

همنی
پبلیکیشنز
چار سده

NENZAK

Ardhanarishvara

Ketabton.com

پښتو ناول

حیات روغانی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پہل کؤم پہ نامہ د اللہ چہ رحمان او رحیم دے

HPC2012/315

NÈNZÁK

(Ardhanarishwara)

Hayat Roghaani

Wardaga, Charsadda

Paktoonkhwa, Pakistan

<http://www.facebook.com/roghanivision>

ناول
ننھك
ARDHANARISHWARA

د کتاب ټول واکونه لیکوال سره خوندي دي

کتاب نښخک (اردنه نارېشوارا)

لیکوال حیات روغانے

تدوین علي بابا / فضل حکیم عندلیب

کمپوزنگ داؤد ساگر

مخپانه داؤد ساگر

ورومپے چاپ اگست 2012

خپروونکے عربستان پښتو ادبي ترون الرياض سعودی عرب

حمنی پبلیکیشنز چارسده 0092 300 933 9128

شمېر 1000

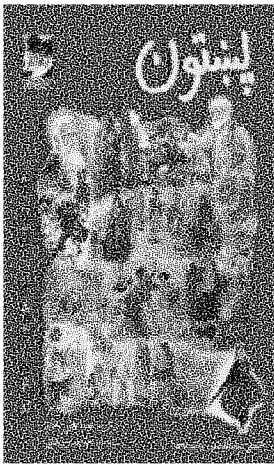
بېعه 100

نېنځک او د هغه ژوند سره تړلي ټول
سپيناوے کردارونه او ليکلي شوي پېښې د يو
خيال زېږون دے. د دغه کردارونو د څه ژوندي يا
مړي کردار د نوم، استوگنځاي، ځاندرې، خبرو يا
کړو وړو سره سمون به هېڅ ډول کړکړن هوډ باندې
اچانه نه وي.

دې قېصه کښې څه خبرې او پېښې په
يادگيرنه ابغه نېغه او تر څه حده لُوڅه ژبه کښې
اوړولې شوې دي. بايد چې ځلموتي او پېغلوتي
ئې لوستلو نه ځنډه وکړي.

تړون

د هغه ورومبي بنځونک په نوم، چې د هغه
د پېدايښت په ترڅ کښې د هغه خداي له
پېغور ورکړي شو او هغه دغه پېغور په
خپل ځان بې د څه زباد او گيلې واخستو.

دَ ليکوال اثار

دلہوتوب سنڌرہ	شاعري
باور	شاعري
حياتونہ	نثري ليکني
پښتون (دَ غني خان دَ کتاب)	ژباړه
نہخک	ناول
البشتون (عربي، ژبه کښي دَ غني خان دَ کتاب)	ژباړه
حياتونہ ۲	نثري ليکني
اسلام اؤ قام پرستي	نثري ليکني

حیات روغانے	در معرفت "نہنخک"....	الف
فضل عندلیب	بنخہ، سرے، جینی او ہلک	ج
شہر بہادر افتاب	وَخَلَقْنَاكُمْ اَزْوَاجًا	ز
	شہبہ ورومبی	1
	شہبہ دوپمہ	12
	شہبہ درپمہ	37
	شہبہ خلورمہ	48
	شہبہ پنخمہ	67
	شہبہ شپرمہ	81
	شہبہ اوومہ	94
	شہبہ اتمہ	106
	شہبہ نہمہ	129
	شہبہ پائیزہ	154
	..... توضیحات اور ناوی	أ
	..... د کردارونو نومونہ	ك

در معرفت ”نېنځک“.....

نېنځک یو خیال نه، بلکې زمونږ د ژوند یو ډېر ستغ او تريخ ریښتیا و. هغه به خو ځله راغلو او ما ته به مخامخ کښېناستلو. خپلې گیلې به ئې وکړې او څه پېغورونه به ئې هم راکړل. ما لکه د اولس چرې هم هغه پسې ملنډې او پچموزې نه وې کړې، ځکه ئې ترمې بوغمې زړه په ما اوبه څښکلې.

هغه ډېره وینا نه کوي، بیا هم څه موده اگاهو د هغه خبرو زه وېورنولم. هر څو که زما اوبنکې د هغه اوبنکو سره بدرگه نه شوي ..... ځکه چې زه اوبنکې بڼې نه گڼم (هغه د بې وسۍ وي، که د زړه سواندی).

دَ هَغَہَ خان کنبی ہِ هغه وخت هم خَہ کار نَہ و، کله چي هغه زبړېدلو او هغه وخت هم دَ هَغَہَ هېخ لاس بر نَہ و، کله چي هغه دَ نیمگړي شتون پوهي په ورومبي خُل وُلړزولو. نړۍ په هر گام دَ هَغَہَ خاندرې، دننه بنکلا او درناوي ته په بنیرونو سترگو کتلي وو، هغه په هر گام خان دَ مری، نه نیولے و او هره ساه ئې دَ اولس له خوا دَ دَہ په پېدايښت دَ دَہ خداے له ورکړے پېغور پخپل سر اخستے و. دَ هَغَہَ په سترگو کنبی بې وسه اوښکې چپه وهلي وه او دَ هَغَہَ په شونډو دَ بې وزلي نړۍ موسکا یو داسې خیال زېږولے و، چي دَ نړۍ دَ هر انځورگر فن دَ دغه انځور روغولو ته پر او ملامته ولاړ و. انسانیت به تل دَ دَہ خخه دَ دَہ دَ برخي، پېژندگلو او لوړتیا ترورولو تور پخپله لمن لري. مونږ دلته دَ کفارې یوه هخه په دې نیت کوو، چي که راتلونکي کنبی دغه تور له خپلې لمن ووينځلے شو، کوم وينځل چي دَ ټولني رویه کنبی بدلون غواړي. که هغه ژوندے وي (که ژوندے نَہ وي، نو دَ مابتۍ په دعا تاسو هم امین وايئ) او ستاسو مخې له درشي، نو دَ هغه نازولي سپکاوے مَہ کوئ، ځکه چي هغه په یوه ډېره نیازبينه خاندره کنبی یو ډېر سپېڅلے روح (سا) دے او خداے ته ډېر گران دے. هغه په ما څو ځله حضور شوے دے، دَ خپل ژوند قبصه ئې را ته تېره کړې ده او دَ خپلو سترگو په رڼا ئې ما ته دَ ژوند زېري راکړي دي. زه دَ ټولې نړۍ، نه غوښتنه کوو، چي دَ ځيرک خپل ته دې دَ هغوي پېژندگلو، ځاے او برخه ورکړے شي.

حيات روغانے

وردگه، اشنغر (پښتونخوا)

بښځه، سرے، جینی او هلك.....

ټول مذهبونه او نړيوالې ټولنې بښځې له د مور، مېرمن، خور، لور، نيا، ترور، ورنډار او تندار په شکل کښې او سپري (نر) له د پلار، مېړه، ورور، ځوي، نيکه په شکل کښې حقونه ورکوي او د حقونو نه ورکولو سزاگانې هم بښايي. عدالتونه او شرعي قاضيان د مودو نه د قوانينو تشریح کوي او پرېکړې کوي. خو تاسو چرته فکر کړې دے، چې د نړۍ په مخ يو بل مخلوق هم شته، چې وجود، ځوي او خواهشونه لري..... انسانان دي او دا خبره د روغاني صېب په "بښځک" او هم په نورو ليکنو کښې بښکاره ده، چې د درېم جنس پېدايښت فطري هم دغسې وي او دا چې دې لسيزې نه علاوه، چې دوي پکښې د نړۍ بښځو او سپرو نه څه حقونه وگټل، نوره بيخي د دې مخلوق د حقونو په حقله خاموشي خوره ده، که دوي په نړۍ کښې د ژوند کولو حق نه لري، نو بيا خدا مے پاک زېږول د څه د پاره؟

د گران ورور حیات روغاني "بېنځک" مې ولوستلو. سترگې مې رڼا شوې. د "څيرک خان" نه "زرکه" څنگه جوړه شوه. د لوستلو سره لوستونکي ته دا حقيقت په ډاگه کيږي، چې "څيرک خان" پېدائشي د درېم جنس ؤ او ظالمني انساني ټولني د هغه نه زرکه جوړه کړه. دې ظالم انساني چاپېرچل د خپلو جنسي خواهشونو پوره کولو او ځانونه د پېغور نه ژغورلو د پاره د "څيرک خان" سره څه ؤ نه کړل؟

د روغاني صېب "بېنځک" چې لولم، نو بيخي را ته محسوسيږي، چې روغاني صېب لکه د "څيرک خان" په زړه کښې ناست وي. "څيرک خان" څه غوښتل او څه ورسره کېدل، روغاني ورور بيخي په داسې بڼه ليکلي دي، چې روغاني صېب دې خفه کيږي نه، خو ما ته داسې محسوس شوه، لکه دا کتاب چې "څيرک خان" يا "زرکې" پخپله ليکله وي. د ورومې سر نه تر اخيري سره د "څيرک خان" قصه په داسې زړه راښکونکي کليوال انداز کښې ليکلې شوې، چې هېران شوم ورته. زه چې کله ښېرې اورم، نو خلق وائي، "غرق شې!"، "رب دې برباد کړه!"، خو دلته روغاني ورور يوه ښېره ليکلې، که رواج شوه، نو له دعا کمه نه ده، يعنې "په دوزخ پسې رنده شې!". بيا په يو بل ځاي کښې يوه متل نما خبره ده، چې داسې کار ؤ نه کړې، نو "مېرې درباندي ارميږي". پښتانه کلتوري رنگونه د دې کتاب له ټکي ټکي څاڅي. لکه د "څيرک" يا "زرکې" د زېږېدلو د پاره هغه کليوالي کورنۍ خبرې ټولې ليکلې شوې دي، چې په پښتنه ټولنه کښې چې د چا اولادونه نه وي او ديسي علاج کوي..... د ملا ځانښتونه، د باباگانو په قبرونو پورې چيرې تړل، تعويذونه تړل، ځانگو بابا ته تگ، د لوي ځوان په نوم منښتې، د کلي ډانکټرگۍ او بيا د حکيم صېب پونۍ او بيا د "څيرک" د زېږېدو په وخت د کلي د ناينې "مشکۍ" رول او بيا د هغه کوټې بيخي داسې منظرکشي چې لوستونکي ته محسوسيږي، چې لکه دغه کوټه کښې موجود وي. لکه ورنډار ماشوم تي ته اچولې د، په مخامخ نغرو غبرگې پتيلې پرې دي، مشکۍ موجوده ده او ټول ډاډه دي، ځکه چې د دې کلي

ډېر خلق د دې په لاسونو کښې زېږېدلي دي او بيا د ژړا غږ او دغه غږ سره د بانگ غږ د "خيرک خان" زېږون له يو سپېڅلې تړون ورکوي. بيا لکه څنگه چې پښتانه د خپل ماشوم د زېږېدلو نه وروستو کور ته په ورتگ شرميرې، د "خيرک خان" د پلار ناموس خان دغه ادا ئې هم نه ده پرېښې. د کليوال ژوند نور عکسونه لکه "د نمر سترگه داغل"، په اخترونو کښې قبرونه لېو کول، سپيلني لوگه کول، په تاخونو کښې په پرتو قرانونو دوږې، جومات ته د وريزو غورۍ لېږل او بيا د "خيرک خان" ښځونک عادتونه لکه چيندرو (گواټا)، ميرگات، کوډگۍ، د گوډيانو واده، پتپتوني، شلغاتي، ناوې ناوک او بل يو ښکلې نوم چې ما په خپله په وپرومې ځل واوږېدو "کارږه". روغانه ورورا ته بيخي سوچه کليوال سره وېرېښېدلو.

د "خيرک خان" د ژوند بدې ورځې ئې داسې په فني جادوگرۍ څېړلې دي، چې د پښتون ځلمي د ژوند محروميانې ترې په ډاگه کيږي او د سياسي خطا څېلې ورته د پيرنگي د وږې وچې ته راتگ او بيا د خپل واک د پاره د هند اولس په مذهبي جنون اړول او ټولټاکنې کښې داسې کول، چې هندو به هندو له ووت (رائې) ورکوي او مسلمان مسلمان له او بيا له يو بله کرکه تر دې بربده رسېدل، چې د هند وېش او کرۍ ئې دغه ځامه ته رسول، چې د سرماني د نظام په کليوال ژوند داسې اغيزې چې خپل پتي پکښې لوږې ټوکوي او د ناموس خان ريښتيا چې کالوسر گوډ او اوبه خورې کول خو بيا گوږه منډۍ ته وړل او د سرمايه دارو د اړتياو ښکار کېدل او بيا هغه فني ربط او تېچ چې قدوس خان خپلې مور ته وائي، چې که دا ځل فصل ښه وښو، نو د کور د ډنډې اړخ ته دېوال به د خښتو جوړوو. دېوال خو جوړ نه شو، خو هم دغه د کوټې دېوال په اوږده ژړۍ کښې په دوي راپرېوځي او "خيرک خان" په معجزانه توگه ژوند په پاتې شي او پلار او مور ئې مړه شي او د "خيرک خان" د فطري ښځک ثابتولو د پاره د هغه د پلار ناموس خان ښځونک خويونه، لکه د شپې به ئې د ښځې (قمر) کميس اغوستو، ټولې هغه خبرې دي، چې د درېم جنس د خدائي زېږېدلو انسانانو هغه پت اړخونه

دي، چې پښتنو ته په پښتو ژبه كښې په ورومېي ځل د "ښځك" په شكل كښې ښاغلي حيات روغاني وړاندې كړل. زه په داسې موضوع او د انسانانو په داسې ډله چې خپلوانو ته ئې په خپلوی ځانونه بد ښكاري، داسې كتاب ليكل او تحقيق كول د يو انسان په توگه ستر خدمت گڼم او د انسانيت په دردونو درېدونكي انسانانو ته ئې ستره او ارزښتناکه ډالۍ گڼم.

په درناوي

فضل حكيم عندليب

تالاش (دير)

وَحَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا

د انساني تخليق په لږ کنبې یو سوال زه همپشه ډېرې بې ترسۍ سره سکوندلې یم او هغه د "درېم جنس" په تخليق کنبې د الله پاک قصد دے. دغه جنس زما په خیال کنبې د دنیا په مخ ټولو نه بې ازاره صنف دے او چې څومره بې ازاره دے، هم دومره ئې استحصال کیږي. ما چې دا موضوع ولوستله، نو حیات ته مې ووي، چې ستا په دې "نېنځکانو" کنبې زما په خیال دا یوه خبره هم (که الله و غواړي) د دوي د بخښنې لاره کېدې شي، چې دوي سحر سترگې غړوي، نو دعا کوي، "خدايه! هر چا کره بنادي غواړو" او څوک چې د هر چا کره بنادي غواړي، هغه نه بې ازاره که څوک مني او که نه مني، خو زه ئې نه منم. مونږ دغه صنف له د هغوي د دومره مینې او بې ازاری. په عوض کنبې بغير د نفرت نه څه ورکړل؟ معاشره چې دغه خلقو ته په کوم نظر گوري، ایا که مونږ ته څوک داسې نظر وکړي، نو په مونږ به څه تېرېږي؟ بیا هم د مینې دغه خلق نفرت نه کوي. هغوي زمونږ په سترگو کنبې ملنډه او سپک نظر پېژني، بیا هم نفرت نه کوي.

زما او حیات منځ کنبې د ورورولۍ رشته ده او مونږ د دې رشتې بنیاد په مینه او لېوتتوب ایښی دے. د مینې پورې لېوتتوب او لېوتتوب پورې مینه د حیات د قلم ژبه ځان له اواز او اسلوب لري. دغه اسلوب پسې شا ته د هغه جرأت او د نوو موضوعاتو لټون دے. ما دا ټوله قېصه لوستلې ده او داسې مې گڼلې، چې زما د سترگو وړاندې هر څه کیږي. د ناموس خان کره د څیرک خان پیدا کېدل او بیا د څیرک خان "زرکه" کېدل او بیا د قېصې پایه پورې د پنځه څلوېښت نه تر پنځوسو کلونو دې قېصه لوستلو باندې ما ته خپل ځان سپین ږیرے او خپله مینه ځوانه ښکاري.

په ټوله پښتنه مینه

شېر بهادر افتاب

کیماری (کراچی)

وروهی شېبه

يا خو هغه ورځې وې، چې پخليخا ۷ ۷ كۀ انګن، غوجل ۷ ۷ كۀ
منا، خو قمر و خواره پرې پرېه وه او يا دا ورځې دي، چې كۀ چرګې
ته په زوره كشي وائي، نو هم پرې مشره مور چغه كوي،
”يه قمر و! اوس چرګې دې څۀ د مور د پلار د نيڪۀ ورشې خوري،
چې ”كشي كشي“ دې راخستې دي. دوزخ پسې رنده شې، په
قلاره درباندي ميري اړ ميري!“

اؤ قمر و خواره رو غوندي خپلې سترگې په زمکه ځملوي. بنکلې لکه د نور کله ورنډار ته د دواړو وروځو په رق اؤ يو وبنکي ټپکي ورکړي.

د جوغړي، ملا څابنتونه وو، که د سپدانو باچا شنه چيرړي کنبې په سپين تار ترلي تعويزونه.... په ځانگوبابا کنبې ځورنډې شوې ځانگوانې وې، که د لوي ځوان په نوم ورکړې شوې منبستې.... د بمبل حکيم پونۍ وې، که د ډانکټرې خور بنونې اؤ دوايانې؟ هر څه چې وو، خو په يوولسم کال د قمر و پنبه درنه شوې وه.

انگن کنبې کټ کنبې قمر و وړوکي د پاره بنېن بېلو. د کټ په پيارمه بنکلې په کاربه د پرتوغانن تارونه نخول اؤ ورنډار کټ کنبې يوه پنبه کوتتي کړې بله بنکته ځورنده کړې د بينگلو نه ټوپۍ اؤ لکۍ غوځولو کنبې بوخته وه.

”پتنوس دې خدا ې په خبر کړي، دا د بينگلو ورځې دي؟ (تند ې لږ بوت کړي) خدا ې زده کومې بنگا نه ئې راوړې دي؟ نيمې نه زياتې خو کېجې اؤ چينجنې دي. (سا واخلي) يره هلکه خوا!“

قمر و څه خيال د گوتې نه نيولې وه، د بنېن سيخونه يو بل ته غاړه وتلي په ځامه ولاړ وو. د هغې سترگو کنبې يوه ډېره نيازينه موسکا نڅېدله اؤ دغې موسکا سره د هغې دواړو شونډو کنبې نر ې غوندي رڼ شو ې. دغه رڼ سره د هغې خېلمه غاښ داسې بنکارېدل، لکه د لرگي د تمبې وړوکي غوندي چوډي کنبې چې د رڼا وړانگه په زور ځان ټومبي.

”قمر و! په زمکه څه ستوري لټوي؟“

د بنکلي تپوس قمرو و سکونډله او هغې يو ځل نيمې شېبې له
بنکلي ته او بيا ئې سترگې توندي ورنډار پله وارولې. د هغې
موسکو سترگو ليدلو سره ئې نظر د ولاړو سيخونو اړخ ته په ډډه
وارولو،

”هس سسي“.....

”دا هسې به داسې وي، نو؟“

د بنکلي سترگې او په کارږه گوتې توندي او ژبه تېره ده، نوره
پرې هر وخت خپسه ناسته وي.

”يه قمرو! دا ځان دې څه کاکي کړې دے؟ چې بنځه ئې، نو يوه
ورځ به دا گېډے در په گېډه کېده.“

د بنکلي خبره ريښتيا وه. قمرو به زړه خامخا خوړو. په يوولسم
کال راغلي زيري ته ئې اوکړې ځايه وو. هغه په زېرون وېرېدلې،
خو زېرې په وېره زورور و. دغه زيري د هغې د ناموس خان
سترگې روښانه کړې وې. بيا هم دا وئېلې شو، چې بنکلي نه يو
تېر شوم و. قمرو دغه وخت ځان د مور نيازبين انځور کېښي
ليدلو. په وړني کېښي د نغښتي نازولي ماشوم پستې شونډې د
هغې په تي پسې نځښتي وې او دغې احساس د هغې سترگو
کېښي نيازبينه موسکا نځوله.

”تنکي نه ئې. دې وخت کېښي بنځې ته لنگون څه وي؟ دا ده چې،
مشرې مور نه ځان ساته! هسې نه په گورېدو گورېدو دې بې
وخته.....“

د تندار ښوني ته د ور کړپ په ځله لاس کېښودو،

”ما له کاکا (ماته شوې سا) شنشني (دوه ماتې سا گانې) او مم لؤل.“

د ميرگاتي سا مور له په راتلو راتلو کبني ماته شوې وه،

”کاکا!!!!“

يو کرينگه غږ و شو او بيا لکه د مستې سُخوندرې په ټوپونو او درينجقونو مابتي ورته رسېدلې وه.

(ميرگاتي يو لاس د بنکلي پنبو نه تو کرې و او په بل لاس ئې هغې ته شنشني پسخو، خود بنکلي سترگې د ناموس په لاس کبني نيولې غوتې پسې نخبنتې وې).

مېلې ته قدوس لالا او پانوس هم ځي، خود کور د لويو وړو په خوښه يو ناموس خان پوهه دے. ميرگاتي له پلار هم چرته څه راخستي نه دي، خو ناموس خان چې کله هم کور ته راځي، نو د ترڅ جېب کبني ئې ده له څه نا څه راخستي وي..... (دا بېله خبره ده، چې څه نا څه په بډه هم راوړي، خو دغه قمرود پاره وي). بنکلي پخپل ځوي ميرگاتي نوم پخپله ايښے دے او ټول کور ورته هم دغه نوم وائي، خو يو ناموس خان او مشره مور ورته په ډکه ځله فردوس خان وائي.

د ”کاکا“ کرينگي غږ سره چې مابتي په درينجقونو شوې وه، نو د مشرې مور غږ مې سره ئې خپلې واگې رابنکلي.

”په رو يه دوکبياني! په رو! دوزخ پسې رنده شې! اوس به دې لينگي سره شي. بيا به ستا د پاره څه قران په سر گرځوم؟ ور له مه څه سخايتي!“

”وډرېره! چې بمبته دې کړي“ (بنکلې ورومبې لږه پیکه شوې وه، بیا قمرو په ځنگل تېلوهي، څوک چې د دې خبرې اوريدو سره د خپلې کوټې په لور روانه شوې وه).

ناموس خان میرگاتي له شنشني سره څلوبي هم راوړې وې، چې لکه د بنجاري ئې غوټه راوسپړله، نو ورومبې ترې مابتی د پاره نوي ټوکي راووتل. مابتی ټک سره دغې ته لاس کړو او ورنډار او بنکلې ته ئې ستائني د پاره وړاندې کړل.

”لېونی کېره ورته مه! دومره خوند ئې نشته“.

دا خبره بنکلې هسې د مابتی سکونډلو د پاره وکړه، گنې نور خو ناموس خان د بنڅو په خوښه او رنگونو دومره پوهیږي، چې د کلي جونې د مابتی د پاره د ناموس راوړي رنگونه د خپلو مېندونه غواړي.

مشرې مور د پاره تود څادر، سپیاکو تپلو د پاره لاسپېلي، فردوس خان د پاره رېوړی، بنېن او جورابو سره رمبې، چاریگی، گاؤنې، قولبې د پاره کوري، رنگولېت او دغسې نور ډېر څه.

”قمرو له دې څه تود څادر یا اغوستن راوړي دي؟“

مشرې مور ناموس خان وپوښتلو او هغه ځواب ته غلې پاتې شو.

”په دوزخ پسې روند شې! زما څادرې لږې دي؟ یا د دغه پاراموڅی جامې لږې دي، چې ځان دې بڼه سرې کړې دے؟ هغه توده ساتل غواړي“.

بڼه ده، چې ملا الله اکبر کړو. که بانگ نه و شوم، نو هم ناموس څه وئيلي نه شو. غلې به ناست و.

بانگ سره ناموس خان جومات ته روان شو او پانوس "جاسوسي
دائجست" لاس کښې د يو گوت نه نيولې کور ته ننوتلو.

"خبر نائپکه!"

په ور کښې پانوس په ناموس تک وکړو.

"جومات ته رآه!"

لاس ورکولو سره ناموس ووي.

"د جومات ورته مه وايه! گلده ده. اوبو نه وپريږي. يو دا بېلماخه
دے او يوه ئې هغه بدري جماله."

دې نه اگاهو چې مشرې مور بېلماخي کښې پانوس سره ښکلې
ملگرې کړې وه، هغې ترې خبره وټرورله،

"مورې! ده سره لږه ناراسته شوم. د پلار په کور ښه چټک وم. دا
دې پوهه کړے نه دے."

"دوزخ پسې رنده شې ښکلې! وچه لخته ئې، وندنے درنه نه
کيږي. ته او دغه پتنوس يوه شاووله يي، گلپري شا په شا، خو
پرق له يو حآے کږي."

مشره مور د ښکلې سره ډېره گوزاره کوي. هغه پوهه ده، چې
ښکلې د ژبې نه لږه خلاصه ده، نوره بده نه ده. خپله ورپره ئې ده.

ښکلې ډېره په منتونو پانوس خپله کړې ده. بلقيس، مشره نږور
ئې خوږخه ده او قمرو ئې هم خوږخه وگڼه، حکه چې د ثرورخي.

لور ئې ده. قمرو له خداے ډېر ښائست ورکړے و او دغه
ښائست سره ئې خوي هم داسې و، چې د مشرې مور خپلو

نږوريانو کښې دغه د سترگو يخ او د زړه ټکور وه. کله کله به

مشری مور د ناموس خان کړه وړه هېر کړل او په دې به ئې خپل زړه و غولوه، چې د قمر و بنکلا د بدو سترگو لاندې شوې ده، حکه ئې غېره بېرازه نه شوه (دا خبره که هر خو هغې هم پخپله نه منله، ولې بیا هم خان له دلاسي د پاره بده نه وه). د قدوس دوي پلار چې مړ شو، نو قدوس خان به د ديارلس کلونو و. ناموس پسې پنځه کاله وروستو شوه و. پانوس او گلی غبرگوني وو. دغه وخت خوبانې ايله د خلوبېستي نه ددې نمانځي کړې وې، چې د سترې ژوند اوږد مزل ته يوازې شوه.

د مشري مور يکي يو ورور نمبرگل و. بنکلي هم د هغه لور وه. نمبرگل د خور کورمه خان پورې ونيوله. قدوس به ورسره کښتونو کښې سر خوځوه. ډېر توند او حيرک و. ناموس به يو اړخ ته غلې ناست و. نه خبرې نه وړانې. ټول اولس نمبرگل ته په درنه سترگه کتل. مشره مور دا مشره مور نه وه. خوبانه نوم ئې پرې هسې ايښودلو څه؟ دنکه خواني، ډکه خاندره او رڼې سترگې. اوس ئې د زور مخ کوټونه ډېر ژور شوي دي او چوچنو سترگو کښې ئې پېغلتوب سا ورکړې ده، خو دغه سترگو نه ژوند او خلا سپينو وېښتو هم وړي نه دي. د ورور نوم او ننگ (چې کومه معنا پښتنه ټولنه کښې کيږي) د مشري مور پېغلي جذبې د پښو لاندې کړې. که څوک خبر نه وو، چې د هغې مشر ځو د ديارلس کلونو د، نو چا به هم نه وپېل، چې واده شوې ده. د شپې چې به کله کله جالوس خان ورياد شولو، نو خان نه به ئې غېره تو کړه. د پېغلتوب د غوښتنو اور به ئې د زغم په

اسوبلو کښې باد کړو. پانوس يا گلی به ئې سينه پورې جوخت
کړل او و به ئې وې،

”الله مې دې پردې و ساتي!“

د خاوند په مړينه هغه کونډه شوې وه، خو د نمبرگل په مرگ
يتيمه شوه. نمبرگل د خپلې خور کورمې ته ځان په مجمر ايښه
ؤ. نمبر چې ټول و سوزېده، نو د قدوس دوي د نېستۍ بياسته
شلبدلې وه. اوس هغه پنځه شپېته جيره په ايجاره ساتي. د خپل
کور څښتن د مې داسې ايجاره، چې سمه خاني ده. دا ځل خو ئې
ځان له ټپکتير هم واخستو. اوس ئې متيور گرځوي او کله کله پرې
پانوس هم مټ گوري.

”دا ځل چې تماکو و شي، نو د خبره سره د ډنډې د خوا د پوال به
سراسر د څښتو کوو. کوټو له به اډانه ورکړو او“
”کوټې به هم پخې کړې“.

د قدوس خبره مشرې مور په نيمه کښې ووهله.

”مورې! خدا مې دې وکړي، چې دومره بڼه نرخونه وي. د بنار
بېپاريان خو بڼياخېل دي. ټول کال په کرونده، گوډ او اوبه خوړ
مونږ مړه شو او په رېلو ئې هغوي ماړه شي“.

قمر و فر دوس خان ته خپله کوټه کښې قېصه کوي،

”يو چته و، يو پته و، د ناني گنگنته و، په خټه کښې نڅښته و.
يوه ورځ چتي و وې“....

”چته پته پرېرډه مور چاچي! ما ته د سرې بيژې قېصه وکړه!“

مابتۍ سره د راتلو د قمر و نه خبره واخستله او اوس به قمر و

ارومرو د سړې بيزې قبصه کوي، گنې بيا وروستو مابتنۍ د
ميرگاتي غوږونه راکاږي.

چغمټ لا وړوکه دے، خو د اوس نه په ولاړه ميتيازي کوي او
خوک ورته څه وئېله نه شي. د هغه پلار اوس هم ټوپک په اوږه
گرځوي او دغه ټوپک د پاره تر اوسه پورې د چغمټ اوږه ډېره
اومه ده، خو په بله اوږه به خوند هم نه کوي. د چغمټ پلار نه چا
ته سر تپت وړے دے او نه ئې د چا لوار غږ ته غاړه بڼکته کړې
ده. دغه هسکې غږۍ هغه ته ټوپک په غاړه کړلو. ټوپک لادومره
دروند شومے نه دے، چې د هغه هسکه غږۍ کږه کړي. کله کله
چې ما بنام کښې د نغري په غاړه د هغه مشره لور په ډکي مړه
سکاره بيا ژوندي کوي، نو هغه کښې هم خو سپرغۍ ويښې شي
او هغه ته د خپلې پېغلې موسکۍ موسکۍ سترگې خېلمه شي
او هم دغه شېبو کښې د هغې په وينو لمبېدلې ځاندره پام کښې
راتلو سره هغه وشوشنېږي. چغمټ هغه وخت خرپوسې کولې.
کله چې مشرې مور مابتنۍ ته وئېلي وو،

“..... بيا به ستا د پاره څه قران په سر گرځوم؟”

نو دغه وخت بڼکلې لږه پيکه شوې وه. پښتنو کښې ډېرې خبرې
داسې دي، چې هغه په پوهه اډانه نه لري، خو اورېدلې خبره وي
او بيا هم هغه د ريښتيا منلو سره په اوچته موږه کېږدي او خپل
ئې کړي. د پېغلټوب يو پېلام دوي د پېغلې هغه وينه منلې ده،
کومه چې ترې د واده په ورومبۍ شپه وځي (او دوي ورته ”پرده“
وائي). د بڼکلې دغه پرده په څه ډول شلېدلې وه او پانوس خان

چې سحر د کوتېې نه ووتلو، نو سترگې ئې سُرې نيولې وې. هغه خو دُرې کانيې هم خنډل، خو د خپل ماما نمبرگل ډېر بنه او د خپلې مور سپارښتنې ورته ودرېدلې. يوې مياشت پورې پانوس خان د بنکلې سره ډډه شوه نه و. بيا دا وشو، چې د بنکلې مور په قران لاس کېښودلو او بنکلې هم دغه خبره نيولې وه،

”زه پرته وم. خان له مې لاس يوړلو او خوند ئې راکړو. بيا چې لږ وخت وروستو زما لاس لوند غوندې شو، نو ووهېدم، ځکه چې په لاس مې تورېښن د وينې غوندې رنگ و. مږخپنې ته مې ووي، نو هغې وې چې، ”بيا داسې و نه کړې او دغه هېڅ خبره نه ده“ او په الله مې دې قسم وي، که بيا مې دغسې کړي وي. ما دې پيربابا ووهي، که بيا مې کړي وي.“

د بنکلې خبرې نه زيات زور د بنکلې د مور قسم کېښې و (ځکه چې پښتانه په خپلو سترگو ليدلو نه هم اوړي، که څوک ورته په دې قران وځوري، چې ستا ليدل تېر کېدې شي). هر څو که سائنس څرگند کړي دي، چې دغه پرده ډېره نرۍ وي او ځنې وخت څه توب، د ژوند پټې پورته کولو يا په زوره غږ کولو سره هم شلېدلې شي. بايد چې د خپلوي کولو نه اگاهو د کورنۍ پېژندگلو و شي او د هغوي نورې خپلوي، ورکړه راکړه، تگ راتگ او د ژوند ژواک لاره باندې ځان پوهه کړې شي. خپلوي کول د ژوند پرېکړه وي، او بيا داسې ملازې او سپارښتنې ژوند سره ملگرې شي، چې که وگړې (هغه مېرمن وي او که مېرۍ) د تړون د غوڅولو بانه گوري، نو هم ورته ټولنه خنډ کيږي، لکه

خنڱه چي پانوس سره شوي وو (دا بېله خبره ده، چي پانوس د لوندۍ د ژوند ټولې غلاځانې خپلو برگو او برندو سترگو کښې رانغښتلې وې او هسې هم که هغه ځان نه نېغولو، نو د سړي ځوړنده باندې نه تورېښنه وينه وي او نه ئې گېده کيږي، چي اولس به پرې پرې ووايي).

د ژوبل شوې خانگې غېږه کښې د نوې غوټۍ د ټوکېدلو توان د ژوند ټولو نه لويه پېژندگلو ده او د مړاوې شوې خانگې غېږه کښې د غوټۍ ټوکېدل د ژوند ټولو نه لويه ناشونې ده. ناموس خان او قمر او د ناموس خان او قمر سره تړون لرونکي د قمر و غېږ کښې د نوي ژوند هرکلي ته لېواله دي. مور د غرمې خوب له لور يا ځو غواړي او پلار د سپينې ږيرې ملاتړ د پاره. د ژوند په دې پوړۍ چي ناموس خان پلار شي او قمر مور شي، نو سپين سر او سپينې ږيرې پورې به ئې څه روزنه وکړي او څه به ئې د ژوند د خنداگانو رنگونه وويني؟

بيا هم ژوند د هيلې په اسره سا اخلي.

مرگ د هيلې د نيشتون نامه ده.

د مرگ او ژوند منځ کښې د ورک پراؤ نوم وگرې دے.

هم دغه وگرې د مرگ او ژوند په پوله ولاړ رينستيا دے.

دویمه شبیه

د کوتیې دننه د لایپن نری، ریا خوره ده. شپې ټول زوږ خپل ځان
کښې رانغښتې دے. قمر و دواړو لاسونو کښې خوا سره جوخت
کت کښې د پروت ناموس خان لاس نیولې دے، چا چې د قمر و
کمیس اغوستې و.

”اے! چرته ورک شوے ئې؟“

ناموس خان د خه خیال د ژورې کندي نه د قمر و خبرې سره
راؤوتلو،

”هس!“

”د خدای شکر ونه کوه! دومره موده پس دا زېرې په مونږه لویه پېرزو ده. اوبله دا چې، زه ورته هم ښه تکړه یم. دا ته ځان له په څه زړه خوړې؟“

د ناموس خان پاڅېدلو سره قمرو هم خوځېدله، خو
”مه خوځه! — زه درغلم.“

ناموس خان د هغې په گس لاس منگول ایښه د هغې شا ته ځملاستلو. هغه په هغې خپل غځولي شوي لاس کښې د هغې لاس ونيولو او چې څنگه ئې په هغې پښه اچوله، هغې خپل لاس د هغه پتون ته ونيولو، وئې وئېل،

”په رو ښکېخته! (موسکې سترگې ئې هغه ته واپولې) اوس دغه خو ورځې دي.“

”زه هسې هم سبا نه کور ته نه راځم. نن شپه به تا سره تېره کړم، بیا به هله راځم چې“

”ولې؟“

”مړې! (هغه لږ ستنوستر شو او دغه خبرو کښې قمرو هغه ته مخ ورواړوي) ما ته ځان بدي ښکاري.“

قمرو هېڅ و نه وئېل. هغه خپل ناموس خان پېژني. دومره ډېره مینه ناموس خان کښې وه، چې کله کله به قمرو ته خپله ځولې وږه وېرېښېدله.

د کوتې دننه د لاپښ نری، رڼا خوره ده. شپې ټول زوږ خپل ځان کښې رانغښته د. قمرو غېږه کښې ناموس خان ځان پورې جوخت نیولې د. دومره ده چې، د کوتې دغه چپیا کښې د

هغوي خوږې او نيازينې کوکۍ کله کله سا اخلي. مشکۍ د کلي ناپگينه ده. دا اوس چې کلي کښې کوم کهول گرځي، دغه خو نژدې نژدې ټول د هغې لاسونو کښې شومې دے. هغې باندي خپل کور کښې نن سبا وخت نه تېرېږي. چې نمر خيره وهي، هغه د مشرې مور سره د کتې سر ته په بالښت سوره شوې وي. نن ماسخوتن شو، خو هغه ناسته ده. مازيگر خاموره هم د خپلې لور ليدلو له راغلي ده. هغې دريزه پتيله کښې سوچه غوړي، دوه چرگي، درخن د کورنو چرگو اگي، د جوارو وړه، د پيشتري سابه او نور ډېر څه ځان سره راوړي دي.

”زه به څه ووبم، الله دې دا کور ودان ساتي.“

(د خامورې سترې دعاگانې دغه کور ته په مودو پس نماځلي شوي وي).

”اے زورورې! بنځه په وړوکي راوړلو بنځه وي، گنې جينۍ وي. د قمر و ډکه ځولۍ د دې کور وداني ده. شکرونه کوي، چې الله په کلونو پس دغه زېرے ستا په لور وکړو.“

(مشکۍ کله کله ډېرې پوهه خبرې کوي).

بنکلي او گلي همځولې دي. دواړه چې سره يو ځای شي، نو بيا د هغوي قبصې د شپې نه اوږدې وي. اوس خو درېمه ورځ ده، چې د دواړو غوږونه په چپيا پسې کانه شول او د ژبو ئې په ساه اخستلو پسې ژبې شوه. گلي اوس هم خپل وړوکي تي ته اچولې بنکلي سره د ژبې بلې رانغښتې دي. ورنډار پخليځای کښې په غبرگو نغرو غټې پتيلې د اوبو ډکې ايښي دي.

”خدا ښه دې دوزخ پسې ږنده کړه! (د مشرې مور دې خبرې سره ټول کور غوږونه ځک کړي او بیا چې د چا نوم هغه واخلي، نور خپلو کارونو کښې اړم شي) یه مشکې! که ډکه شوې ئې، نو راشه کنه!“

مشکې تونده د کوتې پله روانه شوه. خو شېبې وروستو مشرې مور غږ وکړو،
”بلقیس!!!“

او بلقیس چیرې او بړستن نیولې کوتې پله لاړه. ښکلې ته په تلو کښې بلقیس څه ووي او هغې پانوس ته غوږ کښې گڼگوسه وکړه. پانوس د ښکلې په وینا کور نه ووتلو او خو شېبې وروستو قدوس خان کور ته راغلو. هغه کور کښې د بکیانې د ونې سره د خپر لاندې کټ کښې کښېناستو. گلی د چپو پیاله هغه له یوړه دغه وخت ښکلې مابتی سره څه خبرې نه د وړې څنډلې.

د وړندار کوتې ته کله څه او کله څه سره تگ راتگ او ځنې وخت د مشرې مور لخوا د ښکلې په بللو رابللو سره خو گڼتې غلې غولې تېرې شوې. د پانوس خان کوتې، چې قمر و پکښې پرته وه، نه شا ته اوبه ډب وې. هغې نه د کیرپو تېره غږونه راتلل. د بکیانې، شېوې او توت ښاخونو کښې ناستو چرگو قرتارې کوؤ.

سټرې قدوس خان اسمان ته سترگې نیولې خوره لپه په مصله ناست و. پانوس خان چې خپل مشر ورور پسې د وړندار په وینا ښکلې لېږلې و، هغه خو شېبې اگاهو کور ته راغلو او د لان کښې

د گُلی غېږه کښې پروت وړوکه ښکولولو پسې خپلې کوتې ته ننوتله. د گُلی پښو ته مابتی د یخنی نه رچېدلې اوده وه. مشره مور چې د قمر و کوتې نه نغري پله تلو کښې ایله د انگن منځ ته رسېدلې وه، چې د کاکي د ژړا غږ ئې تر غوږو شواؤ چې تر څو هغه کوتې ته د انگن نیمې نه بیا ستنېدلې، د "الله اکبر" غږ ئې واوږېدلو.

د سحر بانگ خو هره ورځ کیږي، خو ننني بانگ ځان سره د ناموس خان او قمر و د نوي ژوند زېرمه راوړې د مې. د قدوس خان د واده په ورومې کال مابتی و شوه او بیا بلقیس د نورو وړو جوگه پاتې نه شوه. د ناموس خان واره نه کېدل. د پانوس مشر څو مې فردوس خان هم په ورومې کال شومې و. هغه اتم پورې زده کړه کړې ده، خو چرته چې ورځپانې، میاشتنۍ او ډانجستهونه ویني، هغه لولي. ځکه خو د وړې کورمې خبره کوي. کمبله ئې په څلورم کال راوړه او هغه هم چې ښکلې پښې ډېرې کلکې کړې، نو هغه ورسره ومنل.

څابنتي مال ناموس خان کور ته دننه شو. ښکلې پرې غږ وکړو، (او دغه غږ سره چې ورته د مابتی پام شو، نو سترگو کښې د مشرې مور څارلو سره گړندی هغه پله روانه شوه) خو چې قدوس خان ئې انگن کښې ځامورې، مشکۍ او مشرې مور سره ناست وُلیدلو، نو بېرته ستنېدلو. تر دغه وخته مابتی ورسېدلې وه او ښکلې ورسېدلې.

«کاکا! زېرمه به ما له راکوي بڼه!»

”بنہ! پلار نہ دے پیسے اہلم، نو در بہ کرم“۔
 ”(د مشرے مور د سترگو لاندے ساتلو سرہ گنگوسہ غوندے کنبے) پیسے نہ اہلم۔ بنہ بنکلے د دنگو پوندو پزار بہ رالہ راوڑے او ہغہ ہم چے گلونہ بہ پڑے وی“۔
 ”(ناموس خان خیلے خوڑے ورہرے تہ خہ وئیل غوبنتل، خو بنکلے پڑے مخکنے شوہ) د میرگاتے پلار چے۔ در وڑے وی؟“
 ”ما او ہغہ بہرے یو خاے وخبنکلے۔ (د قدوس خان پلہ کتلو سرہ) اوس زہ ہم، خو چے ہغہ“۔
 ”بنہ سور کنبے دہ۔ کاکے داسے سم ڊہر بنکلے دے۔ مشرہ مور ورتہ شوک نہ پڑے دی۔ تہ راحہ کنہ“۔
 ”نہ نہ! زہ ہم۔ غت لانا ست دے او بیبا بہ ما بنام یا سبا راشم“۔
 خہ خو ہسے ہم د قدوس کور کنبے ناستے سرہ ہغہ د ڊہرے حیا نہ کور تہ نہ شو ورتلے او بیبا چے ئے مشکی۔ وئیدہ، چے کوتے تہ تللو د پارہ پاخبدلہ، نو توند بہرے وتلو۔
 ”ناموس لاکنبے خومرہ ڊہرہ حیا دہ کنہ؟“
 ”ہو! شکر دے، د وړوکی کاکا غوندے نہ دے۔ میرگاتے چے کبدو، ستا سر تہ ولاڑو“۔
 بنہ شوہ، چے مابتے خبرے سر تہ رسبدلو سرہ پنبے سپکے کرے، گنے بنکلے خورینگولہ۔ اوس ہم د ہغے پہ توتے جوختے سکونڈارے سرہ بنکلے خیل تاؤ لہ کنبینولے و۔
 ”دا کاکے مونہ کلہ چنگہ لاکلے دے؟“
 د فردوس تپوس بلقیس، بنکلے، گلی او پانوس خان پقولی وو۔

”داسې وُشو، چې د شپې پرېنسته راغله او د گلونو پاهو کښې ئې کاځه نغښتلې راوړو او ستا د چاچي کټ کښې ئې پرېښودلو“، پانوس زیاته کړه، ”لکه څنگه چې ته وې“.

”او پلېکته چنگه وي؟“

”پرېنسته د مابتې غونډې وي“.

مابتې د خپل کاځا په ځواب موسکې شوه، خو د میرگاتي بلې پوښتنې بیا برځه کړه،

”بیا کو به پلېکټې په مونږ چکوندلې هم لگوي“.

(هاهاها! مابتې هر وخت فردوس ولې سکونډې؟)

موسم پوره په ډډه اوږدېدلې و. ناموس خان که دوه درې ورځې کور نه بهر وويستی، خو تېر په تېرې قدوس خان ځله راوسپړله،

”ته د هغه وړوکی لیدلو له هم نه ئې ورغله. دا خو ښه ده، چې ښکلې ما ته ووي. که ته غواړې، نو زه به کور ته نه ځم. (ناموس

زمکې نه سترگې نه اوچتوي) غټ سره شوې مړه! بس کړه!“

هغه د هر چا ځلې نه د خپل ځوي د ښکلا خبرې اوږدېلې وې، د قدوس خان خبرو سره ښځه کور ته لاړو او پخپله کوټه دننه شو.

مشره مور، گلې، مشکه، ځاموره او راپوړې ناستې وې. د ناموس لیدلو سره قمر و خپل مخ پرستن کښې پټ کړو.

”مور! کاځه لږ وينم؟“

”مور درته لوگه شه!“

(مشرې مور د ماشوم مخ نه پلؤ واخستو) او د ماشوم په حقله اوږدېلې خبرې ټولې ريښتيا وختلې. لکه چې گل چا د رنگونو

پہ خادر کبھی نغبتے وي. داسې مئبنہ، نازولې او سپېڅلې موسکا، لکه چې سپرلے د لوڅې وني په خانگو گلونه وټوکوي. لکه پربنتو چې د ژوند د ټولو نه بنکلې، نيازبينه او نازولې دالۍ د هغه د قمر و غېر له راوړې وي. هغه مخې سره دوه روپيو ته لاس کړو. يوه ئې مشکۍ او يوه ئې راپوړۍ له ورکړه او کوټې نه ووتلو.

“هلکه! د موندرو غوندې دې روپۍ راکړه!”

راپوړۍ د ماشوم نه د ناموس سترگې ځان ته کړې.

“د موندرو واده کبې دې ځان خانگ خانگ کړے و. دلته دې څه وطن شريشم کړو، چې.”

“کبېنه مشري مور! ولې اوومه به نه کوي څه؟”

“د اوومې په برخه به دې اوومه کبې وټخنوم. اوس دغه واخله او هلک پرېږده، چې بهر څه نمرې تېره کړي” (او هم دغه وخت يو لاس په ماشوم ايښے ناموس ته سترگې واړوي) “مخروره! ښکاره شوې؟ هله ورشه، چې ورندار دې درباندي څه وڅوري او بيا رايه خپلې کوټې ته.”

“کوټې ته” وئېلو نه اگاهو هغه بهر ته لاره نيولې وه.

“(مشره مور ځيرک ښکول کړي) ښکېختې قمر و! هلک ځان نه اوچت حملوه. په ډډه چې اوړې، نو خداے مه کړه، د ډډې لاندي دې نه شي او چې تے ورکوي، نو مسواکه گوته او منځ گوته کبې دې تے نيسه او ځله کبې ئې ورته ږده!”

د قمر و غېر کبې ورومبے کاکے دے. مشري مور ته ډېره ساده

۵۵

کلی کنبی تہو لو نہ سادہ وگرمے خو موندرو. د هغه واده کنبی د نکاح په وخت ملا د هغه نه تپوس وکړو او هغه خواب نه ورکولو. خو واره د ملا لخوا په تپوس چې هغه غلے پاتې شو، نو ماما ئې ورته ووي،

”یہ کور وړانیہ! یو ”هو“ خو ورته وکړه!“

”دا خو ډېر اوږده تپوسونه کوي. زما په ځای ئې ورته ته ووايه!“
(د موندرو په دغه خواب اورېدونکي خدا نه لورې بوري پرېوتلي وو).

خپل واده کنبی د نکاح د بڼه کولو توان نه لرونکې موندرو بیا د یو خپلوان واده کنبی په مردکي مړ شو. موندرو ته په اسانه چا خور لور ورکولو ته غاړه نه ایښودله، ځکه چې یو خو هغه ډېر ساده و او بله دا چې رنگ نه تور و. که د بنائست نهه نوي بېلگې او د بې ډولۍ نهه نوي بېلگې واخلي او موندرو سره ئې وتلې، نو د بنائست یوه کرښه هم هغه کنبی ځان برخېره کولې نه شو. د هغه تورو سترگو کنبی زیرگاتې ښکاره وو. غابښونه ئې یو بل نه ډېر لرې وو او څه ځای تور، څه ځای زیر وو. پلن لاسونه او پښې، چې تلي ئې لکه د خمخېرې د خېتې رنگ لرلو او نوره ځاندره ئې د شمشتۍ د ډال غونډې کلکه او ستغه وه. د هغه د سړیتوب که هر خو کلی کنبی د جغ څوک نه وو، خو دغه برخېره پېلامونه د هغه خپلوی کنبی ځان د پاره ډېر تېروو. ځمډوره د هغه په خټه نه وه، خو د ځمډورې مور خپل مېړه طلاق کړې وه. د هغې رنگ

او بنائست لکه د گُل و او خَلې نه هم ښه تېره وه. د طلاق شوې مور نوم او تېره ژبه د خمدورې د پاره د خپلوی راتلو کښې لوي اټکل و او يوه ورځ د موندرو خپلوي د هغوي کره ورغله. د خمدورې تلونکې خوانۍ ښاپېری، د ښاپېرک په برخه کړه. موندرو چې بهر خومره غلې و، د غومره خپله کوټه کښې په چرچقو و او خمدوره چې خومره لمبه او توده وه، د غومره کوټه کښې یخه وه. د موندرو خوا چرې هم د خمدورې سره سره نه شوه، خو موندرو خله د حیا په پلؤ ترلې وه. کله کله به د هغه زړه له راغلل،

”د خمدورې مور به هم دغسې یخه وه، ځکه خو ئې پرې پلار بن راوستې وه“.

هغه د خمدورې سره خپل تړون د خپلې تندې نه ډېر کړو او دا پرېکړه ئې وکړه، چې هغه به هاغه څه نه کوي، کوم چې د خمدورې پلار کړي وو. هغه ته به ځان ووي،

”که د خمدورې غوندې ته یخ وي او هغه ستا غوندې توده وه، او خمدورې ته پرېښودې یا ئې تا سره غلا کوله، نو تا به څه کول؟“

د موندرو تور مخ، پېرې تورېښې شونډې، پلنه پوزه، گولگوتې وښتئ، زيرې چوچنی سترگې او داسې نور ډېر څه وو، چې موندرو نه ئې خپلوی تمبولې، خو دغه پورته شوې خبره د هغه ټولو نه لويه ښکلا وه او بیا چې موندرو نه و، نو خمدورې ته د هغه يوه يوه خبره مخې ته ودرېدلې. چې هر خومره و، موندرو خپلې شپې ورځې د خمدورې د یخ خوې سره تېرې کړې. خمدورې د بې ډوله موندرو دننه د بنائست هغه چینه لیدلې وه،

چې هغه به په سپينو پوستکو کښې نه وه. د موندرو ويشتونکې ډېره موده وروستو په گوته شو، خو اوس پرې د موندرو د پلار او ورونيو لاس نه بر کيږي. دغه خبره به راتلونکي ته پرېږدو. دومره ده، چې خمدوره به تل د هغه کونده وي.

اوس شل خلې وې او اووه شلې نومونه. هر چا لکه د چارې بېل بېل نومونه په يو اېر، يوه سا او يو رنگ وئېل. چې زور ډېر شو، نو يو غرمب سره هر يو غږ پخپل پخپل ځاې پښه نيولې شو. "تق پولي، وچوډه او سر نېنې وټره. تاسو به ورله ولې نوم ږدي؟ د نوم پوښتنه ناموس خان نه وکړي!"

د مشرې مور خبرې سره ټولې سترگې په ناموس خان اتني شوې (څوک چې تر دغه وخته پخپله دغه زور ته تربدلې ناست و).
"ځيرک خان"

ناموس خان چرې هم دومره په اسانه څه نه وائي. دا نوم لکه چې هغه په ځله کښې نيولې و. چا ته هم برخېره نه وه، چې دغه نوم ناموس خان د واده ورځ نه ځان سره په زړه ليکله و او هم دې وخت ته ناست و، چې خپل ځوي له به دغه نوم ږدي. دغه نوم هغه د ځان سره لوي کړې و. په دغه نوم د هغه سوډ کېده. مشرې مور په دغه نوم اوږدلو څو شېبې په يو ناپ ناموس خان ته وکتل. هغه دواړه لاسونه يو بل کښې ورکړي خپلو ځنگنانو کښې ونيول او نوم اخستلو د پاره پورته شوې سترگې ئې د مشرې مور سترگو نه په زمکه ځملولې. د مشرې مور سترگو کښې دوه رڼې اوبښکې وځلېدلې.

خیرک خان د ناموس د کوچنیتوب یوازینې ملگره و. د کلي خه بې سره هلکان، چې ناموس خان ته به ئې "جینوتارے" وئېلو، د خیرک خان د وېرې نه فرنج نه شو کولې. کلي کبې به دواړه یو بل نه بغېر کنه بېسکارېدل. خیرک خان له د ژوند ډېر تنکي وخت کبې لوبې کوله بېلچه لاس کبې ورکړي وو. مور چې به ئې په شلمه گېډۍ لؤ کولو، نو هغه به هم ورسره و. ټول کلي به ورته د کونډې خوے وئېلو. د پلار د خلي او د دوي د کور منح کبې یوه وړه لاره او د کلي جومات و. د اولس پچموزو ناموس خان غلے کړو او خیرک خان تود خوږه. خبره په خبره غوڅول هغه له نه ورتلل. (لاسونه وو کنه!) مور به ئې کله کله د خپل مېرې خلي ته سترگې نژرني کړې، څوک چې د ژمي یوه یخه شپه کبې ټنگ ټکور نه کور ته راتلو او سحر ئې شاملات سره مړے پروت و موندلے شو. د هغه د رباب یو تار شلېدلے و. نن پورې هغه رباب د غسې نیمه خوا او غلے دېوال ته خورند دے. د موسمونو څومره نیازینې سندرې دي، خو په دغه رباب چا اړولې نه شوې. د خیرک خان د مور زړه او دغه رباب دواړه یو مړي سره ډېر بې څوکه شول (هغه مړے، چې که وژونکي ئې هر څو ډېر دي، خو نن پورې پکبې یو هم په گوته شوه نه دے).

د خیرک مور لیدل، چې د هغې د مېرې ځاندره که د خاؤرو لاندې خاؤرې شوې ده، خو هغه په خیرک کبې ژوندے شوه دے. هغه بیخي پلار ته تلے دے. سترگې خو ئې ترې بیخي نه دي خوځېدلې. چې خبره ورته بده وېرېښیږي، نو غلے شي..... داسې

غلے، لکہ خُول راتلو نہ وړاندې چې سیلی سا و نیسی.
 د خیرک خان شونډه چې شنه شوه، نو په مور ئې هم پېغلتوب
 راغلو. هغه په سپینو شوو څڼو بیا په ستر شوه. دا ریښتیا وو،
 چې هغه اوس هم کونډه وه، خو د خیرک خان سرتېزی نه څار،
 اوس نه چا هغې ته کونډه وئېل او نه ئې چا ځوي ته د کونډې
 ځوے. په هغې "د خیرک خان مور" نوم کېښودے شو.

یوه ورځ خیرک لکه د نورو پښتنو ځلمو د پښتونخوا د مینې ډکه
 غېږه د خپلې نهرې گېډې د پاره پربښودله. د مړې ځاورې وږي
 پښتانه، چې د نړۍ هغه بدمرغه قام دے، چې خپلې ځاورې ئې
 د لوي خداے د ورکړې ټولې پنگې ځان کېښې رانغښتې دي، د
 رڼو سپینو اوبو سیندونه پکښې چاپېره بهیري او ځنگلونه ئې
 هسکه غړۍ شنه ولاړ دي، خو بیا هم د صنعتونو نیشتون د دوي
 په ځاوره دا وېنا ریښتونې کوي، چې "خداے د خپلو خزانو په
 لټون سلو کېښې پنځه وگړي ماړه کوي او د دغه خزانو په کار
 راوستلو باندې پاتې پنځه کم سل".

دغه ورځو کېښې د پښتنو ځواریکښو د پاره کراچی د دوبي په
 توگه و. پښتنو به خپلې ښېرازه زمکې او کښتونونه وکړل او بیا به
 د اشر پورې کراچی کېښې نغدې دیارۍ له لارل. څه هلته پاڅه
 مېشته هم شول. دغه وخت پورې کراچی کېښې توده باد الوتلي
 نه وو. په خیرک خان به کراچی کېښې د کاکوان، خړو او پوردلي
 زړونه راټول وو، خو د هغه مسافری کلي کېښې ناموس بیخي
 یوازې کړے و. اوس به هغه د جومات مخامخ مورې باندې نه

وډرېدلو (ځکه چې د غلته به زیاتره هغه ځیرک سره خبرې کولې). هغه ځلې چې د ځیرک خان په سوک غلې وې، اوس د ناموس سریتوب د ملنډې نه ویستلې وې. دغه موده چې میاشتو ته ورسېده، نو د ناموس زړه د خپل خوږ ملگري لیدلو ته ډېر لېواله شو. مازیگر جومات کښې نمونځ پسې هغه د ځیرک د لیدلو دغا وکړه. نیمگړې دغا زر وټمنځلې شوه او بله ورځ کلي ته ځیرک راغلو — پخپلو پښو نه، د روغتون امبولنس کښې. ژوند نه، د یو ناپېژندلي مردکي بنکار شوم (ځکه خو د ناموس دغا نیمگړې وه). د کراچۍ په ارتو پلنو لارو او لویو دنگو ماڼو کښې د ژوند ارزښت باندې څوک نه پوهېږي. د سیاستمدارانو سترگې یو بل ته برکې شوې وې او د هغوي په لمس یوه ورځ مرگ د دغه ښار لارو کوڅو کښې اتڼ وکړو. د بې وسو اتۍ ورسوزلې شوې او بسونه او لازې ئې وچقولې شوې. د وژنې او وړانې د یوې اوږدې لړۍ دغه بې ترسه پېل و. د ځیرک د مور ستر یو ځل بیا مات شو.

د خپل پلار قبر سره خوا کښې هغه ښخ د م. د هغه مور اوس لږه اخوا ښخه ده. د مینې پېرزو نه څار شم، د مور او پلار قبرونه ئې نږدلي دي، خو ناموس اوس هم اختر ته د هغه قبر لېو کوي او گلونه پرې خوروي. که تاسو چرته ورپېښ شوی او دا مو هېر وو، چې د ښورلې ونې نه د لازې پله د مامدین کاکا دوي د کښتونو اړخ ته ځیرک خان ښخ د م، نو بیا به ئې هم په ډمبرگلو او ورخارو وپېژنئ، چې دا د ځیرک خان قبر د م.

د "خیرک خان" نوم اخستل څه وو، چې ورومې "ډېر بڼه دے" ورته بڼکلې ووي. بڼکلې دې نه خبر نه وه، چې خیرک خان څوک ؤ او د ناموس خان زړه کښې ئې څه ځای ؤ، خو دغه نوم ئې په غوږو خوږ ورغلو.

"خو هسې نه چې څوک ورته "خیرکو" وائي؟"

مابتي خپلې اندېښنې څرگندولو سره ټولو ته وکتل.

"چې ناموس ورته "خیرک خان" ووي، نو "خیرک خان" شو (مشرې مور پرېکړه وکړه) د چا پلار خو دې ورله نوم وران کړي، چې د پلار هغه بغري ئې په تړنځ کندی کړم."

(یره چې یو خو به دا مشره مور کنځلې کله پرېږدي؟)

پرځند کا کا خپلې چرې او نلونه کسورې کښې اخستي د قدوس خان دوي څپر ته راغلو. د کلي څو وگړي هم دغلته ناست وو. قدوس خان سپین اغوستن اغوسته، سپینه ځولۍ په سر ایښې پرانستي لستونې ناست ؤ.

"پرځند کا کا! سونت له راتلې، که وریژوله؟"

د قدوس خان په ځای مېتري پرځند کا کا وپوښتلو.

"مېتريه! ستا غوندي څنگل مې مخ ته نیولې نه دے، د بونجۍ پوزې خو به دا منې، چې بوي زر راکاږي. دېگ نه چا سر لري کړو او پرځند ته یاد شول، چې بل مسلمانول غواړي."

د پرځند کا کا قبصه به بیا چرته واوړو. هغه سره خبرې کول د هر چا د وس خبره نه ده (پانوس غېږ کښې خیرک خان نیولې کور نه څپر ته راغلو).

”ہلہ راد پخوا ئی کړی! اوس به ئی درلہ مسلمان کړم.“
 خپل نلونه او تېره چرہ لاس کښې نیولې پرځند یو نظر ځیرک خان
 ته وکتل او ناگهانہ ئی د خلی نہ ووتل،
 ”الله دې بدو سترگو او بدې ورځ نہ وساتي!“
 او بیا چې کله ئی پچی ته وکتل، نو مخامخ ولاړ پانوس نہ ئی
 تپوس وکړو،

”پتنوسه! پرېکړم ئی؟ بیا به پکښې څه پاتې نہ شي.“
 ”پرځند کا کا! شړق ترې وباسه! برسندہ به پرې وخورم، بیا به ورته
 پسخېږي.“

د پانوس دې ہم بلا ورکه وي، خو پرځند کا کا خبره په دغې د بره
 ہم وړاندې بوتله.
 ”اے پلار دې ئی خدا ے بنه ساتي، گڼې تاسو نہ خو گیلہ هسې
 خان مرورول دي.“

”پرځند کا کا! څه له راباندې د خاتم طائي قبر په لته وهې. نور څه
 وکړم. سېدان يو، خبره کوہ، زمونږ دعا نہ ستښېږي او نور ته بنه
 پوهه ئی.“

د پانوس په خبره به ناستو ډېر خندلي وو، خو د پرځند کا کا متل
 پانوس د خدا کړو،

”پرېږده مړه! خدا ے دې سپی سر ے نہ گڼي او ته ترې سوال د
 بارانہ کوې.“

ما خو درته وئيلي وو، چې د پرځند کا کا دې بلا ورکه وي. کلي
 کښې ټول د هغه د خلی نہ خان ساتي.

“د پتنوس خُويه! څه گڼې بيا دې تېره کوم.”
 ميرگاتي خوار ننداره کوله، خو پرځند کاکا ئې د پلار توده په هغه
 ساړه کرل. هغه هم په ريښتيا وټنټېدو.
 “پتنوس خانه! پرتوگ ترې وټاسه او کميس ئې بلې کوه! چې
 خړپ ترې وټاسم.”

راپورې باندي خو کلي کښې غم هم تود وي. مشرې مور د خوړو
 وريزو د بگ پوخ کرې د مې او راپورې تمبل راخستې د کور انگنې
 کښې ناسته ده،

“اوزه پنا ولاړه يممه

هلکه بلې مې نړوه!

ليدې مې نه شي”

واده کرې ورسره پړقې وهي. ناواده شوې پړقو سره څه خيالي
 نړۍ کښې هم ورکې دي. د هغوي روح هم يوت ته دغه وائي،
 “مينه کښې تانه کمه نه يم
 (هلکه بلې مې نړوه!)

خو وره نه يم، چې به کلي خبرومه

بيا لږې گاگيرې شي — پلار، ورور، ټوپک، مرگ.....

پښتنې مينې تل حبس کښې وي.

پښتنې جذبې تل د وېرې سيوري کښې سا اخلي او بيا مړې شي
 — پښتانه د مينې په اسره ژوندي وي او په مينه مړي.

راپورې: “يار مې د جنگ نه په شا راغلو”

گڼې خلې: (هلکه بلې مې نړوه!)

راپوړۍ: “په پرونی ورکړې خُله ستومانه يمه”
 ورنډار هسې په خُله وائي چې،
 “راپوړۍ! اوس د خېر ختم و شو او تا بيا دامې ته لاس کړي دي.”
 (خوپت ئې تمبل سره زړه تړکې وهي).
 “دوخ پسې رنده شې د ملا بادر لور! چې نن ئې نه وهي، نو کله
 به ئې وهي؟”

مشرې مور دې پسې په راپوړۍ غږ وکړو،
 “نن به دې تمبل شلوي، دومره ئې وغږنگوه!”
 راپوړۍ: “خولگۍ دې خورم، نه پرې مېرېم”
 گڼې خُلي: (هلکه بلي مۀ نړوه!)
 راپوړۍ: “نېکبختې ټوله را په شاهه چې دې وړمه”
 او “چې دې وړمه” سره گڼ غږونه و شو،
 “مړه مۀ شې راپوړۍ!”

راپوړۍ: “تا په کوڅه کښې توخه وکړو”
 گڼې خُلي: (هلکه بلي مۀ نړوه!)
 راپوړۍ: “زۀ په مستو ککره خُله در ووتمه”
 راپوړۍ: “د نغاري اواز دې راغی”
 گڼې خُلي: (هلکه بلي مۀ نړوه!)
 راپوړۍ: “د وړې لور سره د کت نه پړېوتمه”

راپوړۍ ته مشرې مور وئيلي وو، اوس به د عبدالرحمان ملا په
 بانگ ودريري. دغه تودوبڼه کښې د ورنډار سترگې په مابتۍ
 ودرېدې. مابتۍ او مونېجره د دالان د وړوکي دېوال سره ولاړې

وې. مابتي. خپله شونډه چيچله او يو لاس ئې خپل لُوخ سر سره د
مونيچرې په اُورډه اينسې ؤ. د مابتي. سترگو کښې وړندار پيغله
تنده وُلیدله او مخ کښې ئې د خندا ټولې کښې ژورې شوې.

”مابتي!“

”مابتي!“

(د مورپه دوهم غږ هغه د خيال غېږه کښې ويښه شوه)

”هس مورې!“

”قمرو له اوبه يوسه!“

د وړندار دغه وس ؤ، چې مابتي. د هغې د خيال د بت غېږې نه
کوزه کړي.

ناموس او پانوس په دغه شپه ناوخته د اوبه خور نه راغلي وو.
ناموس چې سحر نمونخ وکړو، نو اوډه شو او پانوس خو خان ته د
نمونخ بخښلو څه بانه گوري. ټوله شپه ئې اوبه خور کړې ؤ،
بنسکاره خبره ده، چې ماسپخين به پاڅېدلو. هغه خوزر اوډه شي،
وائي ”نمونخ په ويښو اوږي“. الله دې پوهه کړي.

ماسپخين نمونخ پسې ناموس د جومات مخې ته مورې باندي
ولاړ ؤ، چې پر خندا کا ورسره سلام کولو پسې د ځوي مبارکي
ورکړه.

”ډېر بنسکلې ځو د خدا د درکړې دے. الله دې بدو سترگو او
بدې ورځ نه وساتي!“

ناموس په دواړو لاسونو د هغه لاس ونيولو او په ډېر روڼ تندي ئې
تړې مبارکي واخسته. د ځيرک خان مرگ نه په کلونو وروستو

هغه د جومات مخامخ موږه باندې په وړومبي ځل ولاړ ؤ. د هغه زړه غوښتل، چې هم دغلته ولاړ وي او د ټول کلي اولس راشي او هغه لره مبارکي ورکړي. پرون چې د خوږو وريزو د پگ نه څلور غوړی، جومات ته راغلې وې، نو ماښام د سونت نه ټول کله خبر شوی ؤ او ناموس له ئې مبارکي ورکولې. د خپل ترېور سېدگلي په لیدلو هغه خپله سینه د ډېر ویاړ نه پلنه کړه او ژوند کښې په وړومبي ځل د هغه پستو سترگو کښې کلک نظر برنډ شو. سېدگلي یوه ورځ قدوس ته وئيلي وو، چې که د ناموس خوښه وي، نو هغه به ورلره خپل ځوړی ورکړي. د سېدگلي زړه سپین ؤ. هغه دغه خبره په خواخوږۍ کړې وه، گڼې څوک د خپل زړه غوښې بل له ورکوي، خو ناموس خان ته دغه پېرزو لکه د پېغور ودرېدلې وه. د پښتنو د مینې او کرکې، پېرزو او زباد، ورکړې او منښتې خپله ژبه او خپل مخ دے. پښتانه د ویاړ نه په لره منونکي نه وي. ویاړ د پاره هغوي ته د سر بېعه هم ارزانه وي. دغه ویاړ هغه د وینې په تړون کښې لټون وي او کله کله د وینې تړون هم د خپل ویاړ د پاره غوڅولو کښې د لارې خنډ نه پرېږدي.

”نن مو د خبره سره څیرک خان د یویشته ورځو شو“

د کوټې ورپورې کولو سره ناموس خان ؤوې، او بیا ئې سپېرېمي رابښکلي چاپېره وکتل،

”مشرې مور مشکی ترور ته وئيلي دي، چې هره ورځ به څیرک خان ته سپیلني لوگه کوي. دا دوومه هغې روغه کړې ده.“

قمر د ناموس حېرانتیا له په موسکۍ ځله ځواب ورکړو.

ناموس په دغه ځواب موسکي کېدو سره د هغې ځله خپله ځله کښې واخسته او قمرو د هغه مخ ته خپل لاس ونيولو (د دغه لاس ايښودلو چرې هم دا زړه نه و، چې هغه دې د قمرو نه ځله وباسي) او بيا ئې په رو د هغې غېږ کښې پروت ځيرک خان له مخ بښکول کړو.

د خپل کميس په ځامه د قمرو کميس اغوستلو سره بل کټ کښې ځملاستونکي ناموس ووي،

”وربخې نن بڼې وگوانبېدې، خو و نه وړېدې“.

قمرو په يو ناپ ناموس ته کتلو کتلو کښې ناڅاپه په خدا شوه.

موسکي او جبران ناموس وپوښتله،

”ولې په خدا شوې؟“

”وربخې خو که نن و نه وړېدې، سبا به وورېږي. خاندم په دې

چې، څومره ورځې دې دا کميس وا نه غوستلو. زه ځان له دومره

خپټې شوې وم چې“.

”زه نه پوهېږم قمرو! څه خبره ده، چې زما د بښو رنگونه، کړه

وړه او اغوستن ډېر زيات خوښ وي. زه وبم، چې هم دا اغوستن

مې اغوستي وي، نکريزې مې په لاس کېښودې، بنگرې مې

لېچو کښې وښرنکولې“.

”ولې هس؟ ته داسې ولې کوي؟“

(اوس د هغې مخ نه هغه خدا تلې وه)

د ناموس خان په مخ ځونډې ريره ده. داسې به ووايو، چې لږې ئې

څښې اوږدې شوې دي او لږ وپښتته ئې زڼې نيولي دي. هغه پرې

چرته چاره رابنکلی نۀ ده. سینۀ ئې د وېنستو نه داسې پاکه ده، لکه چې په پوزه ئې نومې وېنستۀ نشته. د تگ وخت کنبې کین لاس لږ څوړند شوم وړي. خبرې ډېرې په رو کوي او زیاتره زمکې ته گوري. غوڅه خبره به دا وکړو، چې هغه جینوتارم غوندې د مې او په وړوکوالي به هم په دغه نوم هلکانو تنگولو، خو په کوټه دننه هغه سر مې و. د هغه غېږ کنبې قمرو چرې خان تر مې لیدلې نۀ و.

قمرو د هغه نه څو شېبې اگاهو پوښتنه کړې وه، خو دا پوښتنه هغې په وړومبي ځل نۀ وه کړې او نۀ په وړومبي ځل ناموس خان د هغې په پوښتنه غلې شوم و (ځکه خو هغې بیا تپوس و نۀ کړو). کوټه کنبې چپیا خپل سیوري خواره کړي وو، چې دې کنبې وریځې و غرمبېدې. د برېښنا پړق د کوټې د ور چوډو کنبې خان و ځلولو. څو شېبې دغه گرز گروز او پړق پړوق کنبې تېرې شوې او بیا بهر په زمکه د څاڅکو تپوونه شول.

د څاڅکو په بنکالو اوږدو ناموس خان و وې،

“خدا مې خو دې باران د اوږدو کوي نۀ”

“سپرلې په سر مې. خامخا به کیږي”

“نه قمرو! زه وېم، چې اوس ودرېږي او نولس ورځې پس بیا غوت یوه میاشت وورېږي. زمونږ ځیرک خان به د څلوېښتو ورځو وي.”

(د پانوس خبرې اوس لږې شوې نۀ دي؟)

“او ما به لامبلي هم وي.”

(قمرو دا وئېلو سره د حیا نه سر د هغه ترخ کنبې ورکړي)

پانوس خان موسکے شو ..... قمر و ته ئې وکتل او بيا خدا مے زده
خه وخت به اوده شوي وي.

شپاړس ورځې جرې وورېده. د کورونو د ناوؤ ځلې و نه درېدلې.
د موندرو دوي د چنې دېوال باندې دوه څوپېدار پرېوتې وو. د پتو
په پولو ولاړې وني او پتو کبني فصلونه ملاحظت وو. د څاروؤ د
تشو بوسو په شخوند ځلې پخې شوې وې. سره غرمه به هم د نمر
په نيشتون لکه د سکني ماينام توره تېرېدله. شپې خو بيخي د
گناهگار زړه رنگ اخستې و. گرگور بابا په يو اېر گورېدلو او
لارو کبني ختې بڼې خوشتې شوې وې.

د جرې د اوولسمې ورځ شپه نور کله نه ډېره توره او درنه وه.
اسمان څو شېبو له غلې شوم و. شپې خپل نيم ژوند تېر کړم
و، چې برېښنا شوه او برېښنا سره سم گرزگروز شو او ډک جام په
لاس اسمان بيا تيندک وڅوړو. ټوله شپه ناوې وشرېدې. مشرې
مور د چرگبانگ نمونخ دالان کبني وکړو.

”خدايه! په وخت نه پوهېرم، خو ته ئې په چرگبانگي قبول کړې.“
(مشرې مور خپله غاړه په دعا خوشې وگڼله. مصله ئې په کت
کبني کېښودله او بيا کوټې ته ډډې کېدو د پاره دننه شوه. د
هغې خيال و، چې لانيمه شپه ده. سترگې ئې پټې شوې نه وې،
چې نمر خيره وهلې وه).

”مورې! مورې! يه مورې!“

د بلقيس گاگيرو غرونو مشره مور تونده پاخوله او د کوټې نه بهر
وتلو سره هغې د ناموس خان د کوټې نرېدلې بلې وليدله.

”دوبه شوم خدايه!“

د بلقيس او مشرې مور په چغو قدوس او پانوس د ناموس کوتې ته رسېدلي وو. خو شېبې تېرې نه وې، چې کور کښې د کلي بنځې، مرونه او واړه راغونډ شوي وو. د ډب اړخ ته دېوال پرېوتلی نه ؤ، خو بېدللی ؤ. نه زوړ نه غرېب. لږ وخت تېر نه ؤ، چې بيا نمر د خلقو سترگې برېښولې. سړو په خاورو او برگو لرې کولو خپلې ساگانې ماتې کړې وې (خو دغه وخت د سترې کېدو احساس چا ته کېدلو؟). د کوتې تير سره لږ نژدې د تورسري کميس بنکاره شو او سپدگلي قدوس ته غږ وکړو. هغه راغلو او خاورې ئې ترې اخوا کړې. د کلي نور سړي دغه وخت دغه ځاے نه اخوا شوي وو. قدوس خان خادر په مړي واچوه او د پانوس خان سره ئې دالان ته يوړلو. د کلي بنځې د قمر و ليدلو ته په دالان ماتې شوې، خو پانوس ستنې کړې. مړے کتې کښې ځملولو سره هغوي د مشرې مور کوتې ته دننه کړو. مشرې مور پخپل لاس د ناموس خان نه د قمر و کميس وويستلو. بيا قدوس خان سره پانوس او پرځنداکا ملگري کړل او دغه ځاے ئې نور و لټول. قدوس دا پټول غوښتل، چې د کلي نور وگري دا گڼي، چې قمر و د کوتې نه وويستلې شوه. دغه وخت د خپل ستر ساتلو د پاره پرځنداکا باندي د هغه زړه اوبه څښکلې. د کلي اولس ته هغه يو نتي ؤ، خو قدوس پوهېدلو، چې د کاني نه به غږ وځي، خو پرځنداکا نه نه. که کلي کښې په کلوبغی چا ځان پوهولو، نو پرځنداکا سره به ناست وو. دغه ستر ډېر ټينگ پاتي نه شو

(ځکه چې کله لږې نورې خاؤرې دوي اخوا کړې، نو د بش لاندې
 قمر و سا اخستله او د هغې غېږ کښې پروت ځيرک خان په بڼخ
 خوب اوډه پروت و).

“هله وروڼو راشئ!”

د قدوس غږ سره ټولو د هغه اړخ ته منډه کړه. بش ئې په ټوله اخوا
 کړو او قمر و په بړستن کښې نغښتلې قدوس او پانوس دالان ته
 يوړه. د هغې روڼ مخ په خاؤرو خړ و او تورو وېښتو کښې ئې
 خاؤرې بڼخلې نڅښتې وې. د هغې سترگې د کوتې پله
 اوږېدلې، خو هغې د خپل مخ د اړولو توان نه لرلو. مشر ه مور
 دغه وخت د خپل ناوياته نمسي تلوسې د ږنگې شوې کوتې خوا
 له بوتله. ځيرک خان نه يوازې دا چې ژوند و، بلکه په خوږ
 خوب اوډه و. مشرې مور هغه غېږ کښې اخستې برنډې کښې
 پروت کت کښې ځملولو. قدوس، پرخنداکا، سېدگلي او
 پانوس کت کښې بې ځانه قمر و روغتون پله واخستله. ټوله شپه
 د دروند تير او خاؤرو د پيټې لاندې د هغې سا خدا م زده څنگه
 ټينگه پاتې شوې وه؟ د قمر و مخ چې کوم اړخ ته و، هماغه اړخ ته
 کت کښې ځيرک خان پروت و، چې اوس ئې سترگې غږېدلې وې
 — د دواړو لاسونو گوتې ئې خپله خله کښې نيولې وې — دواړه
 پښې ئې راغونډولې، غځولې. د قمر و سترگې د خپل ځيرک مخ
 نه چرته وتلې. کور کښې يوه ژړا انگولاوه. ورته رسېدلو رسېدلو
 کښې د هغې سترگې د خپل ځيرک په ليدلو مړې شوې نه وې،
 خو مړې شوې وې.

درېمه شېبه

د کور نه وتونکو دوو غبرگو جنازو مشره مور ماته کړې وه. که هغه خبر وه، چې د بارانونو دغه ماته شوې شېبه به د هغې کور نړوي، نو هغې به د نمر سترگه داغلې وه، خپله پینځه به ئې خیرې کړې وه، وریخ ته به ئې وئیلی وو، چې:

”درې درې!

د وریخ تورې بلا!

درې درې!

زمونږ په کلي کښې د چا هم نه خوښېږې بلا!

درې درې!“

اوس د هغې خپلې سترگې تړېدلې وې. اوس هغې سره يو ځيرک خان ؤ، چې هم دغه ئې د خېل کونکي زور زړه دلاسه وه. کور کښې که اوس ځيرک خان هر څو بې څوکه شوم ؤ، خو مشرې مور او مابتی د ناموس خان او قمر د برخې مينه هم ده له ورکوله. د کور نورو وگړو که هغه سره ډېره مينه نه کوله، نو بيا هم د هغوي خواخوږي او زړه سواندي د وړوکي ځيرک خان وخت تېري د پاره ډېر وو.

مابتی که بلقيس راوړې وه، خو د ناموس خان گوته نيولې ئې پل اخستې ؤ. د هغې د اغوستن، بنگړو، نکريزو او پېزار خوښول او راوړل په ناموس خان وو. د هغې ژبې د قمر و غېر کښې خبرې زده کړې وې او د ناموس خان سترگو نه ئې پېرزو پېژندلې وه. هغه چې په وړومبي ځل د پېغلتوب وينې و وېروله، نو د خپلې مور په ځامه ئې خپل حال قمر ته وئېله ؤ. په هغه ورځ د مابتی ژړا ته قمر ډېرې دلاسي و وئېلې، ډېره ورته نانې کتانی شوه، خو د مابتی اوبنکو قمر هم وژروله او بيا چې به کله د مابتی ورځې شوې، نو د لويټې پيسکې ځله کښې نيولې د حيا نه به اوبه اوبه شوه. قمر کښې دننه يوه مور وه او دغه مور ته د بلقيس مابتی په برخه رسېدلې وه. د پېغلوټی لور زړه په ځامه کول او دغه وينه باندي پوهول ډېر گران وو، بلقيس خپلې لور سره دغه سر خوږ کړه نه ؤ.

داسې وخت چرته نه ؤ راغلی، چې مابتی فردوس غېر کښې اخستې ؤ، يا ئې چرې دلاسه کړه ؤ، خو د مشرې مور غېر نه

بغير هغه ځيرک خان بل چا ته نه پرېږدي. دغه ورځ ځامورۍ ځيرک خان غېږ کښې نيولې سرې سترگې ناسته وه. نن ځيرک خان د څلوېښتو ورځو شوم ؤ. نن هغه ورځ وه، په کومه ورځ چې ناموس خان باران غوښتلی ؤ. هغه غوښتل، چې نن ورځ نه باران وورېږي، خو نن نه درې ورځې وړاندې باران ودرېدلې دے. قمر و وېل، چې په نن ورځ به هغه څلوېښتۍ نه لامبي، خو هغه نن نه درې ورځې وړاندې لمبولې شوې او ځاورو ته سپارلې شوې ده. نن د ناموس او قمر درېمه ده. پرځندکاکا د هغوي بڅښانې د پاره وريژې باندې کړې دي. عبدالرحمان ملا ځان سره چني او د کلي څو مشران د هغوي بڅښانې د پاره د قران ختم ته کښېنولي دي..... هغه قران چې ناموس او قمر لوستلې هم نه شو، هر څو که مينه ئې ورسره ډېره کوله. چې کوم قام قران د مړو بڅښلو، په نڅښتو کښې خوړلو او برکت راتللو د پاره راخلي او نور ئې کسورۍ کښې نغښتې تاخ کښې خوندي کړې وي، هغه قام په زمکه ننوځي. بنځې يو ځل د ځامورۍ غېږ کښې پروت ځيرک ته گوري او په سلگيو کيږي. دغه بنځې به خپلو کورونو ته لاړې شي او هلته به ترې د خپلو وړو په مخونو ليدلو ځيرک هېر شي. وړندار به اوس هغه له څه وخت ورکړي؟، ځکه چې د کور درې برخې کار د هغې په سر شو (يوه برخه خپله او درې برخې د قمر). بنکلې خو هسې هم په ټک ټک او تېره ځله وخت تېروي (اوس خو پسې ميرگاتي سره د درې مياشتو کميله هم نڅښتې وي، اوس به پرې څوک اوده غوا پاڅوي؟). باور مې نه

شي، كه د مشرې مور په زړه كښې نور د زور خاڅكې وي، چې څه له به گوتې وروړي او پاتې شوه مابتي، نو كه هغې مخكښې كار كوه، نو اوس به ئې هم وکړي.

موسمونه په ډډه اوړېدل راوړېدل. كله به شپې كنگل شوې او كله تپړنې..... كله به د ورځې اور وړېده او كله به يخې هوا د ژوندو خرمن خيړله. كله به خاوره، وني بوتي او كښتونه لوڅ لغړ وو او كله به خاورې، وني بوتو او كښتونو د رنگونو شال ځان نه چاپېره كړو.

چې كله به ورځ د شپې غېږه كښې اوده شوه، نو خوږ ځيرك به مابتي. ځان سره حملولو. پروسكال چې د هار يوه خويه شپه كښې اوده شوې مشره مور سحر ويښه نه شوه، نو هغه ورځې نه مابتي. ځيرك ځان پورې نيولې و. ورنډار د مابتي لخوا د ځيرك په دومره پاملرنه خپله غاړه خوشې گڼله او د هغې خبره دروغ نه وه. هغه د كور نه نه وژگارېدل. بيا هم كله به چې د ناموس او قمر وياوونو ژرغونې كړه، نو خو شېبو له به ئې ځيرك ځان پورې ونيولو او بيا به ئې ورله تندې بڼكول كړو. اوس خو هغې د مشرې مور ځان هم نيولې و. غم بنادي او د چم گاونډ راشه درشه هم د هغې په سر وو. بڼكلي څه خپلو وړو سره گېږه وه او څه د ځيرك سره د مابتي ډېرې مينې د هغې زړه هغه نه تور كړې و. كه خبره سپينه كوم، نو د هغه نه به كله بڼكلي كړه هم كوله، خو قمر و تل هغه لكه د خپلې خور ساتلې وه او چې كله كله به مشرې مور هغې ته ژبه تېره كوله، نو قمر و به د بڼكلي سر

وينځلو. که ستاسو ياد شي او د واده په وخت کښې لا د ښکلې نکریزو نه بوي ختلو، نو ناموس هغې ته درې کاني خنډلي وو. هغه وخت کښې يوه قمر ووه، چې د ښکلې زړه ئې ساتلې ؤ، دغه زبادونو به ښکلې چرې هم ځيرک سره گرکې يا د گرکې خرگندونې ته نه پرېښودله.

د گرکې او ميني په شا خپله يوه قېصه، يوه پېښه، يو خوځښت او يو جواز پروت وي او بيا دغه گرکه او مينه د خپلې موخې په لور د يوې تگلارې په کرښه روانه شي. د هندوستان په خاوره چې کال 1909ء کښې لارې مورلې او لارې منتهو د انډين کونسلز اېکټ (Indian Councils Act) غږ وکړو، نو په ورومبي خل ئې د هندوستان وېش د پاره د مذهب کرښه راکښله. "وويشه او بادار شه!" په لور دا د برېطاني واکمنۍ د هندوستان په مخ ورومبۍ بنسټيزه څپره وه. د دې تر مخه به يو مسلمان مسلمان کانديد او يو هندو هندو کانديد له ټاکنو کښې خپله خوښه خرگندولې شوه (ياد دې وي، چې دغه ټاکنو کښې د خپلو زمکو لرونکو ته د ووت حق ؤ او اولس ته د خپلې خوښې خرگندولو واک ترلاسه نه ؤ. د هغه وخت د پيرنگي واکمن ملاتړ ته ولاړو مسلمانانو دا لوي برياليتوب وگڼلو، چې مسلمان د پاره ئې د واکمنۍ حق ترلاسه کړلو، خو په دې خبره غلي وو، چې د پنجاب مسلمانانو ته ولې دغه حق ورکړې شوه نه ؤ. اته کلونه وړاندې د بنگال وېش باندې پښه راکښلې شوه او..... (خبره به لږه و غځيرې خو راځي، چې لږ ورسره د خپلې خوند وپروو).

1906ء کښې د بنگال وېش انتظامي موخه باندې شومے و (هر خو که په شائې نورې هم ډېرې خبرې وې). وروستو د قام په نوم دغه وېش 1947ء کښې وشو. د 1906ء په وېش 1909ء کښې او د 1947ء په وېش 1971ء کښې پښه راکښلې شوه. د خپلې ابې زېږولې له که هم د هغه حق نه ورکوي، نو هغه خپل حق د پاره د ابې خوي پسې ټوپک ټوپنچې ته لاس کوي. د هندوستان وېش د پاره د مذهب کرښه راکښلې شوې وه او چې هندوستان وويشلې شو، نو د وړو قامونو په حقونو خپته واچولې شوه. د "پاکستان کا مطلب کیا...؟ لا إله إلا الله" جغه په دیريشت کلونو کښې دروغ شوه. نمرختيز پاکستان د نړۍ په مخ بنگله دېش شو. بنگاليان غوڅ کړې شول... سپک کړې شول... د هغوي د چقلو هڅه وکړې شوه او نن هم د هغوي په زړونو دغه پرهر داسې برېښي، لکه چې د هغوي په شين بېرغ کښې سور خال ځلند دے. د پاکستان نوي زره ځواکونه هلته سرونه ټيټوي او دلته ځيرک خان د خپل کاکا او مابتۍ سره د مشرې مور په څلي گلونه ايښودلو نه ستانه شوي دي. دلته ځيرک خان د مابتۍ په ريښتونې دلاسه د مشرې مور نيشت شتون گڼي او هغه ياران به د بنگاليانو د وينو ټولولو په دغه ريښتوني تور لکه پېغور تر هغې سوزي او سره کيږي، تر څو چې ئې پخپل تېر ځان پر گڼلې نه وي او د وړو قامونو د برخو ورکړې ته ئې غاړه ايښې نه وي (ځکه چې د پاکستان په چوکاټ دننه اوس هم ډېرې نيمگړتياوې په ځانونو وير کوي).

میرگاتې هم اوس په "میرگاتې" سور کېږي، "فردوس خان" نه پرته بله نامه اوردل نه غواړي. مابتی ئې کله کله و سکونډي او بنکلي خو به ئې ورته ځکه وائي، چې دا نوم پرې هغې ایښی و. شونډه که ئې شنه شوې نه ده، خو چې څنگه ورځ تر ورځ غځېږي، نو برېتو کي به ئې هم زر وټو کېږي.

نن بله و شوه. د ډېر وخت نه به مابتی ځیرک نه د شپې خوند اخستلو. هغې به خپله خپته او تیونه لوڅ کرل او ځیرک خان پسې به ئې مېرل. هغه چرې هم له خپلې خوا خوځېدلې نه و. هغه د دغه خوند په معنا پوهه نه و..... هغه د دغه خوند د اخستلو په چل پوهه نه و..... هغه که په هېڅ پوهه نه و، خو بیا هم هغه د مابتی دغه کار بنه نه گڼلو. نن داسې و شو، چې مابتی څنگه هغه له خپل لوڅ تیونه خله کښې ورکول، نو هغه خپله خله بنده کړه او د هغې نه ئې د ځان لرې کولو د پاره په ډډه د اوردلو هڅه وکړه. مابتی خو شپې ځان غلې کړو. د هغې وېرې د هغې سترگې چاپېره و غللولې. هغې بیا د ځیرک منځ ځان پله راوړولو او دا ځل ځیرک و نه خوځېده. د خوند دغه شو شپبو د هغې ساگانې ژورې کړې او هغې د ځیرک څنگون خپلو دواړو لېنگو کښې دومره جوخت و زورلو، چې د ځیرک خان څنگون تود شو. د ځیرک پوزه د هغې د دواړو مېمو منځ کښې چپړیته شوه. هغه بیا هم و نه خوځېده. (دا څنگه و شول؟) د دې پوښتنې ځواب خو شپبو کښې راغلو. ځیرک خان نه دا چې ځان د هغې نه و شو کولو، د کټ نه هم پاڅېدلو. هغه انګن کښې ولاړ و. هغه چې

خه وخت خان مابتي ته سپارلې غلې پروت ؤ، دغه وخت هغه پرېكړه كوله او اوس چې مابتي دومره ستغ خواب وليدلو، نو خان ته پرېه شوه. گناه تل د وېرې په غرمه پاڅي او د توبې د وني گور سيوري ته په زمزم لامبي. دغې پرې د هغې وېره يوه شېبه كښې ووزله. هغه غلې په ډډه واوړېدله. څيرك هم لږ وخت وروستو بيا كته ته وختلو او هغې ته شا كړې ځملاستلو. هغه اوده شو، خو مابتي ټوله شپه وينه وه. يو وخت كښې هغه پاڅېدله، څيرك له ئې تندې بنكول كړو او د هغې سترگو نه د پښېمانۍ دوه داسې سپينې، رنې او بنكې د څيرك په تندي توي شوې، چې اسمان كښې ځلېدونكي ستوري پيكه بنكاره شول. نن په ورومبي ځل مابتي ته خپل خان كښې قمر و بنكاره شوه. نن هغې خپل خان كښې يوه مور وليده او قمر و څيرك د پاره هغې كښې سا واخسته. د توبې دوه سپېڅلو او بنكو د هغې زړه نه د گناه تور ووينځل.

د وخت پښه په ځامې نه ودرېږي. نن د روژې د مياشت وروسته پېشمنې ؤ. ماسخوتن تراوبح وشوې او لاد سپورمۍ په ليدلو چا نه تر دغه وخته قسم خوړلې ؤ او نه پرې چا طلاق غورځولې ؤ. دا ده، چې چاپېره پتېاخې ډڅېدلې.

”زما خو دا جامې خوبې نه دي، (وروكي څيرك پت مابتي ته ووي) ما له د كميلى په رنگ جامې“.

مابتي زر هغه د لاس نه نيولې خان سره بوتلو،
 ”نه څيرك خانه! داسې مۀ وايه! تۀ خو هلك ئې. دغه خو د جينكو

اغوستن دي.“

”خو زما خو ستا د جامو غوندي ځوښې وي او د كميلې د جامو غوندي ځوښې وي او د چاچي د جامو غوندي ځوښې وي او.“
 ”ته راحه، چې رېوړې، پتاخي او څلوبي درله راواخلم!“
 (مابتي د خپل وس پورې د ځيرك خان په ځله د لاس اينودلو هڅه وکړه).

فردوس هغه نه ډېر مشر نه ؤ. بيا هم نه چرې هغه د فردوس سره لوبې کړې وې او نه ئې چرته لينده لاس کښې اخستې وه او نه ئې شينولو له گوتې وړې وې. تل به كميلې سره په لوبو ؤ. نينگانې، ميرگاتي، پتيتوني، شلغاتي، کوډگي، د گوډا گوډي واده او چيندرو. د کوډگي په وخت به هغه كميلې ته وئبل،
 ”ته به سرې ئې. ته به کور ته راشې او زه به درله ډوډي راواخلم.“
 ”نه کنه، جيني خو زه يم. زه به ډوډي راواخلم.“
 ”خو ته زما غوندي ډوډي نه شې راخستې.“
 يو ځل ځيرک لوبو کښې په سترې سا وئبلي وو،
 ”دوه گوتې ځانډي“

خو د هغې نه پرته هم فردوس هغه په زمکه لوڅرولې ؤ او د هغه ځنگون نه بنورگ اوړېدلې ؤ. د ځيرک نه زيات كميلې ژرلي وو او د ځيرک په سر مابتي ميرگاتې سم تپولې ؤ. تر دې چې بنکلې او مابتي پرې ځله هم وهلې وه او دغه تريخوالې تر ډېره د دواړو منع کښې ؤ.

د هغه کره وړه خپل پلار نه خوښلي نه وو، خو د بنځو رنگونو

او ناستې پاستې ته د پلار نه زيات نژدې ؤ. د هغه دغسې ځنې خويونه تر هغه وخته چا نه ليدل، چې تر څو مابتې په کور وه. د مابتې واده نه وروستو هغه داسې يوازې شو، چې ځان ورته بيخي نيمگړې بنکاره کېدلو. نن دغه کور نه د هغه دويمه مور لاره. هغه په يو ژوند کېنې دوه ځله يتيم شو او دواړه ځله په اومه ځله. د هغه نه هغه څادر رابنکله شو، د کوم په شا چې هغه کېنې دننه جينې په ستر وه.

گليشان به ريښتيا د کبانو ازار وهله ؤ، چې د هغه په پېغله لور ميرزادگي پېريان کېنناستل. وروميو ورځو کېنې به هغې په سمه لاره تيندک وخورو او و به غورځېدله. بيا څه موده وروستو به چې څنگه پرېوتله، نو څه بل غوندي خبرې به ئې هم کولې. "ته د شيطان اورې او زمانه اورې"، يوه ورځ د ميرزادگي ترور د هغې مور ته گنگوسه کېنې ؤوې، "په دې جينې پېريان ناست دي او د کوچينوالي نه د دې سترگو کېنې دغه سره وو".

مور ئې هم په زړه وخوره. نور څه وي او که نه، خو چې اوس دا خبره کلي کېنې خوره شي او گليشان ته د کبانو د ازار خبره د اولس د ژبې نه لرې شي. د گليشان څاروانه ځوي د پېريانو د اپلتي شا ته پتېدلې هم شو.

د روغتياپال لخوا د مېرگو د رنځ نه د ژغورنې د پاره ورکړې شوې دوايانې که يوه پله په هغې ډېرې بڼې راغلې، خو بله پله د پېريانو دم دورڅو هم روان وو. مېرگي د پېريانو سره تله کېنې سپک وو، ځکه خو زيات پام پېريانو ته ؤشو او يوه ورځ د سيند

د لبونو څپو غېږې نه د ميرزادگۍ مړه ځاندره راووتله. کبانو د ميرزادگۍ نه يو پوتې هم خوړلې نه و. گلپشان د کونډې يا جال پرځامه روان سيند کښې پرچاؤ سره نژدې کالتوس ډزولي وو. دغه کالتوس نومې ژوند د اوبو سرله مړ راوړم و او چاپېره اولس د گلپشان دغه ناکړده غندلې وه او د ميرزادگۍ رنځ ئې د پېريانو بؤ باندې اړولې و.

”شېرکاکا! دوه يو. پچاسه پړې کېږده!“

(منډۍ ته گوره وړونکي پانوس خان د چيو ووتل).

”پخېر هلکانو! (شېرکاکا پانوس دوي ته وگوري او بيا چېنک په سگرو کېږدي) پرنبتوا! سکاره ورته سره کړي!“

چې خو ټول ښار کښې پخېږي، خو د شېرکاکا چې مازغه ټکور کړي. د شېرکاکا وېنا ده،

”زما پچاسه جنت نه راځي. زه اوبه، تورې چې، خواره او پي پتيله کښې واچوم. اور دغه هر څه وسيزي او د جنت نه ورته پخې چې راشي.“

(هر څوک چې چې دومره وختوکوي، نو جنتي کېږي).

څلورمه شېبه

کابل نه چاپېره څومره گنگوسې وې، څومره لومې څورېدې او څومره پرکي لچېدل، دې نه پېښور خبر ؤ. کابل نه درې زره کېلوميټره لرې ماسکو کېنې د کابل په ځاؤره د رنګون بڼکالو د کابل غږ کېنې رسېدلې وه. دغلته نه يو زر کېلوميټره لرې تهران هم ناجانه نه ؤ او ځان ځوندي کولو له ئې د سوېل لخوا شپول باندي لاس پورې کړې ؤ. هم دغلته نه يو زر کېلوميټره لرې هند کېنې په کابل کې هر څو څواچيني وه، خو د دغه څواچيني چينه بڼکاره وه. پنځه سوه کېلوميټره لرې اسلام اباد د "اپې" غږ ته غوږونه څک نيولي وو او دغه تودوښې کېنې د گټې او تاوان سوال هغه د پاره هېڅ ارزښت نه لرلو. څلور زره اته نيم سوه کېلوميټره لرې شنګهائي خپل مخ ته لاس نيولې د سور بېرغ د پېغور نه سترگې پټې کړې وې. کابل نه يوؤلس زره کېلوميټره لرې نيويارک کېنې ناست جيمي کارټر د افغانستان په ځاؤره د شوروي اتحاد د پرځولو د پاره نوکونه ترنگولي وو او د اسلام نوم اخستونکي د دغه پرځونې ډاگه کېنې ټولې نړۍ نه د صليب تر سيوري لاندې راټول شوي وو.

دلته که راتلونکي وخت کښې د افغانستان او پاکستان منځ کښې د مېشته پښتنو تر منځه د بېلتون کښې نه د دېوال دنگولو تاييا کېدله، نو لري په جرمني کښې د يوې ځاوري دوو برخو کښې د ويشلي اولس تر منځه د برلن دېوال پنگېدلو.

د اشغرنه يو سپين زيري عبدالغفار خان د اسلام مينه کښې مست خپل لېوني قام باندې غږ وکړو،

”دا نڅښته د امريکې او روس ده. دا د اسلام نڅښته نه ده. دې نڅښتې ته مه وردانگي! دې ځاوري نه به د بارودو توپ روغ کړي او بيا به پوهېږي نه، چې چا وويشتو او له کومې خوا ئې وويشتو.“

د امريکې ډالر او د ملا د جنت زيري د پښتنو په سترگو لاس کېښودل. يو مسلمان به پرديو بنځو پسې گرځي، شراب به څښکي، روژې به خوري، غلا به کوي، دروغ به وائي، بېلماڅه به وي، خو د خنزير غوښه به نه خوري، خپل کت به چا سره نه نيموي او د اسلام په نوم به ځان وژني. د ډالر او روبېل د دوو کابو منځ کښې پښتنو خپل سرونه کېښودل، چې د اسلام په نوم چقبي شي.

دې لري او څرې نه لري د پراخه شنو کښتونو منځ کښې قدوس خان گوډ کولو. هغه سره پنځه شپې دياريمار بوخت وو. د رڼو اوبو نه ډک په شنو وښو د بېر لختي په پوله ديارلس کلن څيرک خان دودۍ اخستې روان و.

”راځئ هلکانو! چې دا شخوند ورته ووهو.“

خيرڪ خان ڊپر لري نٿو ۽، چي ٻه ليدلو ئي مشر تره ڪوڊاله
ڪينسوده او پخيلو ملگرو ئي غر ۽ ڪرو.

”خيرڪه! خٽه دي راوڙل؟“

”دادا! يوه ڊونگه ڪنبي غونبه او بنوروا ده، بله ڪنبي لاون ڊے او
ڊوڊي دي او پياز او شنه مرچڪي.“

”خومره شنه مرچڪي دي؟“

(هغه مرچڪي ۽ گوري، ۽ ئي شمپري او ۽ وائي)

”اته“

”او ميرگاتيه نه راتلو؟“

ڊ راماني تپوس له ڊ خيرڪ خواب نه وړاندي قدوس ۽ وڃي،
”لينده غارڀي ته اچولي به چرته گرخي (او بيا خيرڪ ته ۽ وائي)
لاس ۽ وينخه، چي ڊوڊي ۽ خوري.“

”ما اوس فردوس سره ۽ خوره.“

او ڊي خواب سره هغه يو اڀخ ته ڪنبنبي.

قدوس خان ته ٻه خيرڪ ڪنبي خيل ناموس خان بنڪاري. دغسي
قلاره خبري..... هره خبره سر ته رسولو نه وروستو بله خبره ڪول او

هغه هم ڊ تپوس خواب ڪنبي. بلخوا فردوس خان ۽. هغه اوس

لويگانه ۽. شونڊه ئي نڙي نڙي شنه شوڀ ده. ٽوله ورخ چي

لوبو ڪنبي بوخت وي، نو خٽه مجسرت به ترڀ ۽ ڄي، خودا ده،

چي پلار ئي ڀرڀ خيله غاره خوشي ڪوي. ڪله به خيرڪ پسي

نخبتسي وي او ڪله ڪميله پسي. مابتي چي راشي، نو خيل حوے

او ڊ غبرڀي لور يوي شبي له ڄان نه لري ڪول نه شي، گني بيا

ورسره فردوس څه نا څه تپوهه کړې وي. هسې هم ځامورۍ د خپلې دغه نرور په وړو ډېره مېنه ده. يوه ورځ چرته قمر و خپلې مور ته خپل کشري وروړ عزت خان د پاره مابتۍ په گوته کړې وه او د خپلې مړې لور وېنا هغې سر ته ورسوله. بيا دغه کور کښې ځيرک باندې د مابتۍ سو دغه غوښتنه نوره زياته کړه او قدوس او بلقيس هم د ځامورۍ کور ته سو او سور کښې وو. عزت خان ښوونځي کښې استاذ ؤ. هسې تپوهې نه ورته پانوس "ماسترگمې" وائي. دغه کورنۍ کښې يو هغه دولسم پورې زده کړه کړې ده او يو پانوس شپږ کړنې سر ته رسولي دي. ميرگاتې ښوونځي ته تگ نه بن کښې مرغيو وپشتلو ته په لستونو نڅيرې که کور کښې به هر څومره وړندار کله کله د ځيرک د جامې پېزار تپوس کولو، خو هغه هم اوس کله روغه کله ناروغه. کور کښې دننه د هغه څه وو نه او کور نه بهر ناسته باندې به ورته پانوس سترگې سرې کولې. کلي کښې څه خوشکمار ځيرک ته سو کښې پراته وو. دا هغه څوک وو، چې مېندو ئې تل د لارې منځ ته شونډې چيچلې وې..... دا هغه څوک وو، چې مېندو ئې د پرتو غاښ غوټه په درشل تړلې وه..... دا هغه څوک وو، چې وروړ يا خور به ئې مخ او ښه کښې گاونډي ته تلي وو.

کور نه بهر دغه وخت که د پرځند کاکا نه پرته د چا پام ځيرک ته په ښو ؤ، نو هغه عبدالرحمان ملا ؤ. عبدالرحمان ملا به جومات کښې نمونځونو ورکولو سره سره د کلي ښوونځي کښې هم وروړ ته اسلاميات ښودلو. د ماسپڅين نمونځ به کلي کښې

سپدا میر کا کا ور کولو. لکه دولا ملا د عبدالرحمان ڊپر تیس ته پاس ته او متقوري زده نه وو. ابغ نبغ سرے و. خپلی امامتی او استازی سره ئی کار و. په خبره دوه ئی دولا ملا سره خله وهلی وه، هغی نه وروستو خو بپخي غلے و. دولا ملا به نه خه خبره کنبی مسئلې راویستلې. روژه او اختر کنبی خو به ټوله سیمه خان له وه او دولا ملا خان له. بیا د دولا ملا چې څومره زده کړه وه، هغی نه زیات پخپوته و او عبدالرحمان که پخپل حاه پوهنتون نه سند تر لاسه کړے و، خو دومره قرتې ئی زده نه وې. "ناموس خان دې خدای و بڅبني، ڊپر بنه سرے و. زه د هغه ځوی کنبی هغه وینم. دغه هلک ڊپر غلے او ڊپر دروندخویه دے. کلي کنبی نورو هلکانو سره ناسته پاس ته ئی هم نشته او بنوونځي نه هم وتلے دے".

عبدالرحمان ملا چې مخکښې هر خه وئبل، خو قدوس ترې خبره واخستله،

"استاجي! د هغه کړه وره او ناسته پاس ته داسې دي. بیا تاسو خو خبر یئ، چې کلي کنبی هر څنگه خلق دي. دا خو نه شو کولے، چې هم داسې ئی پرېږدو. بنوونځي نه خو هغه پخپله خوښه راغلے. هر وخت به ئی ژړل. اوس د هغه په سر به مونږ چا چا سره نڅښتلو؟".

"زه وبم، چې بنوونځي نه خو هغه راووتلو. که داسې شي، چې جومات ته د سحر او مازیگر نمونخ له راځي، او زه ورته قران وایم او دغسې لږ لږ کتابونه هم زده کړي، نو دومره به شي، چې

يؤ خو به ٿولني نه ۽ نه شوکيري او بله دا چي د يوازيتوب احساس به ئي هم ڊهر نه سڪونڊي.“

”استاجي! دي کبني به نه“ ڇوڪ ۽ ڪري؟ ڪور سره خوا کبني جومات دے او بيا تاسو نه زيات مونڙ په چا باور ڪولے شو؟“

ڇيرڪ خان د جومات شو. ڪه د ڪوچنيتوب ڇه ستغو يادونو ئي لاره نه نيوله، نو هغه د عبدالرحمان ملا سره بنوونڃي ته هم غاره اينسودله. دا يوه خبره خو د هپرولو نه ده، چي ڪه هر ڇو قدوس خان دا وٽيل، چي ڇيرڪ خان د بنوونڃي نه پخيله خوبه راغله ۽، خورينتيا دا دي، چي ڇيرڪ خان بنوونڃي د نورو هلڪانو د پچموزو او د فردوس خان په گوربدلو او غرنگبدلو پربنسے ۽. نن هم چي ڪله هغه بنوونڃي ته هلڪان په تگ ۽ ويني، نو يوه ڇريڪمنه تلوسه ئي زڙه کبني جيگه او سترگو کبني بنڪاره شي. د ملهشي تور اغوستن، د سور څلورگوتيز ستوري توري خولي او وڙي بستې ته هغه اوس هم پسخيرې. د عبدالرحمان سوڊ او پپرزو ڇيرڪ خان نوري نري نه ۽ شوڪولو. ڇو مياشتو کبني د هغه ژبه روانه شوه. يا ”ليف بي“ کبني نخبتلو او يا نه مي سپاري ته ۽ رسبدلو. دي سره ئي لڙ لڙ ليڪل هم زده ڪرل.

”زه وڙي يم.“

د ڇيرڪ نيازبيني خبرې د ورنڊار پام خان ته راوارولو او هغي اينگولے او ڊوڊي د هغه مخي ته کپنودل.

”دا ۽ خوره او بيا لڙ اوڊه شه!“

”زه ڊوڊي، خورم، نو بيا به نمونڃ له ۽م او د سپاري سبق به وڙي“

اؤ بيا چي راشم، نو اوده به شم بنه؟“
 ”ته چي اوس جومات ته لاري، بيا به مازيگر راخي، نو خه به اوده
 شي؟“

ورنڊار په موسكو سترگو د خيرڪ سواليه خواب ته په خواب
 کنبې يو بل سوال پرېسودو او لاره، خو دغه پوښتنو له د خواب
 په لټون د خپل سر ترلو پوهه لاءِ خيرڪ خان کنبې نشته.

ترکان کاکا د جومات کت ټکوهه. پرځند کت ترخ کنبې واخستلو
 او توند د جمالي دوي حجرې پله روان شو. د کلي اديري ته خو
 مياشتو نه نوې کډه نه وه تلې. نن دا نه چي د جمالي کور کنبې
 مړي شوي، د کلي هر کور دغه مړينه باندې لالېسندډه و. د
 موندرو دوي خپلوانو کنبې بنادي وه او هلته ډزي شوې وې. دغه
 ډزو کنبې د چا توپنچه غله شوې وه او چي کله هغه د توپنچي
 بيا لچولو هڅه کړې ده، نو ډز شوي دي او تود مړدکي د موندرو
 سينه کنبې يخ شوي دي. خو ساگانو نه وروستو موندرو غلې شو
 او د هغه چپيا سره د واده کور کنبې يوه انگولاروغه شوه. ناوک
 پولسانو بوتلو او ډز کوونکي وټنټېدل. د بنادي ورځ د ناوک او
 ناوي کور او ډز کوونکي په کورونو اور شوه، خو د موندرو کور د
 پاره ئي د ژوند معنا نوره کړه. هغه ډېر ساده، يو مخيز او مينې
 نه ډک مړي و. تل به قبرونو کنستلو له تلو، ځکه خو نن د هغه
 قبر کنستلو د پاره نيم کلي تله دي. پښتانه د کلي يو کور کنبې
 مړي د ټول کلي مړي گڼي. په کلي کنبې چي مړي و شي، نو د
 مړي څلوښتې پورې د کلي بنادياني ځنډوي. پخپله د پانوس

خان واده دوه مياشتې وروستو شومې ؤ (يو ځل د پرځند کاکا پلار مړ شومې ؤ او د هغه د مړينې په پنځلسمه ورځ د نصير شاه او شيبير شاه مور مړه شوې وه).
 ”زما د پاره ورته ته ښه وکړه“.

د موندرد نكاح په وخت خپل ماما ته كړې خبره چې ئې ماما ته ورياده شوه، نو په زوره زوره ئې وژړل. هغه دومره په زور هغه وخت خندلي هم وو. د جمالي په كور دغه ژړا به هم غلې شي، خو خپلوانو كره ئې ناوې سپېره شوه. دغه ډز كوونكي ته كه مړۍ كښې بياسته واچوي او ژبه ورله يو گز بهر كړي، نو بيا به څوك داسې ډزې نه كوي. زه درته يوه خبره كوم. زه د مرگ بدل كښې د مرگ په ځاى د بخښنې منونكې يم، خو زمونږ ټولنه كښې د زده كړې پله څوك دومره پاملرنه نه كوي او ځكه تشدد د اولس خوي كښې اغېزلى شومې دى. تاسو به داسې ډېر لږ وگړي ووينئ، چې هغوي لوستي وي او د ټوپك يا توپنچې سره مينه كوي. دغه وگړي داسې خيزونه لاس كښې اخستل هم سپكاوې گڼي.

مونږ وختي د عبدالرحمان ملا او دولا ملا د نڅښتې خبره كړې وه. عبدالرحمان ملا د نڅښتو نه دى، خو خداى دې غرياش كاكه په خبر كړي، دا بزغله هغه كرلې ؤ. هغه نيم نمونځونه په دولا ملا پسې كوي او نيم عبدالرحمان ملا پسې. د هغه كور د كوز او بر جومات په ډيورنډ كرنښه دى. روژه كښې ئې سرسايه عبدالرحمان ملا له وركړې وه او د واړه اختر په درېمه ماسخوتن نمونځ كښې دولا ملا پسې ولاړ ؤ. نمونځ نه پس هغه غږ وکړو،

چڙي ڇڻ ڪورونو ته اوس هم سراسيه پاتي ده او هغه دي زر ترزره راڙڙي، گني زه به ئي جومات کنيي د اولس وړاندي نومونه واخلم. د هغه خبري لڙي ترخي وي. غرباش ڪاڪا به تل سنت ڪور کنيي ڪول. دغه ورځ هم چڙي هغه ڪور پله روان شو، نو ڏولاملا پري غڙو ڪرو،

”غرباش ڪاڪا! ته هم ڄان ناجانيه ڪوه مه.“

”ما خو سراسيه ورڪري ده.“

”ستا دي يوه ڪاسيره په ما حرام وي، ڪه راڪري دي وي.“

”ما خو په روڙه کنيي عبدالرحمان ملا له پيسي ورڪري وي. ته هغه نه تپوس وڪره!“

”نه! نو ته نمونخ دلته ڪوي (هغه د مڙي نه پاڇيدو او تند ڪي ئي تريو ڪرو) او د سپيني خلي ياران دي نور ساتلي دينه.“

”خو تاسو وايي (غرباش ڪاڪا هم لڙقار واخستو) چڙي موتاز له ئي ورڪوي. هغه ورځو کنيي د هغه ڪور کنيي ناروغتيا وه او گهر و. زه خبر شوم، نو ما ورڪري.“

ڇڻ غرباش ڪاڪا د ڏولاملا سره خبري وړاندي نه بوتلي او ڇڻ يو ڄو مشران تر منځه شول، هغه وخت خبره غلي شوه، خو په سبا د پرخند ڪاڪا د چوپال وړاندي د اولس مخکنيي ڏولا ملا په عبدالرحمان ملا خله ووهله او دواڙو کنيي بيا تريخواله راغلو. غرباش ڪاڪا د خدا ڪور نه ڏولا ملا توري ڪرو، ڪوم کنيي چڙي به د ڏولا ملا ”الله اڪبر“ باندي نمونخ ڪهلو او عبدالرحمان ملا به هغه لاري نه خنده ڪوله، په ڪومه چڙي به ڏولاملا تهرده.

عبدالرحمان که هر خو په هغه نه بلوڅېدلو، خو د ډولا په زړه کښې خبره پرته وه. دغه وخت په ځيرک خان باندې د عبدالرحمان ملاً سوډ هغه ته د پېغور اغوستن کښې ودرېدلو او د هغه په سترگو کښې شېطان وځاندل. د ډولا ملاً په دې هېڅ نه وو، چې د هغه دغه پليټې خبرې سره به د ځيرک خان ژوند کښې څه ځول راځي او د عبدالرحمان ملاً درناوي ته به څه پېښېږي.

نن شېرون او بنډارې د عبدالرحمان ملاً جومات ته د مازيگر نمونځ له راغلل. شېرون او بنډارې د ډولا ملاً مقتديانو کښې هغه ته ټولو نه نزدې وو. دغه دواړو به کلي کښې لارې څارلې. ډېره تېره به ئې څښکله او د ډولاملاً مړېدي به ئې کوله. په پنځ وخته بانگونو به هغوي جومات ته نه ورتلل، خو ماسخوتن نمونځ نه وروستو به چې د ډولا ملاً خوا له ورغلل، نو ټوله شپه به ناست وو. د کلي ټول سپين روبي د شېرون او بنډارې ناسته پاسته باندې غلي وو. يوه ورځ، نوم ئې اوس ما ته ياد نه د م، خو هغه څه خبره د دې دواړو په حقله د ډولاملاً غوږ کښې کړې وه او بيا چې دغه دواړو هغه سرې کلي کښې څومره سپک کړو، که تا ليدلې و، نو د پښو لاندې به دې زمکه تښتېدلې وه. هغه سرې پوهه و، چې دغه خبره د هغه، د ډولا ملاً او خدا م تر منځه وه او نه هغه شېرون او بنډارې ته کړې وه او نه خدا م.

د مازيگر نمونځ پسې چې دغا وشوه، نو ورو خپلې سپيارې لاس کښې اخستې، يو اړخ ته او لويگانو هلکانو چې هغوي کښې ځيرک خان هم و، قرانونه خپله غېږه کښې ځان له کښېناستل.

خو شهبو د پاره عبدالرحمان مُلا پخپله مُصله ناست ؤ او چي ڪله هغه پاڅيدلو، نو بندياري تري تپوس وڪرو،
 ”استاجي! چي دا حوره به څنگه وي؟“

د بندياري تپوس او دغه وخت؟ عبدالرحمان په زرءِ ؤ خوره. هغه بپرتي په مُصله ڪنهن ناستلو. خو شهبو له هغه زرءِ ڪنهن ڊپر ڪرل رپيل وڪرل او بيا ئي ووي،

”حوره د الله لخواه خپل داسي بنده ته، چي هغه خپل ژوند د الله د احڪاماتو مطابق په دي دنيا ڪنهن تهر ڪري وي، يوه ڊالي ده. دا به جينڪي وي او.“

د عبدالرحمان مُلا خبره شهبو نيمه ڪنهن واخسته،
 ”دغه خبري خو مون ته ڏولا مُلا هم ڪري دي. نو چي خبره ئي را ته وڪره.“

د عبدالرحمان مُلا په مخ داسي موسڪا راغله، چي د هغه سترگو ڪنهن د دغي هپڻ سيور ڪنڪاره نه شو. هغه يو حل چاپره ناستو خپلو مقتديانو ته وڪتل او بيا ئي ووي،

”زه يم، ڪه هغه د ڪم. خبره خوبه د قران او حديث نه ڪوو او بيا.“
 دا حل بيا شهبو خبره واخسته،

”دي حوري نه به ڦلار شو. دا خونءِ تا ليدلي ده، نه ما او بندياري ليدلي ده او نه ڏولا مُلا. د غلمانو په حقله را ته ووايه! هسي هم دانه نيمه نن سبا تا ساتلي ده.“

د عبدالرحمان مُلا سترگي دي خبري اوربدو سره په زمڪه وڻڻبتلي. الله دي گلباچا ڪا ڪا سره بنه وڪري، چي هغه د دوي د

خبرو په بوي پوهه شو،

”داسې کار به وکړې، چې دولا ملاً ته به کښېني. هغه نه به دا تپوسونه هم وکړې او که د نيا دې نوم پرېوتی وي، نو هم ورته ووايه، چې هغه ئې ورله د لاندې نه اوچت کړي (د گلباچا کاکا خبرو سره د شېرون او بنداري سترگې دووسې شوې) او که هغه نه شو، نو ما له به ئې راولې، ما سره ايجازه شته.“

د دې خبرو په وخت د گلباچا سترگې او شونډې يو رنگ پرڅېدلې وې. گلباچا کښې دومره زور و، چې شېرون او دغه بل خپلې څادرې وځنډلې، سپک روان شو. اوس د گلباچا غوندې زورور ته مخامخ ئې په ژبه گيتي پرته وه.

د ما بنام او ماسخوتن نمونځونو پسې عبدالرحمان ملاً جومات کښې ايسار نه شو. د شپې خپله کوټه کښې په مصله ناست و، د هغه لپه کښې د اوبنکو څخو بې کېدلو،

”اے خدايه! د دغه وړوکي په سر ما مة رانيسه! ما خپل وس وکړو، خو نور په سپينه لمن تور نه وېرېم. د زړه په حال ته خبر ئې. ما ته خود خپل عبدالسبحان نه.“

او دغه وخت د هغه سلگيو هغه نورو خبرو نه ونيولو او لپه کښې ئې څخو بې نه درنه شېبه روغه شوې وه. (د هغه دغه سلگيو ته د دلانسي لاس په سر اېښودلو د پاره د عبدالسبحان مور راغله او هغه سره خوا کښې په زمکه کېښناستله، د هغه لپه ئې خپل لاس کښې ونيوله او څو اوبنکې ئې د هغه د اوبنکو سوېلې کړې).

ځيرک خان د عبدالرحمان ملاً د ځوي بدلون باندې پوهه کښې

ډېر وخت وا نۀ خستلو. هغه پوهه شو، چې دغه تمبه هم هغه د پاره پورې شوې ده. د هغه ورځ کښې چې به څومره وخت سپارې سره تېرېدل، هغه وخت هم د هغه د خپل ځان سره شو. خپل ځان سره هغه ته يوه شېبه تېرول ډېر گران وو. کله چې به کور کښې هغه يوازې شو او انگنې کښې به ئې سترگې چاپېره وځغلولې او څوک به نۀ وو، نو لکه د بنځو لويته په سر کړې، هغه به څو شېبو د پاره ځان د سړو دې ځان خوښې نړۍ نه وښوول، خو دغه احساس د پاره به ډېرې لږې شېبې هغه سره ملگرې وې. د کور د بوالونو او ورونو به گومي واز کړي وو او ځيرک خان به ليدل، چې لکه اوس به دغه گومي هغه الواق تېر کړي.

د عبدالرحمان ملا اوبنکې د هغه اوبنکو تاده وه، کومې اوبنکې چې به راتلونکې کښې د هر هغه مذهب لپه کوونکې ملا سترگو نه بهيرې، کومو چې په افغانستان کښې د شوروي اتحاد او امريکې نځبنتې له د اسلام او کفر د نځبنتې نوم ورکړې و او دغه نځبنتې د پاره ئې د جنت په بېعه ديارې کوونکې په کرښه اړول. د بوټو نوغې ويستلو پسې په نوي ورځو کښې د پاکستان دننه د اسلام راوستلو غږ کوونکې واکمن اته کلونه تېر کړل. شوروي اتحاد په برخو کښې وويشلې شو. امريکه د نړيوال کلي يوازينې خان شو. هاهاها! د افغانستان ځاورې نه کافران لارل او اسلاميانو د يو بل په وينو غږغو کولو ته غاښونه تېره کړل. د پاکستان ملا د واکمنۍ د ډمې غېره کښې د کرښې نه اخوا د مسلمانانو د وينو غږونه نۀ اوري. تاريخ د وختونو په تندي

ليكله كيږي.... اسلامي جمهوريه پاکستان د اپيميانو باغ شو. اسلام نه ؤ، جمهوريت نه ؤ، نيم پاکستان خو څوارلس کلونه اگاهو بېل شوم ؤ.

کلي کښې چې کوم خوشکمار ځيرک خان ته سو کښې وو، هغوي له ځيرک خان تر دغه دمه په لاس نه ورتلو. اوس خو فردوس هم زنه خرؤلې وه. اوس هغه ميرگاتې نه ؤ، چې يوې سپېرمې نه به ئې قنې بهېدل او لستونې سره به ئې سپېرمې نه په مخ و منبل. يا خو غونډه موندل ؤ او يا اوس لکه د پلار غځېدلې دے. کور کښې هم اوس پرچ او لگانې کله کله ماتوي. کله کله په مور هم سترگې سرې کړي. د هغه تندې په دې بڼه دے، چې په مشرې مور ځاورې امبار شوې دي. کلي کښې که د هغه وړاندې چا څه وئيلي نه شو، خو اوس هغه هم د غوښتنو د تخنولو په معنا پوهه ؤ. ډېرې شپې هغه زړه نه شو کولې، خو دغه ورځ هغه سم د ماسخوتنه زړه کړې ؤ. د سپرلي هرکلي د پاره ځاورې په لاسونو نکريزې پورې کړې وې. دغه د ژمي په شا کېدو ورځې وې. ورېځې په ټولگو ټولگو کښې شو ورځې اوږدېدلې راوږدېدلې وې او دغه ورځ ئې ستومانی. ويستلو د پاره څانگونه ځواره کړي وو. وړومبي څاڅکي د ورېځ لمن پرېښودله او هغه پسې نورو هم زړه وکړو. د زلمو څاڅکو نه پېغله پسته شېبه روغه شوه او تيارې ځان بڼه دروند کړو. فردوس اوس شېښو سره د لوبو کولو پوړۍ نه پل اخستې ؤ. اوس ئې نېنځکې او نېنځکان خوښېدل.... ژوندۍ پستې نېنځکې او خوځنده پاسته

نهنڪان. هغهءَ د خپل ڪٽ نه خيرڪ خان ته لاس وُغڇولو. د لاري غل نه به ڪور ڪنبي پت شي، د ڪور غل نه به چرته ڇي. د بهر شوڪوونڪو سترگو لاسونه د هغهءَ په ڪور ڪنبي د فردوس سترگو نه راوتلي وو. هغه لکه د تربدلي هوسي وُشوشنبدهءَ. يو ڇو يادونه ورته خپلمه شول. د کلي د هلڪانو وڙي سترگي او د پخواني مابتي تري شوندي. هغهءَ دواڙه ڇايه سمون خوڙلو. د هغهءَ ڇاڙه داسي ڪنبت نه اخستلي شوي وه، ڇي سڙي او بنڇي دواڙو د پاره پڪنبي خوند و، خو دغه دواڙو سره خوند اخستل د خيرڪ خان زڙه نه منل. هغهءَ فردوس ڄان نه اڙولو د پاره په ڇهه واڙبدلو، خو هغه بيا هم نه اڙبدلو. ڇو پيري خيرڪ خان ڪٽ ڪنبي هره ڇهه په بله واروله او بيا پاڇبدلو، د ڪوتي ور ڪنبي وڏربدلو او توره تياره ڪنبي ئي د رها د بخري لٽون د پاره سترگي بي ريه پربنودلي.

”ما ڪنبي داسي ڇهه دي؟“

زما د بنڇو رنگونه او خويونه خوبن دي او په ما د سڙو رنگ تپلي شوءَ دے؟

ڪوم خوند ڇي ما نه مابتي اخستلو، ڪومي تندې سره ڇي د مابتي سوڀليو ما ته ڪتل، ڪومه لوڙه ڇي د کلي د هلڪانو سترگو ڪنبي ده او ڪوم خواڙهءَ ڇي فردوس ما ڪنبي لٽوي..... زه دغه هر ڇهه نه ڪرڪه ولي ڪوم؟

ما ته ڪه هلڪانو ڪنبي ڄان نيمگرے بنڪاري، نو جينڪو ڪنبي هم نه ڄاڻبرم؟

زما سترگې ولې ما نه ډېر رانجه او زما لاسونه د تګو سړو
نګريزو ګلونه غواړي؟

ملا استاذ زما خبره باندې ولې غلې شومې و؟

زما د پلار پخپله ولې ناپګنې ابې هغه ورځ زما په ليدلو وئېلي
وو، ”نور خو ئې هسې هم د پلار نه نوک خوځېدلې نه دے، خودا
را ته لږ ډېر دغه ښکاري؟“

زما داسې زېږون کښې به د خدا ے څه خوبښه وي؟“

هغه ور کښې ولاړ دغه خيالونو او تلو سو کښې ورک و. څه وخته
پورې فردوس خپل شيطان په دې و غولوه، چې ”اوس به راشي،
اوس به راشي“ او دغه هيله کښې د هغه سترگې هم پټې شوې
وې. باران به کله غلې شو او کله به ئې بيا د زمکې په مخ خپل
خالونه کېښودل. د ځيرک خان خپلو سترگو نه هم څاڅکو يو بل
له لاس ورکړے و. هغه چې د شپې هره برخه کښې خپلې بړستن
کښې ځان نغښتلی و، خو نمر ختلو نه ډېر وروستو پورې هم هغه
د پاڅېدلو نه و. د هغه بدن ډېر تود و او د هغه ډېره يخني کېدله.
هغه چې به خپل مخ بړستن کښې پټولو، نو د سپېرمو نه
راتلونکې توده تپږنه سيلی به پرې ښه نه راتله او چې مخ به ئې
خرګندولو، نو يخنی نه به ئې ګرګوزه وهله. غرمه هم لاړله، او
چې مازيګر هغه راوټېدلو، نو ګورې وريخ سره ورته داسې
ښکاره شول، لکه چې بيا ماښام شومې وي. دې ټوله ورځ کښې د
هغه خوا له څوک ورغلي نه وو او نه ئې چا تپوس کړے و او
هسې هم کله نا کله د هغه تپوس کوونکې يوه وړندار وه، چې

هغه د دوؤ ورځو نه مابتي کره تلي وه. يوه کميله دغه کور کنبې داسې وه، چې د ځيرک خان خيال به ئې کولو، نو هغې به د بڼکلي د گوربدلو له لاسه اوس هغه نه پوښتلو. بيا ماسخوتن شو او چې فردوس اوده کېدو له کوټې ته ننوتلو، نو د ځيرک خان زبېرگو ئې ځان ته پام کړو. هغه چې بړستن واروله، نو څه گوري چې ځيرک خان خولو کنبې ډوب شوشنيرې او د تبې له تاوه د هغه ټول بدن باندې يو رچ گډ دے. هغه توند کوټې نه ووتلو او چې څنگه منا ته رسېدلو، نو قدوس خان مخې له ورغلو،

”ميرگاتيه! ولې وارخطا ئې؟“

”دادا! ځيرک تبې نه سم رپي.“

دا اوربدلو سره قدوس خان په پانوس هم غږ کړو او چې کوټې ته ننوتل، نو څه گوري، چې ځيرک مرگونې پروت دے. د هغه مخ تک سور شومے و او سترگې ئې زيړې اوړېدلې وې. مخې سره پانوس د کلي روغتياپال پسې ورغلو او دغه څو شهبو کنبې بڼکلي او کميله هم ورغلل.

”دا هلک پرون نه دې کوټه کنبې پروت دے او بېگا نه ئې دا سره تبه ده او دومره څوک د ده خوا له نه دي راغلي..... يره خو.“

قدوس خان کله کله داسې تاوده وِسپزي، گنې نور هغه دومره غاړه چا پسې نه وړي.

”دادا! اوس ده نه مونږ څه خبرېږو. څه ورځې ترې مولا بادر جوړ شوے و، نو مونږ وې هلته به وي.“

هغه هم ورځې وې، چې بڼکلي به په اوبڼکو ژړل او قمرو به

ورسره په وینو ژړل. بنکلی ډېره د ځان شوې وه.

”میرگاتیه! تا دې ته وئېلي نئ وو؟“

”ما خو ځان له اوس وئیدو نو“

د قدوس ځواب نه فردوس په دغې غاړه خوشې کړه.

ورنډار چې پانوس سره د مابتی کور نه راغله، نو د کور انگن

کنبې څیرک برستن کنبې نغبنسته پروت ؤ. هغه اوس ډېر بنه

شوم ؤ.

”څبرکیه! اوس څنگه ئې؟“

دې نه وړاندې چې څیرک څه وئېلي وو، تندرار پروت منجیله

کولو، د څیرک پله روانه وه او ځواب ئې ورکړو،

”دغه یو خو اوس ځلمی د مې او دغه میرگاتیه ورته وایئ. دې

هلک له نوم وړان نئ کړئ. څیرک خان وایئ.“

”کاکا! اوس بنه شوم یم، خو دادا را ته وائي، چې لاپاڅې به نئ

(کله چې څیرک دا ځواب ورکولو، د نغري نه پاڅېدلو کنبې دې

هلک له نوم وړان نئ کړې“ اوږدو باندې بنکلی په وړانه ځله

غلي وئېلي ووې”هه! هلک. په څه هلک؟“ اوس مې کور کنبې

نمونځ هم وکړو.“

”ورنډار! مابتی څنگه وه اوس؟“

بنکلی پوښتنه وکړه او هم دغه وخت ورنډار د هغې سره لاس

ورکولو پسې څیرک سره کنبېناستله،

”ډېره بنه وه“

”او کاکي؟“

”هغه هم بنه وه. ځاموري ابي سلامونه كول.“
 ورنډار د ځيرك خان سر نه پنځه پاوه تاؤ كړي.
 (ځيرك خان ورنډار ته څكه دے. ورنډار داسې گڼي، لكه چې
 كله كله قمر و هغې ته څېلمه په كټكي كښيني او خپلو رڼو
 سترگو كښي د مينې ټوله رڼا روښانه كړې هغې ته وائي،
 ”ورنډار! د مابتي روزنه زما په تا پور دے. زه د خپل پور عوض
 كښي ستا مينه خپل ځيرك خان د پاره غواړم“ او ورنډار لكه چې
 خپلو موسكو سترگو كښي قمر و ته وائي، ”نېكبختې قمر و! ته
 خو ما ته داسې وائي، لكه چې ما ته هېره كړې ئي“.)

پنجمه شبیه

نڙی، کنبی ډ پر بدلونونه مخې ته راغلي دي. بدلون خو د ځیرک خان ژوند کنبی هم راغلی ؤ. دغه بدلون د هغه ژوند ته ځان سره ډ پر ستونزي راوړي وو، خو چې تر څو ئې د زغم توان لرلو، تېروۀ ئې. په کور دننه مړې ځواگانې او کور نه بهر وږې تږې سترگې. دغه چاپېرچل کنبی د هغه سا نځښتله. د ژوند په کتوی، د سړیتوب برغولې پروت ؤ او لاندې ترې د ناشونو او تېرونو اور غرغنده ؤ، ځیرک ډ پر څوټکېدلې ؤ. د غوجل سره خوا کنبی د ټېکتېر شلېدلې تېر پروت ؤ،

”دا په منځ څیرې کره او څاروؤ له ئې اخور کره!“

قدوس یوه ورځ مازیگری کنبی پانوس ته وئېلي وو.

پانوس لادغه تېر له گوتې نه وې وروړې او نن چې کله خیرک ته
 ځان ډېر زیات یوازې ښکاره شو، نو هم دغه تېر باندې ئې
 سترگې ښخې شوې. خیرک د دغه تېر هومره ارزښت هم نه لرلو.
 هغه غوښتل، چې د کمیلې سره په لاسونو نکریزې پورې کړي.....
 په لېچو کښې مړوند پورې ښکړي واچوي..... په زنه شین خال
 کېږدي..... اوږد پیچوکې وټړي..... رنگین اغوستن واغوندي او
 اوس که هر خود ښځکود واده او گوډیانو د ودونو وخت تېر و،
 بیا هم هغه غوښتل، چې هغې ته خپل زړه راوسپړي. په
 کوچنیوالي د کمیلې د اغوستن غونډې غوښتلو باندې مابتی-
 هغه ته وئېلي وو،

”غله شه! ته هلک ئې“.

هغه په دغه خبره یادولو سر وځنډلو، پخپل مخ ئې لاس رابښکلو
 او بیا ځان ته گویا شو،

”که زه هلک یم، نو د فردوس غونډې بربت او ډیره مې ولې
 نشته؟ که زه هلک یم، نو“

داسې ډېرې پوښتنې به پاڅېدې او بې ځوابه به پاتې شوې او څه
 وخت وروستو به بیا مخې ته راغلې.

د زړه خپل پارڅوب وي. وگړی کله کله د خپل چاپېر چل نه
 دومره مړه خوا شي، چې دغلته نه د تېښتې رڼو لټوي او خپلې
 ټولې اندېښنې په دې وغلوي، چې دغه ځای نه وتلو کښې به
 ئې زړه څه خوتیکاؤ شي. بیا خیرک خو د خپلې نیا ځامورې د
 کور نه اخوا بل څه لیدلي نه وو. یو ځل نیم که قدوس سره مېلې

ته تله ۋ، هغه به ۋ، پانوس خو به د ځيرک نه دومره څنډه کوله، لکه چې بنځه ورسره په لويه لاره کښې بې ستره بې پروني گرځي. "اولس دوي چرته په قلاره پرېږدي. پکار ده، چې دا هم لار شي. کراچۍ کښې يوه لويه کوڅه ده او داسې وگړي ټول هلته اوسېږي. چې د ځان غوندې نور ۋويني، نو د ده به ورسره هم زړه يو شي. ما پخپله هغه ځای ليدلې دے او څومره موده مې هلته ديارۍ کړې دي".

د ځيرک په حقله د پرځند کاکا د خواخوږۍ خبرو ته ځواب کښې يوه ورځ کاکوان وئيلي وو. کاکوان مودو نه کراچۍ کښې اوسېږي. مخکښې خو به په کلونو کلي ته نه راتلو. چې واده ئې وکړو، نو درې څلور مياشتې پس به ئې کله او خپل کور وليده. څه موده اگاهو هغه کډه يوړله او پوخ هلته دېره شو. اوس بيا په کلونو کلي ته نه مخ کوي. د ناموس خان ملگره ځيرک خان هم کاکوان سره کراچۍ ته تله ۋ او هم کاکوان د هغه مړي سره کلي ته راغله ۋ. د پانوس خان سره هم د ځيرک خان په سر د هغه دېره ناسته ولاړه شوې وه.

(د کاکوان څڼې په قېنچۍ د سمولو وخت کښې پرځند کاکا ژر غونډه شو)،

"دې هلک ته چې وگورم، نو زړه مې را ډک شي."
 "پرځند کاکا! ته ۋوايه، اوس مونږ څه کولې شو؟ دا د خداي شکر ونه دي، چې ترونه ئې پاملرنه کوي."
 (او بيا شېبې نيمې له غلي کېدو نه وروستو رو غونډې اندېښمن

غبر کنبی ووائی)

”خو هغه هم تر کومه؟“

”کاکوانه! عبدالرحمان مُلا خه وخت خان پورې نیولے و، نو د مېخري خولی په سر به ئې هر وخت سپاره ترخ کنبی نیولې جومات ته مخه وه. هغه تمبه هم دولا مُلا پورې کړه“

”هغه خنگه پرخند کاکا؟“

”خدا مے دې د دولا مُلا کُودله ورانه کړي. اوس ته ووايه، چې عبدالرحمان مُلا نه ئې پتکے په داسې تور اور لرونې غورخوۍ اے مړه! سر دې نه خوږوم، خو عبدالرحمان مُلا ته گناه نه وه.“

وېنستو سمولو د پاره د خپل پير راتلو ته ناست خيرک خان د پرخند کاکا او کاکوان خبرې اور بدلې. هغه دويم داسې خوک د کاکوان مخ کنبې وليدل، چې سترگو نه ئې وېره نه کېدله. هغه چې به کله کله کور نه ووتلو او د پرخند کاکا سره به خوک نه وو، نو د هغه د خپر لاندې به کنبېناستو. د پرخند کاکا ډېر بڼکلې ډولخا مے و. مېخ ته لويه هنداره خوړنده، يوه توليه، دوه خپوتکي، دوه قېنچي، درې رُمنځي، يو د اوبو کنډول، خو پتري او يوه چاره.

خو ورخو پورې خيرک خان خان کراچي کنبې ليدلو. هغه غوښتل، چې پرخند کاکا ته د زړه خبره وکړي، خو بيا به يوې ناليدلې وېرې هغه خه وپيلو ته نه پرېښودلو. يوه ورخ هغه زړه وکړو او پرخند کاکا ته ئې شونډې وُسپر دلې،

”کاکا!“

”هس خیرک خانہ خویہ!“

(هم دغه مینې خو به خیرک خان د پرخند کا کا خوا له راوستلو او هغه به ئې خپل گپلو).

”کا کا! ما وې (دغه وخت هغه داسې دواړه لاسونه یو بل کبې ورکړې ځنگنانو کبې نیولې وو، څنگه چې وړوکي له د نوم ایښودلو په وخت ناموس خان کړې وو) دا کوم کا کوان کا کا چې دے“

”هو خویہ! کا کوان ستا د پلار د پر بنه ملگرے و.“

”کا کا! هغه به (سا واخلي او هغسې لازمکې ته گوري) ما؟“

”خه بچیه؟“

(خیرک خان لږ غلے و. هغه زمکې نه سترگې نه پورته کولې. تر دې چې پرخند کا کا د هغه خوا له راغلو او چې بیا ئې وپوښتلو، نو خیرک خان په نځبتلې ژبه ووي،

”هغه کا کوان کا کا به ما (خیرک بیا لږ غلے شي) کراچی.“

خیرک خان نه پرخند کا کا خبره اخستې نه وه، بیا هم غلے شو او د پرخند کا کا سترگو کبې یو زړه سواندے نظر وینن شو. هغه د خیرک نه سترگې نه ویستلې او دغه وخت هغه ته د خیرک هغه ټول زغم ودرېدو، د کوم په سر ته رسېدو چې خیرک د کراچی نوم په خله واخستو.

”ته به کراچی کبې څنگه وخت تېر کړې او بیا ترونه؟“

د خیرک سترگو نه رڼې اوښکې راغلې او د هغه د بڼو په سر ئې وځانگل او په غږېو نیولې غږ ئې ووي،

”هغوي خو به خو ورځې زما تپوس هم و نه کړي“.

دې خبرې سره پرځند کاکا هم غږېو ونيولو او خپله ژړا ئې نوره تينگه و نه ساتلې شوه. د ځيرک خان ستغ وختونه د پرځند کاکا وړاندې وو. هغه په دې نه و، چې د قدوس او ناموس گيلې له به څه ځواب گوري، هغه په دې زړه خوړلو، چې ځيرک خان به په کاکوان څنگه سپاري؟ يو ځيرک خان د کراچۍ نه مړ راغلی و او دغه فال نه د هغه وېره کېدله. بيا هم هغه ځيرک له ډاډ ورکړو او دا لوظ ئې ورسره وکړو، چې کاکوان سره به خبره وکړي او هغه ته ئې د چا وړاندې د څه نه وئېلو بڼونه وکړه.

”زما څوک اوړي؟ زه به چا ته ووبم؟“

مشره مور دې خدا مې وېخښي، شوملې چې به لږې نړۍ شوې، نو هغې به زمکه اسمان يو کول،

”پيو ته تومله واچوي او بيا پکښې د اوبو منگې تش کړي، شوملې دومره نروبي کړي، چې“.

”مور! زه خو شوملې نه کووم. اوس ټول کله رامات وي او ته وائي،

”سينگلې ورته ډک کړه!“، نو ځاورې به تينگې پاتې شي؟“

”خدا مې دې دوزخ پسې رنده کړه بنکلې! ځله کښې را له لوېشت مۀ راکوه! بنکاره ورته وايه، چې نورې نشته“.

د بنکلې خبره سمه وه، خو په مشره مور څه باور نه د مې پکار. که چا ته به ”نه“ کېدو، نو هم به گورېدلې، چې ”شوملې د موټراپښې بنځې کړه ختميرې“ او که شوملې به نروبي کېدې، نو هم به ئې ځله نه ودرېدلې.

نن چې د شوملو نه سينگلي کښې بېلو شوو شوملو ته وړندار
 وکتل، نو قمرو ورياده شوه. هغې به د ټينگو شوملو ډک
 سينگلې مشرې مور له بېل کړو او بيا چې به کلي کښې نروبې
 شوملې ويشېدې، نو هم به پرې د مشرې مور خه کار نه و. اوس
 خو کلي کښې څوک هم هغوي کره شوملو پسې نه راځي. اوس
 خو باټيچ هم دوي کره نه چغېږي، نه چورليږي. اوس خو دوي له
 څوک مياشت کښې يو ځل مېلې نه بنگرې، نکريزې، شهنشي،
 نوي اغوستن او گانې نه د پور گوره هم نه راوړي. د کلي ډېرې
 هغه بنځې هم اوس دوي کره نه راځي، کومې چې به د قمرو خوا
 له راتلې. اوس دغه کور کښې ناموس خان نه و، چې د مېلې نه
 به ئې ټولو له خيزونه راوړل، د پور گوره او گني به ئې راوړل،
 وږي به ئې راوړل. اوس د بنگرو او نکريزو مابتې هم دغه کور نه
 تلې او د ځيرک خان مامي شوې وه. شهنشو سره لوبې کوونکي
 فردوس له اوس هغوي ژوندۍ گوډۍ د پاره خواوشا خپلو کښې
 سترگې غغلولې.

ماسخوتن غوښتي په خپلو بنگرو پرته نړۍ له ځنډ ورکړو. د کور
 لويو وړو او بنځو سرو خپلې پېنځې ځنډلې د کور انگن کښې
 ولاړ وو. زمکې جول وخورو او څپر اوس هم لکه د ټون شوي
 چرسې جوتې خوړلې.

”ځۍ ځملي! زلزله ودرېدلې.“

د مشرې مور غږ سره ټول خپلو خپلو کټونو ته لاړل، خو د ځيرک
 خان سترگې اوس هم وېرندکې وې. مابتې نه وه، چې هغه له ئې

ڊاڊ و رکړې ؤ او د هغه دننه وېره ئې تېریستلې وه. پانوس خان نه خو زلزله کښې د خپل کت نه پاڅي او نه د غوئي د ښکر بگتۍ باندې باور کوي. هغه ته کتلو باندې ده هم خان له دلایسه ورکړه. د مشرې مور (خدا مې دې وېخبني) او د هغې د پتنوس به تل د غوئي په ښکر توده وه.

”بېلماڅه! دوزخ پسې رواند شې! یو پنځه څلوېښت درې. خو به پرې ستا وي.“ خو پتنوس به درېو پسې خاندل.

څابنتي مال څیرک خان په ډېر گيله من نظر پرځند کاکا ته کتل او چې پرځند کاکا هغه ته وکتل، نو ډیرې سمولو د پاره راغله بشیر ئې په ځامې پرېښودلو او د کاکوان کور ته ئې مخه کړه. هلته ورتگ باندې هغه د څیرک د گيله من نظر په معنا پوهه شو. کاکوان هم بېگا کراچۍ ته تلې ؤ. دا ځل هغه د خپلې لور واده د پاره راغله ؤ او پنځلس شپاړس ورځې نور باید چې په کلي ؤ. هغه خپل وارې کور پرېښي وو. پرځند کاکا چې ستون شو، نو څیرک خان د هغه د ډولځي مخې ته ولاړ نه ؤ. هغه تلې ؤ. درې څلور ورځې تېرې نه وې، چې کاکوان بیا کلي ته راغلو او پرځند کاکا هغه سره د خبرې وړاندې بوتلو د پاره د خبرې سر و موندلو. مازیگر کښې پرځند کاکا د کاکوان سره د میراجان دوي د کښتونو په لور لاړو او خان ئې ورته داسې راو سپرده،

”کاکوانه! د ناموس او د هغه د تېر مړینې نه وروستو ما دغه هلک هره ورځ ډېر نیمگړې او شوکېدلې لیدلې دې. اوس د ژوند په هغه برخه کښې دې، چې نه پرې کور کښې وخت

تہرہری او نئے بھر چا سرہ د ناستی دے. ہغہ خیلو کنبی پردے دے، نو پردو کنبی خو پردے پردے دے، بیا تہ خو دا اولس پبڑنی۔“

”پر خند کا کا! د خیرک خان مرگ زہ دہر بی وزلہ کرے وم. زما خو دہ کلی کنبی یو ہغہ او یو ناموس خان سرہ ناستہ پاستہ وہ او ہغہ بہ ہم ستا خاے کنبی. بیا چہ کلہ ناموس خان مہ شو، نو زما پبڑنی بہ کلی تہ راتلی، خو زہ نئے. اوس چہ د ناموس د خوی پحقلہ تا نہ او نورو نہ اورم، نو لامی پہ زہ نہنی ورتیری. خہ وکرو دہ ہلک لہ، چہ مہ یار تہ مو مخ پہ لڑو شی؟“

پر خند کا کا پہ یو اہر زمکی تہ کتل، دوارہ لاسونہ ئی خیلو ترخونو کنبی ورکری وو او کا کوان نہ ئی خبرہ واخستہ،

”ما چری داسی نہ دی کری (ہغہ ہغسی زمکی تہ گوری) چہ خیل چوپال نہ د کار پہ وخت کنبی د کنبتونو پلہ چا سرہ راغلی یم. (ہغہ د کا کوان مخ تہ وگوری) نن د خیرک د پارہ تا سرہ راغلم. دغہ وروکے چہ وینم، زہ مہ غوخیری. اے مہ! (او د پر خند کا کا سترگو کنبی اوبنکی و خلبدی) تا چہ ہغہ خاے یادو، نو تہ ئی ہلتہ خان سرہ کراچی. تہ بوخہ کنہ.“

پر خند کا کا خبری سر تہ رسولو سرہ پہ خاے ودرہدلو او کا کوان نہ ہم سابعہ سیلی. یورل. پخوانی خیرک خان او اوسنی خیرک خان کنبی د دانگ او پرائنگ توپیر و. رینستیا خو دا دی، چہ د ہغہ خیرک خان کلی نہ پہ تگ دہرو بی مخو د کا کوان ملا تپولی وہ (دا ببلہ خبرہ دہ، چہ کلی تہ پہ راتگ ئی کونہی مور تہ ہر چا

اوبسکي زبادلي وي، خو دا خيرڪ خان بوتلل به هغه له پيغور او
 تور شي. بيا دا خبره هم وه، چي ڪراچي ڪنبي به هغه په ڪوم
 دربار خيرڪ ڪوڏوي او په چا به ئي سپاري او ڪه خدا ۾ مه ڪره
 هغه باندي شه وڌي، نو خان له به د ڪومي باني پرتوگ گندي؟ لڙ
 وخت ڪنبي ڊيري پوڻنني د ڪاڪوان مخي ته وڏر بدلي او په
 ڪراغو سترگو ئي ورته ڪتل، خو دغه پوڻننو له د خوابونو د
 لٿون په خا ۾ ڪاڪوان پرڇند ته مخ ڪرو،

”قدوس دوي نه به سبا په شه خان زغورم؟“

”قدوس چي خان له خواب ورڪري، هله به بل نه پوڻتنه ڪوي.
 ڪاڪوانه! هغه ڪشر ته به تند ۾ په دي نه بوٽوم، چي خه! هلك و،
 خو قدوس ته (لڙ غلي ڪهدو نه وروستو ئي لڙ ڊر زور سره ووي)
 قدوس ته خپل مڙ ناموس خان هم مخي ته نه وڏر ڊري، چي په دي
 هلك ئي خان ناجانه ڪري د ۾؟“

خبري ڊيري وڌوي او بيا چي ڪله نمر په ڊوبدلو ڪلي ڪنبي
 تياره ڪره، نو د پرڇند او ڪاڪوان خبره سڀينه شوه.

خپل وخت سر ته رسولو نه ورڃ دوه اگاهو ڪاڪوان بنار ته د تگ
 تاييا وڪره او د پرڇند ڪاڪا په وينا خيرڪ خپله غوٽه چمتو ڪري د
 چرگانو بانگ ته غور اينسي و. ٽوله شپه هغه وينه وويسته. د
 خپل مور او پلار ياد او د مابتي مينې هغه ڊر وڏر ڇولو. هغه
 غوڻتل، چي مابتي خپل دغه گام اخستو نه خبر ڪري، خو بيا
 به ورله دي وڊري غبر ته په خله لاس ڪڀنودلو، چي هسي نه د
 هغي بنونه د تهنستي دغه لاره ڪنبي خند شي. يو حل خو هغه د

کور انگن کنبی ولاڑ اسمان ته په یو اهر کتلو شو. هغه خه وئېل غوښتل، خو د گیلې کولو چل نه ورتلو. هغه یوه سلگی ووهله او زر کوټې ته بېرته ستون شو. خپلې سلگی سره هغه ته ښکاره شول، لکه چې قدوس، پانوس، ښکلې او فردوس لورونه او ډانگي راخستي دي او د هغه هډوکي ماتوي او کميله بې وسه ولاړه منځ کنبې گوانښ هم کولې نه شي او چې کوم گوزار د خیرک په ځاندره پرېوتونکې دے، د هغې درېد ته کميله د اوس نه زېبرگي کوي. داسې بریښي، لکه د خیرک خان د پرهر څړیکې چې د کمیلې څرمن کنبې غونځیږي. د شپې په یو پوړۍ هغه له خوب جوته هم ورکړه، خو هغه ځان و سکونډلو،

”نن به زه د کړاوونو نه ازاد شم.....“

نن ما د پاره خوب خپل ژوند سره خیانت دے.....

نن به زه د ژوند یو نوے مخ وینم (او دغه وخت د ژوند د دغه نوي مخ تېره غاښونه، سړې ویروونکې سترگې او غټ شونډان هغه ته مخامخ شول، خو هغه ترې خپل پام ستون کړو) زه به د نوي ژوند شا ته د تېر وخت هره بدرنگي ښخه او هېره کړم.

د کمیلې د سلگی خیال هغه گوتې نه و نیولو او هغه ته ئې هغه ورځ وریاده کړه، کله چې کمیلې ډېر ژرلي وو او بیا هغې ورځ نه وروستو هغه او کمیلې چرې نینگانې و نه کړل.

”کمیلې! ولې کوکو؟“

ښکلې سړې سترگې کميله وپوښتله، خو سلگیو کميله خبرې ته نه پرېښودله. مور ئې هغه پرېښودله او فردوس ئې وپوښتلو،

”زہ تری خہ خبر یم؟ بہر د راپوڑی، نمسی، او شیشری سرہ دی او
خیرکو نینگانی کول نو“

”دا خیرکو دی ولې ووی؟ میرگاتیہ! (د مابتی تریخ غر سرہ
فردوس خپلہ لیندہ اخستی بہر مندہ کرہ) زہ بہ دی وشلوم کہ
ہلک تہ دی بیا وړان نوم واخستو.“

مابتی هغه پسی یو دوه توند گامونہ ہم واخستل، خو د
میرگاتی پنی د بنکلی ژبی تہ تلې دي.
”ہس! ہلک. د خہ ہلک؟“

بنکلی خان سرہ پتہ حکہ ووی، چې پہ مابتی بلوخبډلې نہ شي.
د کمیلې پہ یادونو د خیرک د پارہ د هغې د مور د کرکې کرنې
ژوربدلې. د کمیلې ډېر خویونہ خپلې ترور مابتی تہ تلې دي.....
د کمیلې ډېرې نخبني د مابتی غوندې دي..... د کمیلې ډېرې
خوبنې د مابتی پہ رنگ دي. دغه خویونو، نخبنو او رنگونو
کنبې یو خوي، یوہ نخبنہ او یو رنگ خیرک خان ہم دے.
پہ هغه ما بنام خیرک او کمیلې ډوډی خوړلہ. کمیلې خیرک تہ
غلي ووی،

”شیشری سمې کوتتری ما نہ پاخولې او زما کپری، ئې سمہ
وسوزولہ.“

”زہ بہ سبا لہ دوه پېرې خلور لوښتی، یو پېرہ نہہ نینگانی او
دوه خپقونہ او دوه گوتې راؤباسم او باچا بہ شم او بیا بہ تالہ ہم
سمہ ډېرہ لارہ ووهم او تہ بہ کوتوال شې او بیا بہ سم ډېر ډینگان
او کوتتری او چپاتی د شیشری نہ وباسو، خو تہ مہ ژارہ، بنہ؟“

(وَرندار خېلمه کټ کښې پُرته څنگل په سترگو ایښه د دواړو
خبرې اوري)

“زه به ترې سمې په زور زور کونترې خېژوم”
“نه کنه مړې! بیا خو به هغه هم خپلې مور ته ژاړي”
“نو ولې؟”

“بیا به بل ځل هغه تا گېره کړي او سم ډېر ډینگان او کونترې او
چپاتی به درنه وباسي”

“زه به ورسره بیا تگي وکړم” (بڼه! کمیله تگي هم پېژني؟)
“نه کمیلې! تگيژنان خو د خدا ې بدي شي. بیا به ما او تا دوزخ
ته غورځوي (وَرندار مخ نه څنگل اخوا کړي او ځیرک ته وگوري.
د ځیرک هغې ته شا وي. کمیلې په نمرې شخوند پُربښي وي او
ځیرک ته گوري. ځیرک لږ غلے وي او بیا خپله خبره سر ته
وړسوي) مونږ به نور نینگانې نه کوو، نو نه به مونږه څوک وهي
او نه به مونږه څوک.”

د توت په وڼه کښې ناست بانگي بانگ وکړو او ځیرک د یادونو
غېږ نه وشوکېدو. د خپلو پښو بڼکالو ته هم په ځله لاس ایښه
ځیرک غوټه تُرخ کښې نیولې په ور ووتلو. پرخندکا کا لږ اخوا ولاړ
و. د ځیرک تېښته د یوې تورسړې متیزتوب نه نه لږ تور لرونکې
وه او نه د لږې دښمنۍ خبره وه. پرخندکا کا مرگ ته هم غاړه
ایښې وه او د کاکوان غاړه ئې هم دغه بیاسته کښې ورکړې وه.
پرخندکا کا کلي نه ډېر لرې پورې ځیرک سره لاړو او بیا د
سوپېدارو د وڼو منځ کښې دواړه خو شېبو د پاره کښېناستل. تر

دې چې کاکوان راغلو،

”کاکوانه! واره؟“

پرځند کاکا د گنگوسي غوندي ووي، دغه وخت هغه د تيارې او

سيلي نه وېرېدلو، چې د هغه غږ کلي ته و نه رسوي.

”اندېنمن يم، که سبا د چا د خلې نه وځي. ما واره کلي کنبې

پربنودل او څه موده وروستو به پخپله هم پوخ کلي ته راشم. د

ناموس د پاره به ځان هم په داؤ کړم.“

پرځند کاکا ژوند کنبې په ورومبي ځل ځيرک خان ځان پورې

دومره جوخت ونيولو او د اوبنکو او سلگيو سره ئې پرې د خپلې

خواخوږې او مرستې زباد وکړو.

دغه نمر چې څرېکه وهله، نو ځيرک خان لاخپله سيمه کنبې و،

خو تر دغه وخته هغه ليدلې نه وه او بيا بله ورځ چې نمر

ځملاستلو، نو ځيرک خان کراچي کنبې ناست و.

شپږمه شپبه

کلي کښې به عبدالرحمان مُلا قران لوستلو او دُولامُلا به خوړلو. دوه دُرې ورځو کښې قدوس ته د ځيرک د بې درکۍ احساس وُشو، خو کلي شپږ اته ورځې دغه غږ ته رسېدلو کښې واخستلې. د ښکلې ژبه دې چارې شي، که هغې راپورې ته وئيلي نۀ وو، نو کله به څو نورې ورځې هم هغه نۀ بې خبره وُ. ”عدوالرحمان ايله په غلمانو جهادونه کوي“.

قران خوړلو نه وروستو به دُولا مُلا دغه خبره کوله. دُولا به خپل "عدو" ته "د رحمان عدو" وئېلو. عبدالرحمان د دُولا عدو نه ؤ، خو هغه ته ځکه داسې بنکارېدلو، چې د کښتونو نه به د دُولا نه زیاتې دانې د عبدالرحمان مُلا کور ته راتلې او د سرسائې کېدې به هم لږ دروند او پېر ؤ.

عبدالرحمان مُلا ته چا د دُولا مُلا دغه پېچموزې په مخ وئېلې نه شوې او بله دا چې هغه به ئې ځواب هم نه ورکولو او نه هغه چا له په ځواب ورکولو پر ؤ، خو قدوس خان که به پوښتلی کېدلو، نو هغه سره ځواب نه ؤ.

سحر وړي وخت مابتی پروڼې خان پسي رابنکلو، د پلار کور ته راغله او سړې سترگې ماتې سلگۍ ئې د لوي قدوس نه تر وړې کميلې په ټولو خله راپورې کړه،

"هغه ورک شوې نه دے (په زوره ژړا سره)، هغه د دې سابندی نه وتلے دے. د هغه اغوستن به په بنیرو رنگ وارولو، خو چا (درې څلور سلگۍ)..... او... او هغه خو به د دوډۍ نه وې، چې دغه میرگاتې نه به ککړ لوڅه پاتې شو، نو (بیا سلگۍ)....."

که ژوند ؤ، (اوس هغې ژړا لکه رو کړه، اوبنکې ئې وچې کړې) را به شي، زه به هم دا درشل بیا ووينم، او که خداے مه کړه..... (هغې دوه گامه په شا واخستل) زه به دې کور ته ؤ نه گورم. زه تاسو له هغه وخت پورې مړه شوم، تر څو چې څيرک خان دلته راغله نه وي."

د دغه وېنا په وخت څو ځله بنکلې او مور ئې د هغې نه د پروني

اخستلو د پاره لاسونه غځولي وو، خو مابتی خان ته پرېښي نه وو. مابتی خپل مېړه هم کور ته دننه تللو نه ایسار کړی و. هغې کور کښې خاموره ابی هم خبر کړې نه وه. د ځیرک بېلتون سره دغه کور مابتی هم وټاټېلله. د دې که د بل چا وي او که نه، د قدوس او بلقیس زړونو کښې دغه غږ سره نه وړانډونکې کرښه رابښکلې شوه. مابتی نیازینه وه، ځکه ئې تل خپله اوږېدلې او خپله کړې وه. دغلته ئې هم خپله اوږېدله، خپله ئې وکړه.

کاګوان نن ډېر ناوخته راغلو. دغه وخت پورې د ځیرک خان سترګې ورغلې وې. د ورکړې سره نېغ کښېناستلو. اوس هم که هر څو د هغه زړه لاپه ځای نه و، خو بیا ئې هم کاګوان وپوښتلو، "کاګا! ډوډی؟"

"خوړلې مې ده"

کاګوان خپله کوټه کښې چاپېره کتل. هغه څه وئېل غوښتل، خو د خبرې تاده ئې ایښودلې نه شوه. دا د هغه کور و. دېوال ته اغوستن څوړند وو. یو مېخ ته بېوڅه هم و. پکې توربښن غوندې جالکي نیولي وو. په دېوال د تېر باران د خڅوبي خاپونه ښکاره وو. تاخ کښې لوخي پراته وو. د دورې بوي د هغه سپېر مو له او نرې کشارې ئې غوړونو له راغلو. هغه ته ښکاره شول، لکه چې نیمکې دغه کوټه جارو کوي. هغه نه کوټه کښې ولاړ ځیرک خان هېر شو او خیال کښې د نیمکې سکونېلو د پاره وڅوځېدلو، چې د نکورې غږ ئې تر غوړو شو، "داجي! ما له دې الي پپان لاؤل؟"

نكوره خو اوس واده شوې هم ده. هغه ته كه ډېره گرانه وه، خو كله كله چې به داسې وخت كېنې هغې غږ وکړلو، نو ده به هم سوخت نه شونډه وچيچله.

“كاكا! خپر خو د مې كنه؟”

د خيړك خان تنكي خبرې لكه د نكورې د غږ هغه بيا ژور خيال نه راوويستلو. هغه د خبرې د پېل كولو ته خو ورځو نه ځان ژغورلو او نن خو هغه د خيړك خان خبره هم كړې وه، خو په لاره ئې بيا ځان ملامته كړو، چې هغه به خيړك د چا په اسره دغلته پرېږدي. كور ته راتلو سره هغه خپله پرېكړه بيا واخستله، ځكه چې هغه كله هم كور ته راغلي و، هر ځل هغه د نيمكي اغوستن مېخ ته داسې ځوړند ليدلې و، لكه چې چا راخستې او اغوستې وي. نن خيړك نه پخپلو شونډو مېنلې رنگ هم هېر شوي و، ځكه خو سره د راتلو كاډوان د خبرې تاده اېښودلې نه شوه.

“گوره خيړك خانه! ستا پلار زما ډېر بڼه ملگر مې و او د چا په نوم چې ستا پلار ستا نوم اېښي د مې، هغه ما سره كراچي ته راغلي و. هغه وخت مونږ هلكان وو. د دې بڼار ډېر ژور كومه د مې. دلته ډېرې تيارې دي. ما دلته خيړك بائېلې و (هغه كېنېناستلو سره غلې شولو، پېزار ئې وويسته او بيا ئې خپله خبره روانه وساتله) خيړك زړه ور و. په ژوند دې بڼار هغه تېرولې نه شو. ځكه ئې وورژلو. هغه ستا غونډې نه و، زما به ئې نه منله. ته د هغه غونډې نه ئې، زه ستا منلې نه شم.”

خيړك د زمكې نه سترگې اوچتولې نه او كاډوان هغه نه سترگې

ويستلې نۀ. نن د ځيرک د پاره هغه خبره هم کړې وه، او دا زړۀ ئې هم کړۀ و، چې ځيرک خان به هلته بوځي، چې هغه د خان غونډې خلقو سره خوشاله شي. بيا لاره کښې کاکوان په ځيرک ووپرېدلو او کور ته راتگ سره هغه يو ځل بيا خپل زړۀ وپرومبۀ. خبرې ته واړولو. اوس هغه دا پرېکړه کړې وه، چې د ځيرک په خوښه به گام اخلي.

”کاکا! ما ته داسې ښکارېدل، چې زۀ نۀ د فردوس لالا ټولگي کښې د ناستې يم او نۀ کميلې سره ځانېږم. هغه ورځ تا د پرځند کاکا سره خبره وکړه او اوس زۀ دا گڼم، چې يو ځل زۀ هلته ورشم. يو ځل زۀ هاغه ځاۀ ووينم.“

”خو کۀ تۀ هلته هم خفه وي، نو بيا؟“

کاکوان د ځيرک خبره نيمه کښې غوڅولو سره پوښتنه وکړه.

”زۀ به دا ووبم، چې سلگيو سره ژوند دۀ،

څۀ هلته وي او څۀ به دلته شي.

زۀ به دا ووبم، چې ژوند يو پېتۀ دۀ،

څۀ مې هلته يوړو، څۀ به دلته وگرځوم.

زۀ به دا ووبم، چې په ما د خداۀ دغه پېرزودۀ،

هلته مې ورته هم غاړه ايښې وه، دلته به ترې هم څنډه نۀ کوم.“

په دې بله خبره نۀ کېدله. کاکوان سر نه ځولې. اخوا کړه او کت

کښې ځملاستلو. هغه څۀ و نۀ وئېل او دغې چپيا ځيرک ته يو

سوال پرېښودلو، چې د هغه کاکا د هغه د ژوند د پاره کوم گام

اخستۀ و، هغه به مرام ته ورسوي او کۀ نۀ؟ هغه دغه ځواب په

سحر پربنودلو. خو شېبو کښې د هغه سترگې خوبولې شوې او هغه اوده شو. د خیرک خبرې یو مخیزې او نېغې وې. د ځانگړي ژوند ډېرو کړاوونو د هغه خیرکتیا ډېره کړې وه. د کلي نه کراچۍ پورې مزل او وېره او کړاو هغه باندې هسې تېر شوي نه وو. هر څه چې وو، خود خیرک زړه ډاډه و او دا هغه له ډېره وه.

دغه ورځو کښې د کراچۍ په خوي پوهه گرانه وه. د ورځې سر او پښې به یخې وې، منع کښې به اور وربدلو. کراچۍ کښې یوه سپېڅلې سا راغلې وه او د کراچۍ د سیلۍ او سمندر څپو هغه ته هر کله وئېلې و. کلي کښې اوس د هغه په روکېدلو ځلې غلې شوې وې. پرځند کاکا به ځان ناجانه کولو د پاره کله کله قدوس یا پانوس ته ووي،

”زړه به نه خوړې! اوس لوي هلک د م. د هغه خپل خوي داسې و، چې چا سره ئې اروا نه گډېده. را به شي مړه!“

هغه به دغسې د قدوس یا پانوس ځله وخت په وخت گڼدله. (رڼا ورځ وه، خو غل هسې په ځان تیاره کړې وه). دې ته د چا هم پام نه و، چې کاکوان به زیاتره وخت د خیرک خان او ناموس خان سره تېرولو. د ناموس مړینې نه وروستو په ورومبي ځل هغه د خپلې لور واده ته دومره وخت کلي کښې تېر کړو. هغه چا ته هم وئیلې نه وو، چې کله به کلي کښې پرېږدي او بیا یوه ورځ ناڅاپه هغه دغه پرېکړه وکړه. په کومه ورځ چې کاکوان کلي نه لاړو، هم په هغه ورځ خیرک خان هم ورک شوی و. دغه کور نه خپل تگ سره خیرک خان ډېر څه وړي وو. ټولو نه لویه اغېزه په دغه کور د

مابتنې سوگند ؤ. ورومې خو د تماکو په خېلو تورې پيشوگۍ اړمې شوې. قولبه کنډمه شوه. يو غوټې روغ رمت راپرېوتلو او مړ شو. تورې پيشوگۍ خان لږ وروستو بنکاره کړو، غوټې هم دغه لسو ورځو کښې مړ ؤ. داسې نورې ډېرې خبرې هم وې. د ځيرک خان داسې خوي نه ؤ، چې دغه کور ته به ئې بنېرې کړې وې. مونږ دومره وټېلې شو، چې د ځيرک خان سره د هغه دعا هم د دغه کور انگن سپېره پربښود مې سرتوره وتلې وه.

بله ورځ د شپې تياره کښې څلور بدکان د کاځوان کور ته راغلل. د کور وړوکي غونډې انگن کښې هغوي د کاځوان سره گنگوسو کښې بوخت وو او د څو شېبو مزل پسې کوټې ته دننه شول. د ځيرک خان ليدلو سره هغوي وار په وار د ځيرک خوا له ورغلل — د هغه زڼې له ئې لاس يوړل — د مينې، حېرانتيا او پېرزو ډکو سترگو سره ئې ورته وکتل او په هر ژبه د "ماشاء الله" او "چشم بد دور" غږونه وختل.

"دا په ما از مېښت د مې. دا ډېر معصوم او نازولې د مې. د دۀ په خوبنه ما راوستلو (بيا ځيرک خان ته مخ وړ واپروي او د هغه پام ځان ته راگرځولو سره) ما د دۀ په خوبنه دا راوسته د مې. زۀ يوه ټکه هم نه اخلم. تاسو دا خفه نه کړئ او — او".

کاځوان د نورو خبرو ټوان وټېللو. ځيرک خان دې نه خبر نه ؤ، چې کۀ کاځوان غوښتل، نو ډک موټې پېسې ئې اخستې شوې. کۀ وخت د کاځوان دغه خبرې بيا چرته د ځيرک غوږ کښې وکړې، نو ځيرک به په کاځوان نور هم مټېن شي.

هم د دغه شپې بورې نوونکې تياره کښې څلورو بدکانو هغه ځان سره هغه کوڅې ته يوړلو، چرته چې سپين روبي د شپې تياره کښې گناه نه خوند اخلي او د ورځې رڼا کښې په توبو د خدا ۷ د تېريستلو هڅه کوي.

هم دغه ورځو کښې تورپوختکو د برخو او پېژندگلو د پاره په امريکا کښې خوځښت راوړونکي ارتھر لوتھر کنگ ته دا درناو ۷ ورکړ ۷ شو، چې سرمشر رېگن په قامي کچ د هغه د کليزې نمانځلو لاسليک وکړو او نړۍ دغه د خپلې پېژندگلو او برخې غوښتونکو خوځښتونو د پاره د يو مخوړيز برياليتوب په توگه و نمانځلو.

”خپل ټټيو د بل د اس نه غوره گڼم (پرځندکا کا خپل ډولځاي کښې هلکانو سره شين شو ۷) داسې وکړه، چې که ستا پرې څه کار نه وي، نو ما له ئې راکړه! څه به درته اوس نغدي کړم او څه به غنمو کښې درو شمېرم.“

”پرځندکا کا! ته به پرې څه کوي؟“

”د شامو دام پخته! زه به پرې سورېرم“

(ناست ټول بيا شنه شي. د پرځندکا کا چوپال دې ودان وي).

”پرځندکا کا! دوه پايې او دوه ډنډې دي. ما نه وژگار د ۷. را وله

ئې او خپله توده سره پرې کوه! زه به اوس تا نه څه نغدي اخلم؟“

”د غر نه لويه او گل نه بنکلې دې ووبله (پرځندکا کا رمنځ له

غابښونه وځنډي) خو زه وايم، چې د پردي وړو کي وپريا توکي د

زباد سره د ملامتيا لوي غېن هم وي. بيا به ورته هر وخت کونجه

گرځې. (د هلکانو سترگو او وروځو نه بنکاري، چې د هغه په خبره ځان پوهوي) ما ته ئې سر بنکاره کړه! څه واخله او څه نېټه کړه! چې زما شي، نو زه پوهه شه او هغه پوهه شه! په گدی ئې کښېنم، که په ډنډو کښې ئې ځم. هغه هسې هم ستا د نیا ماډل دے.

پایه کښې پرځندکا کا د شامو دام ځوي نه سپکل واخلي او بیا هم د کلي چپیا کښې د پرځندکا کا ډولځاي په زوره زوره خاندی. په ورومبي ځل ځیرک هم دومره په زوره وځاندل. ژوندی سا د هغه مرځپینه ځاندره کښې ویښه شوه. دغلته مېشته مخونه هغه پرون نه پېژندل او نن ځان ته وائي،
 "دا ټول زما ملگري دي".

دې سره هغه خپلو او د نورو اغوستن او مخ ته وکتل، د هغوي کړو وړو ته ځېر شو او بیا ئې ووي،
 "نه! دا ټولې زما سوېلي دي".
 پرون پورې هغه غلے و، نن گویا شو.....

پرون پورې د هغه زړه کښې وېرې بو تا کول، نن د هغه زړه لوي و او ډاډه و.....

پرون هغه خپلې تندې له اوبه غوښتلې نه شوې، نن هغه پخپله څښلو نه اگا هو نورو ته ست کوي.....

پرون هغه د نورو بنکلا، مکېزونو، خبرو، کره وړه، پېزار او اغوستن ته پسڅېدلو.....

نن د هغه سترگو کښې ویاړ و. مخامخ ځورنده هنداره کښې هغه

رو رو ځان ته سترگې جیگې کړې، خپله شونډه ئې له ډېره نازه
وچپچله او ځان ته ئې ووي،

“د بڼکلا جوین او ځمار خو ما کښې اوسېږي.”

نن درېمه ورځ وه. هغه د ماسخوتن نمونځ پسې په مصله ناست
ؤ، دعا د پاره ئې لپه خوره نیولې وه، ناڅاپه د هغه پام تمبې ته
شو، چرته چې به شېبه وروستو یو مخ بڼکاره کېدو، په نمژنو
سترگو به ئې ده ته کتل او بیا به روکېده.

“خو دغه سترگې زما لیدلو نه وروستو کوته کښې څوک گوري؟”
دې خیال راتلو سره هغه دعا ته خوره شوې لپه راغونډه کړه او
چې څنگه ئې شا ته مخ واړولو، د دغه کور مشر ده ته په یو اېر د
اوبڼکو ډکو سترگو سره کتل. تېره ورځ ما بنام نه چې څیرک دغه
کور ته راغلی ؤ، هغه نمونځ پرېښه نه ؤ. نمونځ هغه د سړو
غوندې کولو. رکوع، سجده او قعده کښې د بڼځو څرک لیدلې
شو.

“مودې ؤ شوې، چې دې کور ته سجیده نه وه راغلي (مېرaban
خپله ژړا ټینګه نه کړې شوه) تا سره دلته سجیده راغله.”

هغه څو گامونو سره ځان څیرک ته نژدې کړو، د هغه اوبړې ئې
منگولو کښې کلکې و نیولې،

“تا سره دې کور ته سجیدې راغلي دي — ته ډېر نیازین او ډېر
سپېڅلې ئې — خدايه! يه خدايه!”

دغه غږ په زوره شو. څیرک که په ډېرو خبرو نه پوهېدلو، خو د
اوبڼکو په ژبه پوهېدلو. دغه اوبڼکو سره د هغه ژوند ؤ، ځکه خو

د هغه سترگې هم لوندې شوې. دغه اوبنکو به د ځيرک خان دننه ټول درانه پيټي خان سره واخستل او د سترگو په لاس به ئې بهر و غورځول. څه وخت پورې به بيا د هغه زړه سپک و. د "يه خدايه!" چغې سره د دغه کوټې ور ډېرو بنځونکو نه ډک شو. که کراچي او د ځيرک د کلي ژبه، خوي، اغوستن او داسې نورو ډېرو توکو سره توپير لرلو، خو د جذبو د څرگندونې ژبه يوه وه (د جذبو د څرگندونې ژبه ټوله نړۍ کښې يوه وي، هر څو که د څرگندونې لاره بېله بېله کېدې شي). د ځيرک د کلي غوندې سپيلني او نمبر دغلته هم وو. ماسخوتن ناوخته چې ځيرک ځملاستلو، نو دغه وخت د دغه کوچي هر کور او هر گوت پير کښې شپه ويښه شوې وه. د پېنزېبو شرنګا سيلۍ هم ځان سره نځوله او دغه وخت د سپيلنو لوگي د هغه سترگو او بوي سپرېمو ته ورسېدو. دغه سوډ که هر څو ژوند کښې چا په هغه کرې نه و، خو هغه اورېدلي وو چې څوک د چا نظر ولې ماتوي. ژوند کښې يو ځل دوه د مشرې مور په وېنا مشکۍ، څو ځله ځامورې ابۍ او مابتي د هغه نظر مات کرې و. يوه ورځ خو ورله په انتګي مابتي د رنجو ځال هم ايښې و.

”دغه پتو ستا د م؟“

ځيرک په دېوال د مدهوبالا څوړند انځور ته گوته ونيوله. دغه انځور سره د ”پاکيزه“ د مينا کماري، د ”بازار حسن“ د ثمينه پيرزاده او د ”منډي“ د سميتا پاتېل انځورونه هم څوړند وو. ”نه — دغه زه نه يم — دغه پتو هم زما نه د م. زما او د دې

نومونه یو دي، نور هېڅ نه.“

”دا خو ستا غونډې بنکاري!!!“

یو لاس کنبې مجمر نیولې او بل لاس سره لکه بیوځې لاس په ځای ولاړ وو. مدهوبالاڅه خیال کنبې ورکه وه او د ځیرک دغه معصوم تپوس ته موسکۍ بیا لوگۍ هغه ته کولو سره ئې ووي،

”اوس نه. پخوا دغسې وم — (هغې د انځور نه سترگې په قلاړه مجمر ته بنکته کړې) دغې نه هم بنکلې وم (هغې په ځان لږې خندا د پاره زیاتې وکړو او بیا ئې انځور ته وکتل) ځکه خو مېرaban ما له مدهو بالانوم ایښه ؤ (یو څو ساگانو له غلې کېدو او سکروټو له پوکې ورکولو نه وروستو) ما ټول ژوند د دې د نوم په پور تېر کړو او نن د خپلې برخې د وني سیوري ته کښېناستم.“

”تا او دې کنبې خو څوک هم توپیر کولې نه شي.“

مدهوبالادې خبرو سره څو شېبو له د ځیرک سترگو کنبې وگوري او هغه ته نېغ کتلو کنبې ووائې،

”ما به هم کله کله ځان و نه پېژندلو. ځواني وه، بنکلا وه، جوین ؤ او ډېر مینه وال وو. بیا چې ځواني لاړه، بنکلا لاړه، جوین لاړو او مینه وال لاړل، نوزۀ خپل ځان ته مخامخ ودرېدم..... ځان مې وپېژندلو او دغه پېژندگلو ماته کړم.“

”ته ولې نه خاندې؟ گوره پتېو کنبې هغه ستا غونډې بنځه چې ده، هغه خو خاندې.“

(مدهوبالاد ځیرک خان په دغه پوښتنه لږه موسکۍ شي او ځواب ورکړي) ”زه ډېره بنکلې وم، ډېره به خندېدم، خو بیا زه د نظره

شوم. اوس خويو مدهوش زما نظر ماتوي، زه د هغه تنده ماتوم.“
 (پربړده مړه! د مدهوبالا سر کنبې ډز شوه دے. اوس خيړک
 مدهوش څه پېژني او د هغه تنده څه پېژني او مينه وال څه پېژني
 او پېژندگلو څه پېژني؟)

خو شېبو له خيړک او مدهوبالا دغه انځور نه سترگې و نه
 ويستلې. مدهوبالا د خپل تېر شوي جوبن ساندي ته غوږ شوه او
 خيړک د مدهوبالا د خبرو معني لټولې. دغه سانده د مدهوبالا د
 سا ملگرې ده او دغه خبرې اوس وخت کنبې خيړک د پاره د
 پوهې چرې هم کېدلې نه شي.

کلي نه د کراچۍ منزل خيړک په وينن خوب تېر کړے و. د منزل
 سترې او اوږد پلؤ هغه ته لکه د کوچنيتوب د خوب لږ لږ ياد وو.
 کراچۍ کنبې د بنارس اډه کنبې کوزېدل او بيا د فقير کالونۍ
 پرېشان چوک نه په جابنه کوڅو کنبې د کاکوان کور ته رسېدل
 که وشمېرو، نو خيړک ته ډېره لاره د بنارس نه فقير کالونۍ پورې
 بنسکارېدلې. د پرېشان گرځونې نه چې کومې څلور پخې لارې
 وتلې وې، د هغو په هر اړخ بې شمېره لويې وړې اتۍ،
 ډولځيونه، د کېستيو، د منيارۍ، د اغوستن، د لوبنو، د لوبو،
 د نورو ډېرو ټوکو د اخستلو او خرڅ ځايونه وو. هغه وخت خو
 هغه پوهه نه و، چې گرځونه کنبې دومره ډېرې تورسړې څنگه
 سرتورې د لويې لارې په غاړه ناستې يا ولاړې دي، يا گرځي او
 موټرو يا رکشو کنبې ئې څه خبرو د پاره سرونه دننه کړي دي.
 ټول ژوند کنبې بيا هغه ته ډېر ځل د فقير کالونۍ د دغه گوټ پېر

پہ غارہ د چيو خنبلو وخت پہ لاس نہ ؤ ورغلے .

اوومه شېبه

ډېرې خبرې تر دې سپیناوي ته پاتې وې. د مېترخان د ځوي واده کښې د ځلمي بهرام په مردکي ژوبله که د هغه د مړینې لاره نه وه گرځېدلې، بیا هم د بهرام وینه د مېترخان په وراره نڅښتې وه. دغه وینه د مېترخان، د هغه د ځوي، د وراره یا که د هغه کورنۍ کښې هر څوک وو، د وینې د توبېدلو نه پرته نه وینځلې کېدله. پښتنې وینې چرې هم بې له وینې نه ستنیږي. مړۍ خاورې شي، خو د هغه د کور ژوندي د هغه د قبر د خاورو نه د هغه د وینې پیغور اوري او دغه پیغور نه لمبه اخلي. د بهرام وینه اته کلونو پورې د مېترخان د کورنۍ درشل ته ناسته وه. تېره ورځ د مېترخان وینه د بهرام د وینې وینځلو د پاره توي شوه. د بهرام وروڼو د خپل ورور د قبر په ځله برغولې کېښودلو. د بهرام وروڼه خبر وو، چې نه دغه وژنه مېترخان کړې وه او نه د مېترخان وراره د بهرام په وینه خپل څه سر راگرځولو، خو د کلي اولس پیغورونه وو او د بهرام په ژوبل کېدلو د مېترخان د وراره تېښته هیله شوه او د غسې اته کلونه د دښمنۍ بوټا نن مېترخان وځورې. د مېترخان ښه ورځ چې کلي کښې چا زغملي نه شوه، هغه د بهرام ساگانو د پاره پړېوانه سیلۍ وټرله. اوس د مېترخان د کورنۍ څوښه ده، چې مېترخان په تله کښې د بهرام د وینې سره سم گڼي او که د مېترخان د وینې ارزښت ورته د بهرام نه ډېر ښکاري.

کاګوان د مېترخان د وژنې نه و غوږ بدللو او د ځيرک خوا له په تللو کښې ورته په لاره لاره دغه ټوله پېښه، دغې پېښې سره تړلې نورې پېښې او د مېترخان سریتوب او د بهرام ځواني څېلمه ودرېدل.

”بهرام سره که دغسې مرګ نه بنائېده (لږه چپيا)

خو مېترخان هم بې ځايه توي شو“

کاګوان ځان سره زړه کښې ووي او بيا د ځيرک پله تګ نه اګاهو ئې چاپېره سترګې وځغلولې. دا وېره نن هم لکه د سيوري د کاګوان بدرګه وي، چې د کلي څوک قدوس خان دوي ته د ځيرک و نه وائي. هغه قدوس خان هم پېژني او د هغه په دووسۍ يا ايرزړۍ د سریتوب رنگ هم پېژني، بيا هم هغه يو پښتون دے او په دې پوهه دے، چې د پښتون مړه ځاندره کښې پېغور سا اچوي. پښتون د ملا ځلې کښې د دوزخ په ليدلو جومات ته نه ځي، خو د دې پېغور نه ځان ژغورنې د پاره هر وخت اودس کښې ګرځي، ”لوي سنډا ئې او نمونځ نه کوي“.

په درشل پښه ايښودلو سره څه ګوري، چې د ځيرک نه چاپېره ګڼ بدکان داسې ناست دي، لکه چې په زوره زوره خدا نه وروستو بيا د څه داسې ځواب د اورېدلو هيله لري، چې خدا نه به لورې بؤرې کيږي (ځکه خو پکښې د ځنې لاسونو مسواکې ګوتې په ځلو پرتې دي او ځنې لاسونه داسې جیګ شوي، لکه چې د غږونو د نه پورته کولو غوښتنه ئې کړې وي). مېرaban لکه چې د ځيرک ځنې مښي، ځکه ئې لاسونه د ځيرک څڼو کښې نڅښتلي

اؤ د هغه شا ته غلې ناست ؤ. د خيړک د بني لاس د مسواکې گوتې اوچت بند پخپلو شونډو پروت ؤ، بل لاس ئې خپله کينه خڼه باندې د مېرaban تپلي لاس پسې نخبستې ؤ او سترگې ئې داسې اوچتې نيولې وې، لکه چې خه دونې له خواب لتوي. د هغه د سترگو گاتي بني اړخ ته اوچت وو، حکه ئې د سترگو سپين او تور ډېر بنکاره شوي وو. هره سترگه کبني د اوبنکو يو يو توي شوي خاڅکي دغه تور او سپين نور خرگند کړي وو. (کاکوان دومره خو پوهه شو، چې دغه اوبنکې د خدا سره راغلې وې. د مخونو تختۍ نه داسې برېنېدل).

“خيړک بنه د مې کنه مروا”

اؤ دې وئبلو سره خيړک خپلې سترگې يو ځل د هغه شا ته ناست مېرaban ته واړولې. دې اوږېدو سره يو ځل بيا د خدا انگازې د دېوالونو نه راوتمېدلې، چې يوې گنگوسې د دغه انگازو ټول زوږ ځان کبني راوښتولو،

“زرکه”

د سميتا دغه “زرکه” په ټول ډېر دروند ؤ. د “خيړک” سره د غريز سمون نه پرته ئې هم يوه نيازبينه معنا وتله. د خيړک سترگې، د خيړک شونډې، د خيړک غړي، د خيړک خرمن، د خيړک ځاندره، د خيړک تگ او زرکه. که د نومونو اېنسودونکو يوه ډله ټاکلې شوې وه او د خيړک د پاره د خه بنځونک نوم اېنسودلو کار ورته سپارلې شوی ؤ، نو ارو مرو به ئې هغه د پاره هم دغه “زرکه” نوم خوښولو. ټولې سترگې يو بل ته وار په وار واوږېدلې

او ټولو سترگو کښې دغه نوم د پاره د خوښې څرک و.
 ”نن نه به دا زرکه وي.“

د مېرaban په غلي غږ کښې دغه پُربکړې وئېلو سره ځيرک خپلې
 سترگې يو ځل بيا مېرaban پله واړولې. مېرaban هغه خپله سينه
 پورې جوخت کړو او په دغه کوټه دُرڼې چپيا وزرې خورې کړې.
 نن ځيرک خان له بل نوم کېښودے شو. دا نوم به اوس څوک نه
 وړانوي، ځکه چې دغلته د نومونو وړانولو دستور نشته. د
 ځيرک خان نه که چرې چا ”ځيرکو“ کولو، نو مشرې مور ورله د
 پلار څمخ.....

په درشل ولاړ کاکوان کړاغې سترگې ولاړ و. هغه ته د چا پام نه و.
 دومره مينه، سوډ او پېرزو هغه په ټول ژوند کښې ليدلې نه وه.
 سميتا د ”زرکه“ نوم اخستلو نه وروستو غلې شوې وه. د نوم
 اخستلو په وخت هغې د ځيرک مخ کښې سترگې ښخې کړې وې.
 نه هغې چا ته د دغه نوم اخستلو نه وروستو کتلي وو، نه ئې
 خپلې سترگې تر دغې سا د ځيرک مخ نه ويستې وې.

”سميتا! ځواړه راوړه کنه! د ټولو ځلې خوږې کړه!“

د ځيرک تندے ښکولو سره سم مېرaban سميتا ته دغه ووي او
 بيا ئې خپل پلؤ پسې لاسونه د روپيو راخستلو له وُغځول، چې
 سميتا ووي،

”دا ځواړه زما له اړخه.“

”ولې؟ زمونږ برخه پکښې نشته؟“ د تاجو تپوس نور هم ځان سره
 ملگري کړل او خوږو راوړلو د پاره سميتا د ورلاړه ونيوله. درشل

تہ رسپدلو سرہ ہغی کا کوان و لیدلو او دغسی کا کوان پخپل
غلی و دربدو د پنبمانی نہ سترگی بنکتہ کری۔
”دنتہ ورشہ!“

د سمیتا خبری او لاری پربنودلو سرہ د نورو ہم ہغہ تہ پام شو او
ہغہ پہ درشل دنتہ پنبہ کپنودلہ۔

”راخہ! راکہ! تا خو زمونہ کور تہ ژوند راوستلے دے۔“

مہرابان پہ کا کوان د ہرکلی پپرزو و کرہ۔ خیرک ہم د ہغہ ہرکلی
تہ پاخبده۔ خیرک پہ اوبہ لوپتہ سمہ کرہ۔ د ہغہ پہ سترگو او
شونہو موسکا وہ۔ کا کوان و لیدل، چہ خاوری د خپلی خاوری
رنگ واخستلو۔ پہ سا کپدلو سرہ د خیرک سترگو کنبی د زرکی
نظر وینش شو او ہغہ زمکی تہ وکتل۔

”لکہ چہ خیرک خپلہ پپژندگلو نورہ کرہ؟“

کا کوان د چپو نہ گوت شوملو سرہ سم مہرابان و پوینتلو۔ د
کا کوان دغہ کور کنبی دہر د رناوے کپدلو۔ د دغہ کور ہر بدک
د زرکی راتلل د کا کوان ورکرہ گہلہ۔

”د ہری سندری خان لہ سروي، خان لہ تال وي۔ د تپت غر سندره
چہ خوک اوچتو پردو کنبی رانیسی، نو ہسی خان سترے کوي۔
ہر سر پخپل خاے او خپلہ پردہ کنبی بنہ بنکاری۔“

(مہرابان لکہ د یو ژور فلسفی خبری کولې۔ ہغہ مخامخ خوکے
باندی داسی ناست و، چہ یوہ پنبہ ئی بنکتہ خورندہ وہ او بلہ
پنبہ ئی نبغہ کری وہ او پہ دغہ پنبہ ئی خپل ہغہ لاس اڈانہ کرے
و، د کوم لپہ کنبی چہ ئی خپلہ زنہ او د مخ تولہ کاسہ ایبسی وہ)

”په زرکه د ځيرک پرده وه، ځکه بې ځای ؤ، ځکه رږبه ده. اوس هغه خپل سر له راغلو. اوس به رنگ هم راپرېږدي او د هرې سا نه به خوندي هم واخلي.“

کاکوان تلې د مې او شپه رو رو خپل رنگونه شيندلو د پاره تيارو کبښې شړنگ شړنگ خوځي.

ژوند د تربدلې هوسۍ سترگې دي، چې وينم ئې نن هډو د مرگ نه بغاوت کوو، چې څه کيږي؟ زړه مو د نړۍ په نندارو باندې ډېر وځورپه اوس د بنائستونو تلاوت کوو، چې څه کيږي؟ ډېره مې ادا ستا د بنکلا په باب کبښې وکړله دا ځل ئې تفسير لکه قيامت کوو، چې څه کيږي؟ ډېر په اقتداء کبښې د بې لارې ملا پاتې شو دا ځل به مدهوشه! امامت کوو، چې څه کيږي؟

د کوتبې نه بهر د ”مدهوش“ غږ واوږدلې شو. دا ورومې ځل نه ؤ. دې نه اگاهو هم زرکې دغه دروند بوغ غږ اوږدلې ؤ او نن هم ورته ياد د مې. هغه وخت وئيلي شوي وو،

اے! د خپلې مينې لپوتتوب خمار وهليه!
 زه به دې پخپل حسن نشه په سر کبښې ماته کړم
 ته را ته يو ځل د خپلو شونډو په سر ووايه!
 زه به ستا د ست سره توبه په سر کبښې ماته کړم
 زه به د ورتلو سره مدهوشه! ورته سپارم ځان
 زه به ئې د زړه هره گيله په سر کبښې ماته کړم

اؤ دغه غږ اؤرېدلو سره زرکې ليدلي وو، چې مدهوبلا تونده پاڅېدلي اؤ بهر وتلي وه.

مدهوش ټول ژوند شاعري ته سپارلي ؤ. مدهوبلا سره مينې نه وروستو هغه د نړۍ هرې چارې نه ځان رانغېستې ؤ. دغه مينه په ډېره حسن پرستۍ، لږه خواخوږۍ، اؤ لږه ډېره جنسي تنده باندې اډانه وه. يو ځل مدهوبلا د پېژند روغولو د پاره تلي وه. يوې کرکۍ ته سړي اؤ بلې ته بنځې ولاړې وې. دغه د مدهوبلا د جوېن ورځې وې. د شپې که به هر څو سړي د هغې په درشل لکه د ځاؤرو پراته وو، خو دغه ورځ وه اؤ د ورځ په رڼا کښې گناه کوونکي خپلو مخونو باندې د سړيتوب نقشونه برخېره کوي. مدهوبلا که به د نندارې په وخت هر څو د سازونو په بڼونه لکه د مستې زرکې په چرچقو وه، خو دغه ورځ وه اؤ د ورځ په رڼا کښې به د هغې مخ اؤ خويونه نور شول.

هغې دا نه وئېل، چې څوک دې هغې له خپل پېر ورکړي، خو هغې دا هم نه گڼل، چې دغلته به هغې پسې ملنډه ؤشي.

”اخوا شه! د بنځو لېن کښې ؤدرېره!“

يو سړي هغې له دیکه ورکړه اؤ د کتار نه ئې ؤويسته. د هغې سترگې ؤتربدلي اؤ چې څنگه د بنځو پله روانه شوه، نو يوې بنځې پرې غږ ؤکړو،

”دېخوا را نه شې! (دې غږ کښې گرکه اؤ زور ؤ) خدا مې مو ورکړه چې“.

”نوزه کوم خوا لږه شم؟“ مدهوبلا په ځا مې ؤدرېدله اؤ ځان سره

ئې بې د شونډو خوځولو ووي. دغه پوښتنې له تر دغه وخته هغه د ځواب لټون كښې وه، چې كړكې نه پرې بابوگي غږ وکړو،
 ”اے دغه! (اؤ سر خوځولو سره) نه ريښتيا، اے دغې! (اؤ بيا ملنډه كولو سره) دغه ئې كه دغه ئې، اؤ چې پېژند كښې به درله څه ليكو؟ څه! پښې سپكوه!“

دې ټول وخت كښې مدهوبالاد دواړو لاسونو گوتې يو بل كښې وركړې اؤ خپلو شونډو ته نيولې د خپلو گناگيرو سترگو سره (چې دغه وخت پكښې د گيلې اوبنكې هم ځلېدلې) چاپېره كتل، چې يو دروند اؤ بوغ غږ ووي،

”دا څه خبر دے، چې ته به ورله پېژند كښې څه ليكې. دا د خداے نه تپوس وکړه! (دغه خبرو سره هغه كتار نه وتلے كړكې. پله روان شومے) چې كه دا ئې ستا د مور غوندي يا ستا د پلار غوندي يا زما غوندي يا ستا د خور غوندي روغ كړمے و، نو څه تېل پرې سوزېدل؟ د هغه په خدايي كښې پرې څه كمے راتلو؟ د هغه نه تپوس وکړه، چې هغه درته ووائې. تاسو خو وایئ كنه، چې هغه په هر څه خبر دے، نو بيا دا ځواب هغه نه ولې نه اخلي؟“

”مدھوش! پرېږده! راځه ترې!“

كتار كښې ولاړ يو سړي په مدھوش غږ وکړو اؤ هغه په ځاے د دې چې كتار ته ستون شومے و، مدهوبالا پسې روان شو اؤ نن څومره كلونه تېر شوي دي، خو مدھوش د مدهوبالا خوا له خامخا مياشت كښې يو ځل ورځي اؤ مدهوبالا هم خپل زړه هغه

ته سپارلې دے. دغه مینه پتیه پاتې ننه شوه. مدهوبالاته کهه اوس پورې پېژند په لاس ورغله ننه دے او دغه پېژندگلو د هغې بې پېلامه، بې نخښې او پتیه ده. مدهوش د کلي کلوبغی نه ووتلو او د مدهوبالارزښت مندی، کښې تیت شو. اوس چې مدهوبالانوي خوک دغه بازار کښې وويني، نو مجمر لاس کښې اخستې د هغه نظر ماتوي (مدهوبالا دا گڼي، چې هغه د نظره شوې ده). ډېر وختونه تېر شول. اوس مدهوش هاغه مدهوش ننه دے او مدهوبالا هم هاغه مدهوبالا ننه ده. د مدهوش مخ کښې کوتونه ژور شوي دي او وېښتو کښې ئې د سپینو شمېر په تورو او ډېر دے. اوس ډېر تراخه خښکي ننه او ډېر توده سيزي ننه. چې کله هم راشي، مدهوبالا خان ښکلې کړي. د برنډې کين اړخ ته کوته کښې يو بدک هم مدهوبالا او مدهوش باندي ننه بلوخي. مدهوش کهه دغلته يوه ورځ پاتې کيږي او کهه دوه ورځې، مدهوبالا د هغه په خنګل پرته وي.

دا مستي او دا شراب، زه گنهگار ښه يم

دا سپرله او دا شباب، زه گنهگار ښه يم

دا خواني او دا عذاب، زه گنهگار ښه يم

شېخه! ته گته ثواب، زه گنهگار ښه يم

د مدهوبالاد کوټې نه داسې ډېرې سندرې راځي او مدهوبالادغه سندرې د خپل ژوند تاريخ د پاره خوندي کوي او کله کله پرې خپله غاړه هم گوري. د دغه سندرو د پاره په يوه پاڼه مدهوش غټ غټ ليکلي دي، "د ټولې مينې نيمگړې سندره".

قدوس خان اوس هم کله کله ځيرک يادوي، خو پانوس لکه چې د خپل مړ ورور او مړې وړندار په ژوندي وراره هم خاورې اړولې وې. د ځامورې ابې د څلوېښتې نه چې وړندار راغلي ده، نو پخپله ئې هم کټ نيولې دے. هغه د مابتې هغه سلگۍ نه شي هېرولې، کومې چې د يوې ښځې په دې خبره را ماتې شوې، چې "ځدايه کنه! د ابې سا ختله او په ځله ئې د قمر و هغه څو يادولو" (بيا داسې خبرې سره خو هغه ښځې هم پوزه لږه ډېره رابښکلې وه، نو اغېزه ئې زياته وه). ډېرې مودې راهسې وړندار ليدلي وو، چې د ځيرک په يادولو به د مابتې سترگې ډېرې غمژنې کېدلې او د هغه روکېدلو نه وروستو د هغې سترگو کښې د خدا د رڼا په ځامو د ځواچينې توره لږه مېشته شوې وه. وړندار چې د مابتې نه خپل کور ته روانېدل، نو هم ئې ليدله، چې د ځامورې ابې د مړينې اوبښکو کښې مابتې د خپل ورک شوي ځيرک د پاره سلگۍ نغښتلې دي.

"مابتې د قمر و نه د پيو په ځامو مينه روډلې ده....."

دغه خبره باندې هغې د مابتې خيال په ډډه واړولو.

نمر او سپوږمۍ د يو بل پلؤ نه پرېږدي ..... تياره او رڼا يو بل کښې روکېږي ..... شپو ورځو ژوند په مخا راخستې دے ..... ځيرک د زرکې ټول رنگونه ځان نه تاؤ کړل، اوس د سندرې غږ سره د چورلک مکېز زده کوي.

خپل کلي کښې د گل پرداز خان په نوم پېژندگلو لرونکې دغه کوڅو کښې "گل پري" شومے و او هغه وخت به د هغه يو څو څښت

سره موسمونو ستوماني ويستله. د هغه پېژندگلو د يو مېړه په توگه کېدله. د هغه يوه لور او دوه ځامن اوس په پوهنتون کېنې دي. د کوچي پايې کېنې جومات ته خېلمه د هغه کور دے. هغه به ماښام ديارۍ له وتلو. د هغه ښځه گل پري دې نه خبر نه وه، چې ماسخوتن د هغې گل پرداز خان پخپله گل پري کېږي او د هغه پښو کېنې پنزېبونه شنيږي. گل پرداز خان کلي نه د هغه د نيمگري ذات د تکميل خوب ويستلے و. دغه ښار کېنې هغه پوره شولے و. هغه په زېږون بدک نه و. د گل پرداز خان اغوستن کېنې چې به څومره غلے او سور و، د گل پري کېدو سره به پکېنې دومره مستي او جوين ډېر شول. د دوکړۍ ډنگ سره به چې هغه ټوپ کړل، نو ننداره کوونکې سترگې به بقې پاتې شوې. د هغه مېرمن، د هغه لور او د هغه ځامن به چې د اولس نه د خپل پلار د سړيتوب اورېدل، نو په ده به وياړېدل. گل پرداز خان ځکه لرې ځان له استوگن ځوښ کړے و، چې رنگينه او مسته گل پري د هغه په درشل د هغه د خوږې درنې گل پري سره د چا په ځله مخ نه شي. هغه د دواړو گل پريانو منح کېنې ځان دېوال کړے و. د هغه واره چې ښوونځي نه پوهنتون ته شول، نو د هغه ټوپ سره به سترگې نه بېدلې، ځکه ئې دغه ځامنه ځان راوغښتلو. کور کېنې ئې ووي، چې د هغه کار نور نشته. د يو څو مړو په کور کېنې ئې کار پېل کړو. گل پرداز خان خپل ځان کېنې پټه گل پري ووزله او د يو گل پرداز خان ژوند ئې کولو. اوس هغه پنځه وخته نمونځ کوي. کله کله چې د پنزېبو شرنگ د هغه خيال کېنې

انگازې کړي او د هغه پښو کښې خوځښت راشي، نو ورسره ئې سترگې هم لوندې شي. هغه سترگې وژوري، شونډې وچيچي، سر وځوځوي او خپلې دتنه گل پري له په مری گوتې کيږدي، بيا ځان پوره گل پرداز خان کړي. هغه غواړي، چې د هغه دتنه گل پري دې چرې هم بيا هغه کښې او د هغه په دوهم ځوي کښې سا وانخلي (هغه يو ولسم کښې زده کړه کوي او پلار د خپل ځوي په پښو ايښودلو پوهه شومې دى)، خو په يو خيال د بندېز هڅه، هغه خيال ته بيا بلنه ورکول وي، دغه د وگړي د ساپوهنې جوت ريښتيا دي.

اتمہ شبیہ

گل پرداز خان د پاره د هغه دننه ژوندی گل پري وژل د پر گران وو، خوزرکې نه خپل بڼکاره ځيرک خان د پر زر هېر شو. ريښتيا خو دا دي، چې هغه ځيرک خان د زرکې ؤ. زرکه يوه بڼکلې، نيازبينه، ناوياته او مينې نه ډکه سندرې وه او د سازونو په ساپوهنه ځان پوهولو د پاره هغې کښې تنده پېغله شوې وه. هغې پښو کښې پنزېبونه تړلي وو، د سميتا د راتگ لاره ئې څارله.

”مړې! چرته تلې وې ته؟ (د زرکې تپوس کښې د يو وړوکي د تپوس سپېڅلې مکېز ځلېدلئو) زه سمه دېره سترې شوم او څومره وخت نه درته ناسته يم.“

”څار شم د خپلې زرکې نه (سميتا د زرکې دلاسي د پاره دېره نانې کتانی شوه) ما وې، چې خپلې زرکې ته ځان بيخي وژگار کړم.“

د سمیتا سپیناوی کولو پورې زرکه ودر بدلې وه، خپلې لمنې ئې سمې کړې وې او په خپله لویته ئې خپله ملا ترله.

”د بنځې ځاندره کبښې مخ، تیونه، نری، ملا او پلن کوناتې خپل زړه رابښکون او خپله بښکلا لري. د نڅا وخت کبښې ساز ته غور کېږده، چې هغه تا نه څه غواړي، سندرې باندي ځان پوهه کړه، چې هغه تا ته څه وائي او چې کله ته په دغه وېنا او دغه غوښتنه پوهه شي (سمیتا د گنگوسو غوندي خبرې کوي او دغه وخت کینه پښه په زمکه پوره ایښې، د بښې پښې کونډې لږه کړه کړي او پونده ئې لږه اوچته کړي، دواړه لاسونه خواره کړي. زرکې نه یو گام په شا شي، چې دغه بښونه وویني)، نو بیا به“.

”په گډېدو شم“ (زرکې گڼل، چې سمیتا به ورته پنزب له د شرنگ وړکولو ووائي).

سمیتا د هغې دغه نیازیښه خبره واوري، موسکې شي، خوا له ئې راشي او ووائي،

”نه! بیا به خپل بدن، خپله ځاندره گویا کړې (خو شېبو له هغه بې د څه ساز نه ونڅیږي. د هغې پنزبونه شرنگهار کوي، هغه خپلو سترگو ته گوته ونیسي او زرکه وویني، چې سترگې څنگه خبرې کوي. بیا خپلو مېمو ته، بیا خپلې ملا ته، بیا خپلو کوناتو ته او زرکه گوته په ځله پاتې شي) ځان به دومره تنده تنده کړې، چې تا ته کتونکې سترگې جل واخلي. ته ځان کبښې پتیه شوې بښه د نڅا په وخت بښکاره کوه. دومره مه بښه کېږه، چې څوک تا بدک وگڼي“.

”د مدهوبالا غوندي بنه؟“

(سميتا بيا موسكى شي) ”هو! د مدهوبالا غوندي بنه.“

دغه وخت مدهوبالا د اوبو نه ډک جيخ لاس کښي نيولے ور کښي ولاړه وي.

”زرکې! سميتا ته د مېرaban نه هر څه زده کړي دي.“

مدهوبالا د زرکې خوا له په موسکو سترگو دغې وېنا سره راشي.

”او مدهوبالا د مېرaban ټولې دعاگانې گټلې دي.“

سميتا د مدهوبالا خبرې پسې ترلې خپله ووانې او زرکه د دواړو

سترگو کښي يو بل د پاره بشپړې مينې ته وگوري.

تک . تک

دين . دين

تک . تک

دين . دين

تنک . تنک . دين

تنک . تنک . دين

تنک . تنک . دين . دا

تنک . تنک . دين . دا

تنک . تنک . دين . دا

دينک . تنک . دين . دينک . تنک . دين

دينک . تنک . دين . دا

دا . دا . دا

سندرې سره څه وخت سميتا خپلو خوښتونو سره زرکې ته نڅا

بنائی، بیا زرکہ پاخوی او مدهوبالا تنداره کوی.
 مدهوبالا او سمیتا زرونو کنبی غواری، چې یو بل ته وگوري او
 د سرگم سره د زرکې د نڅا ستائینه وکړي، خو هغوي د زرکې د
 نڅا یو خوځښت هم بائبلل نه غواري.... هغوي نه غواري، چې
 یوې شیبې له هم د دغه تندارې خوند له لاسه ورکړي. د سرگم
 غلي کېدلو سره سترې سترې زرکه د سمیتا او مدهوبالا منځ
 کنبی خوره وره ځملي. خو شیبو پورې د هغې پېنزبونه هم
 دغسې شیبېرې. هغه خوبولې وي. سمیتا خو دغومره وخت کنبی
 اوده شوې هم وي، خو مدهوبالا وینسه وي. اوده سمیتا په ډډه
 واوړي، د زرکې لاس خپله سینه پسې په اودو اودو جوخت کړي
 او زرکې ته مابتی. مخامخ ودریږي.

خوب گاهیره مرغی. وه او د مابتی. یادېدل په دغه مرغی. د
 وېرې لیندې نه ویشته شومې کانې شو. پرځند کاکا او کمیلې نه
 وروستو که د زرکې زړه چا پسې کړېدلو، نو هغه مابتی. وه، هغه
 مابتی. چې د گناه په شپه پکنبی توبې د قمر و ساه پوکلې وه. د
 ځامورې ابی. مینه که هر خو زرکې ډېره گڼله، خو هغه به د ورځ
 څه برخې د پاره وه. نن هغې د خپلو اندامونو د گویا کولو ژبه زده
 کوله او نن ځانېستي وخت د مابتی. مشر ځوي میړلوس گل پل
 واخستو. ډېر خواږه ککوري د هغه پل سره وړغولې شول. مابتی.
 نن هم نه خاندل (هر خو که ډېره خواچینه هم نه وه). کله چې ځیرک
 خان پل اخستې و، نو هغه سره ککوري نه وو وړغولې شوي.
 کمیلې ته به ئې مور وې، "پا پلې پل واخله..... یو دې بختور شه،

سبا بل واخله۔ یو ککورے نیم د خیرک پینو سره هم خوئبدلے و۔
 تر دغه وخته، د خیرک خان دنته چا کتلی نئه وو۔ کله چي هغه لږ
 لویگانے شو، نو کور کنبې خه خان خانی نه پرته د هغه بنخونک
 کېدل هم د کورمې سترگې هغه نه اړولې وې۔ چي د خوارلس
 کلونو شو، نو کور ئې پرېښودلو۔ اوس خو د هغه نه کميله هم
 لرې کړې شوې وه۔ د فردوس دنته یو ورې شرمخ و سېدلو او کور
 نه بهر د گني شمېر لېوانو د خلو نه هغه پسي لږې خڅېدلې۔

نن د هغه ژوند کنبې دا ورخ راغله، چي دغه کور کنبې چاپېره
 گني شمېر ډيوې بلې کړې شوې دي۔ په دېوالونو مېخونه ټک
 وهلي شوي دي او دغه مېخونو سره په تارونو رنگ رنگ خېرې
 خوړندې دي۔ انگن چنکاؤ شومے دے او گرتیانې لومکے شوې
 دي۔ ټولو بنخونکو رنگارنگ، بنکلي او ډولي اغوستن
 اغوستي دي او د خوړو پخلي د پاره لوتې پتيلې باندې کړې
 شوې دي۔ زرکه لکه د ناوې بنکلي کړې شوې ده۔ نور ټول خپلو
 کنبې په خبرو او ټوقو بوخت دي۔ کوټه کنبې زرکې د ناوې خېره
 کنبې د ماستخوتن په نمونخ ولاړه ده۔

”ته خان سم کړه، هسې نه مېرaban اوس ووايي، چي زرکه
 راؤباسی۔ زه به يوازې خه کوم؟“

سمیتا مجمر لاس کنبې نیولې مدهوبالاته ووي او په غلې خله
 مدهوبالاد سمیتا سره کوټې پله روانه شوه۔ زرکه په مصله ولاړه
 وي۔ داسې بنکاري، لکه د بنکلا يوې نیازيښې ناوې چي د
 سپرلي گني رنگونه خان نه تاؤ کړي وي او د جنت بن کنبې د

مینی غبر ته هرکلي وئبلو د پاره ولاړه وي. سمیتا او مدهوبالا خو شېبو د پاره دغه نندارې نه خوند واخلي (هغه دواړه نه پوهیږي، چې دغه وخت د هغوي سترگو کښې رانه خاڅکي ولې راغلل). د نمونځ سر ته رسولو نه وروستو دواړه د زرکې خوا له راغلي او د هغې خورې کړې لپې سره ئې د هغې د شونډو په خوځښت ځان سره "امین" ووي. په مخ د دعا لپه رابنکلو سره دواړو داسې وگڼل، لکه چې شوي دعا نمانځلي شوي وي.

"زه ورځم او مېرaban نه تپوس کوم، چې تا بهر وباسو."

د سمیتا خبرې ته موسکې زرکې ښه وکړل او چې کله سمیتا بهر وتله، نو مدهوبالا بیا مجمر ته لاس کړو. د هغې زړه غوښتل، چې نن ځان مجمر کښې کیږدي او زرکې ته ئې لوگه کړي. دغه وخت د زرکې په ښې سترگه د وېښتو خو تارونه لکه د خوڼي څوړند وو. په تندي ئې وړه غوندي تیکه د پرڅې د داسې خاڅکي په خېر پرتو وه، چې د رڼا وړانگه پکښې دننه د خدا نه شنه ولاړه وي. د دنگې غاړې نه ئې یو نرې پرقینده امېل لاسونه تاو کړي وو. دروند سور اغوستن ئې اغوسته و، چې په هغې د مقېش ستوري ښلي شوي وو. خوشبویانو ئې د سالیو پلؤ نیولې و.

نمانځه نه اگاهو مدهوبالا، سمیتا او شېمین د زرکې ډول سینگار کښې بوختې وې. سمیتا د هغې خڼو کښې گلونه تومبل. مدهوبالا د هغې سترگې تورې کړې وې، د سترگو لکې ئې ورله لکه د تېرې تورې ویستې وې او دغه وخت ئې ورله د اوږدو ښو جمدن نور نېغول. شېمین د گلونو او رنگونو نه ډکه

غوری لاس کنبی نیولی ولاڑہ وہ۔ هغی نہ خان ہبر شو او د زرکی د خاندری پہ مہینو مورو او ډوغلونو کنبی ئی سترگی پہ تیند کونو شوې۔ د هغی سترگی کراغی او خلہ وازہ پاتې شوې وہ۔
 ”د زرکی کمیس دې خداے زرکی نہ هبر کری“، زړه کنبی به خامخا شہمین دغه وئیلی وی۔

”شہمین!“

د سمیتا غر سره شہمین هغی ته وکتل او د هغی د دغه غر زور ئی د هغی پہ سترگو کنبی لکه د سکروټو وُلیدلو۔ د خپلو سترگو تپر ورلہ پہ مخ پنبمانې چپې خورې کری، خداے پلہ ئی وکتل، دواړه لاسونہ ئی زنی سره قبنجی کری غورونو له یوړل او کوتی نہ سرتیتی ووتلہ۔

د شہمین سترگو کنبی لیدلې سوکری د سمیتا سترگی ہم د زرکی دنگی غری، مہینو ډونگو، خوئینده سینې، نری ملا او پلنو ټوټو باندي وُخوئېولې۔ هغی داسې وُگئل، لکه چې د کوتی پہ نزدی گوت کنبی د بنکلا یو تنده غرے روح ډډہ وهلے د زرکی ننداره کنبی ورک وی۔ د دغه روح سپینہ ریرہ او سپین پتکے دغه تیاره کنبی خان خلوی۔ سمیتا خپل ژوند کنبی د مدهوبالا نہ وروستو دا دوہمہ بنکلا وُلیدہ (دا بنکلا د مدهوبالا نہ کہ یو پہ درې نہ وی، نو یو پہ دوہ خو ارومرو دہ)۔

”مہرابان غر وُکرو“۔

د کوتی پہ درشل دننہ پنبہ ایبنودلو سره سمیتا ووی او هغی سره بدرگہ خو نور بنخونک ہم وو۔ هغوی یو رنگینہ خادر لاسونو

کنبی نیولے ؤ، چې گن شمېر خونډي ترې چاپېره خوړند وو. هغوي شپې واړو دغه خادر لکه د خپر اوچت ونيولو او د خادر لاندې زرکه د مدهوبالا او سمیتا منځ کنبې روانه شوه. د درشل نه بهر پنبه ایبنودلو سره په هغوي د گلونو پانې ونوستلې شوې. هره سترگه کنبې حېرانتیا بیر سر ودرېدلې. دغه بنکلا بنځونکو کنبې چا لیدلې نه وه. د قمر و بنائست د زرکې پوستکي نه بهر او د ناموس خان سړیتوب د څیرک خان په خرمن دتنه ژوند ۽ ؤ او په ریښتیا ژوند ۽ ؤ.

زرکې انگن ته رسېدلو سره د مېرaban پنبو له لاس یوړلو. مېرaban د هغه په سر لاس کېښودلو او بیا ئې په غاړه راکښلو حېراني سترگې ځان ته کړې.

”زه دا غږ کوم، چې زرکه به زما د سیوري لاندې وي.

زه دا لوظ کوم، چې د زرکې پاملرنه به ما په پور وي او دغه پور د پاره به تر خپله وسه هره لاره خپلوم.

زه دا خبره خرگندوم، چې نن نه به زرکه زمونږ د کور شمېر کنبې وي.

زه غوښتنه کوم، د دې کور د هر وگړي نه، چې هغه به د زرکې زړه ساتي او د هغې خوبه به په ځان غوره گڼي.

زه دعا کوم، چې الله دې زرکه زمونږ سترگو کنبې د رڼا، زمونږ په مخونو د موسکا، زمونږ زړونو کنبې د خوشالی او زمونږ کور کنبې د پیاوړۍ مخ وگرځوي.

”امین“ (گهو ځلو په یو ځل ؤوي)

بیا چي مېرaban کنبېناستلو، نو هغه سره په غبرگه پرته خوکی-
 زرکه هم کنبېناستله. د هغې په سر هغسې د خادر خپر خور و.
 اوس به یو یو بنځونک راتلو او د زرکې غېر کنبې به ئې خه
 روپۍ غورځولې. ځنې به د لارې نه په راتلو سترگې د زرکې مخ
 نه نه ویستلې او د هغې لمن کنبې خه روپۍ ایښودلو نه وروستو
 چي به ستنېدلو، نو هم به ئې سترگې د زرکې په مخ بنځې وې.
 (خدايه! مدهوبالابيا مجمر راخستے).

د پر وخت دغه سلامونه و شول. د زرکې کوتې نه راوتلو نه اگاهو
 چي کوم زوږ و، هغه زوږ اوس يوې غلې ننداره کنبې وړک شوے
 دے. شېمین د مېرaban د سترگو په وېنا د زرکې لمن یو
 خپوتکي کنبې تشه کړه او کوتې ته ئې دننه کړه. ټول مېلمانہ
 داسې گندلې ځلې وو، لکه د ژمي شپه چي د ځيرک خان دوي
 کلي کنبې د نیمې نه واوړي. د مېرaban په وېنا مېلمنو ته چي او
 خواږه کېښودے شي. ځنې د زرکې ننداره کنبې بې پامه د تودو
 چيو نه په گوت کولو خپله ځله و سيزي او ځنې د پتاسې،
 سموسې، متايۍ يا پیکورې سره خپلو گوتو نه چک ووهي.

د پر وخت وروستو د ژړا يوه بنکالو د دغه شپې چپيا کنبې ځان
 بنکاره کړي. د گل پرداز سترگو نه اوښکې روانې وي. د خپلې
 ژړا ټينگولو هڅه کنبې د هغه ځله چينگه پاتې شوې وي او
 سترگې ئې درې برخې غونډۍ شوې وي. مېرaban د خپل ځاے نه
 پاخي او دواړه لاسونه گل پرداز ته هرکلي د پاره خواږه کړي. د
 گل پرداز په سر سيندهۍ ځولۍ وي. بنځونک د دېوال چني ته

ناست گل پرداز ته كتلو سره گاکیر شي او دغه خو شبې د هغوي سترگې زرکې نه واړي.

گل پرداز به هغه وخت کبې خاورې نه دُورې پاخولې، کله چې مېرaban یو بدک و. هغه سکن و او په نڅا کبې به د هغه لوربه نه مېرېدلې. یوه ورځ د مېرې کورنۍ یو وگړی اتنی کبې "روشنی" نومې بدک پسې وڅښتلو او د روشنی په ژړا انگولاهم چې کله دغه سړي د هغې پرتو غاښ نه لاس و نه ویستل، نو "راني" ورغله او دغه سړي ته په پښو پړوتله. اولس په لوي شمېر کبې دغلته و. دغه سړي راني هم د سر نه و نیوله او خو گامونه ئې په زمکه راکښله. نندارتون ته ولاړ وگړي لېوني نه وو، چې د دغه سړي لاس ئې نیولو او ځان له ئې ویریا ساتار کتلو. د راني هم مور خور یو کړی شول. راني په زمکه پرته وه. ژړا کبې ناگهانه هغې ځان ته ووي،

"زما مور هم زما په لویگانې کېدلوزه پرېښی یم او زما خو بندود پاره هم زه د سرتیتۍ پېلام وم. هغوي که زه دېر زر پردی کړم، خو اوس د هغوي څه پړه ده، چې دا زما خور او مور کنځي. زه خو اوس هم چې یوازې شم، نو خپلې مور، خور، پلار، ورور او کور پسې ژارم. هر څو که سترگو کبې مې اوبنکې نه راځي. هغوي به زه پردی کړی یم، خو زه ئې اوس هم خپل گڼم."

راني پاڅېدلې او د اولس گڼې نه ووتله. خو شبېو کبې چې بېرته راغله، نو څه گوري، چې د روشنی نه اغوستن شلولې شوې دے. دغه مور سړي سره خو د انډیوالې ځامن وو. هغوي پرقې

باجی غارہ چنگی پری ..... شپیلی کنبی پوکے وهلے کی پری او پہ
گوتو تری سندرہ ویستلی کی پری.

انگن خوشے پروت دے. چاپرہ بنخونک ناست دی. د
سندر غاری پیلام سرہ سمیتا زرکہ د لاس نہ نیولے پاخولہ. دغه
شلگونو شمیر کنبی یوازی د مہرابان، گل پری، سمیتا،
مدھوبلا، تاجی او شہمین سترگو کنبی اوبنکی وی. د زرکی
سترگو کنبی ہم راہہ خاخکی خوارہ شوی وو، خولا تر دغه وختہ
ئی د خبٹمو درشل نہ پنبہ ویستلی نہ وہ. زرکہ د مہرابان پنبو
لہ گوتی یوسی. ہغہ ئی پہ سر لاس اینودلو سرہ گل پری تہ
مخامخ کری. زرکہ خان تہ مخامخ یو سپین ریرے سرے وینی،
حکے چہ زرکہ دغه مخ کنبی دننہ گل پری نہ پبڑنی. بیا ہم د
ہغہ پنبو تہ تیتیری، چہ ہغہ ئی دوارہ لاسونہ ونیسی او بنکتہ
کہدلو نہ ئی ایسارہ کری. پہ سر ئی لاس کی پری او تندے ئی
بنکول کری. اوس کہ زرکہ ہغہ نہ پبڑنی، ہم خہ خبرہ نہ دہ (حکے
چہ زرکی د ہغہ (ہغی) شونہو کنبی د مینی تپ پخیل تندی
ولیدلو او د ہغہ د گوتو پیرزو ئی پخیلو اتنگو ولیدلہ).

پہ انگن کنبی زرکہ ودربدلہ ..... سمیتا د ہغی مخ نہ پلو
واخستلو او د لوپتی لری کہدلو سرہ نندارہ کوونکی سترگی
وینی، چہ د رنگونو بنا پیری. خیل مخ بنکارہ کرو. د بنکلا د
کانی بت سا واخستلہ. باید چہ اوس پوری باجی "ہنگ" کرے
و، خود سندر غاری سترگی د بنکلا بت د ہغہ د لاس نہ ویستلی
وی او ہغہ لہ یو راگ ہم پہ لاس نہ ورتلو او بیا چہ پہ خان پوہہ

شو، نوؤئی وئبل،

لکه گل چي د صحرا منح کنبی موسیڙي
 داسي تا دي خدای زما ژوند کنبی خندان کړي
 د جنت نوم به په خله باندي وا نه خلم
 که دي بنکلیه؛ خدای زما جانان کړي
 لکه زه چي تا نه خپل خان خارومه
 خدای دي ما و تا بنائست ستا هم ارزان کړي

گا-ما-پا-دا-پا-ما-گا-رے-رے-رے-رے

سا-رے-ما-ما-گا-رے-سا

دا-ني-سا-رے-سا

دا-ني-سا-رے-سا

خوک که په دي ما ته کافر وائي، نو و دي وائي
 زه ستا په مخ کنبی د خدای د نور جلوه وينمه
 خوک که په دي ما تومتي گني، نو و دي گني
 زه د انسان خاندره کنبی پته فرېنته وينمه

زه ستا تندي کنبی د سپېڅلي ژوند محراب وينمه
 زه ستا په سترگو کنبی د خپل هر سوال خواب وينمه
 زه ستا لاسونو کنبی د خپلي برخي کربني وينم
 زه ستا په شونډو کنبی خمار وينم، شراب وينمه

سپورمی لیدلو باندې ستا تندر نیولې، وینم
 په دومره بڼکلو کښې یو ستا غوندي نیازین نه منم
 سپرلو ځولې تا ته نیولې ده، رنگونه غواړي
 د ده گلونو کښې یو ستا شان گلورین نه منم

د بنائستونو ښار خو ستا په سر نازیري گله!
 څه ته ترې وځه! چې په دې ښار کښې بیا څه پاتې شي؟
 دا چې دے کور د خیاله گرځي، خو په تا ویاریري
 څه مخ ترې واړوه! چې ستا یار کښې بیا څه پاتې شي؟

لوگري چې د زرکې د ځاندرې کومې برخې ته هم څه وئيلي وو، د
 هغې برخې خوځښتونه داسې وو، چې لیدونکو سترگو نه ئې رپ
 وهل هېر کړي وو. نن په ورومې ځل سندرې مجسمه شوې وه. څو
 شېبو کښې داسې ښکاره شو، لکه چې سیلی هم د زرکې د
 ځاندرې دغه خوځښتونه ته ځان سپارلې وي. سپورمی د ورپځو
 نه خو گامونه ښکته راغلې وه، چې د زرکې په ځلا ځلنده شي. د
 ستورو مخونو شېبه په شېبه رنگونه اړول. دوکړی خپله تمري
 غږوله.... رباب خپلو پردو کښې غږېده.... شپېلی د پوکونکي
 د روح غږ سندرېز کولو او باجه خپلو راگونو کښې بوخته وه، خو
 دومره ډېرو غږونو کښې یو د زرکې د پنزېونو شرنګهار ؤ. که
 سپورمی، ستوري، وریځې، وڼې او سیلی سا راکنېلي وو، نو
 دغه نندارتون کښې روکو شوو سترگو لرونکي هم بل څه نه

لیدل. د هر لے او تاپ سره د زرکې نڅا د لیدونکو ژوند کښې د ټولو نه ښکلې ننداره وه. د دغه کوڅې پارېرېژ او د دغه کور انګنې کښې په پُربوتونکو پانیو کښې یو سپرلے و، او هغه د زرکې اغوستن کښې نه یوازې پخپله په چورلکونو و، ځان سره ئې په چاپېرچل هم د ځان څخه د وتلو اوبه څښکولې وې.

کوم وخت چې راګونه د دنگو غرونو نه ټیټې پردې له راغلل، دغه وخت زرکې خپل کین لاس اوچت و نیولو، د مړوند نه ئې خپلې پنځه واړه ګوتې لکه د اوده شوې پانیې ځورندې پُربښودې..... ښے لاس ئې ځان نه لږ اخوا په مائله زاویه کړے و (هم د دغه ښي لاس د مسواکې او مټې ګوتې سره ئې خپلو کښې یو کړي وو او نورې درې ګوتې ئې ښغې نیولې وې، چې دغو کښې قچۍ ګوته د زمکې پله وه)، خپلې سترګې ئې د اوږدو ښو لاندې په ځاوزه ځملولې وې..... ښۍ پښه ئې کونډۍ کښې لږه کوتیې کړې وه او د هم دغه پښې پونده ئې زمکې نه اوچته کړې وه.... ښۍ ډونګه ئې ویستلې وه او دغه ډونګه ویستلو سره د هغې ملا د ترڅ نه کوناتي پورې لکه د برغې شوې لیندې ښکارېدله او کوناتي ئې د دوکړۍ سره یو ځای داسې څوځولو، چې په څو شېبو کښې ورسره ټول ننداره کوونکي هم په سرونو څوځولو شول.

ناڅاپه باجه غلې شوه. دوکړۍ څو ټپونه وکړل، خو غلې باجه سره د دوکړۍ مخ نه هم خپېره اوچته شوه. د رباب تارونه د دوکړۍ سره په ځای ودرېدل او شپېلۍ هم سا راکښله. ټولې

سترگي سازوندو ته واؤر بدلې. زرکه همغسې ولاړه وه (دومره وه، چې کوناته ئې نه خوځولو او سترگي ئې د زمکې مخ نه د سازوندو اړخ ته سر اخوا اړولو سره نېغې کړې). باجې ته ناست سرود خان خپلو سترگو نه د اوبنکو لړۍ نه ليدله. د هغه لاس پښو کار پربښې ؤ. په لفظونو کښې که ما د زرکې انځور او د دغه سندرې غږ او د نڅا خوځښتونه ښودلې شول، نو ما به دا لپه کړې وه، چې تاسو به هم خپلې اوبنکې سترگو کښې ايسارې کړې نه وې. زرکې خپلې سترگي د سازوندو نه بېرته زمکې ته ستنې کړې (مخ ئې اوس هم راگرځولې نه ؤ)..... خان نه لرې نيولې ښې لاس او اوچت نيولې کيڼ لاس ئې د خپلو وټو نه خوړند کړل..... خپله نېغه کړې پونده ئې په خاوره کېښودله او د مېرaban په لورې روانه شوه. د مېرaban خوا له راتلو سره ئې د هغه پښو له لاسونه يوړل. مېرaban خپل ځای نه پورته نه شو، هغې ته ئې په سر لاس کېښودو. مدهوبالا راغله، زرکه ئې لاس نه ونيوله او کوتې ته ئې روانه کړه. گل پرداز خان د راگونو زور کېښې د دغه ځای نه وتلې ؤ. د لاسونو خوړندېدلو سره تداره کوونکې سترگي د سرودخان نه زرکې پله شوې وې او کوتې ته د ننوتلو پورې په هغې پسې وې.

د دغه کوڅې نه زرکه نوم لاړلو، هم په دغه شپه د ښار هره کوڅه، هره لاره، هرې ماڼۍ او هره جونگره کېښې خور شو. خو ورځو کېښې د دغه نوم انگازه تر ډېره لرې لري ورسېدله.

”هلکانو! زړه مه خورئ! هر څه منم، خو پېر ملا نه منم

(پر خند کا کا خیل ڊولڇي کڻي توده روغه ڪڙي وه) دا د گور نه خبر وي، عذاب نه خبر وي، دوزخ نه خبر وي او بيا دي هم پر خند لي وي؟ (قېنچي ږمنځ د دلداري د ږيري نه اوچتولو سره لږ په زور ووايي) نه منم... نه منم.

چې پر خند کا کا ئي نه مني، نو که څوک کله ورکوي، هم ئي ږي منله نه شي. کلونه منځ کڻي تېر شول، خو دولا ملا د پر خند کا کا خلي نه و نه وتلو. دغه ورځو کڻي نړيوالي موناږي الوتکو ږنگي ڪڙي وي، د پښتنو ځاوري بيا وينه غوښتلې وه. دغه ورځو کڻي خو به چا هم د دولا ملا سره ځله گډولې نه شوه (اوس خو د هغه يوه پښه کلي کڻي وي، يوه پښه کابل کڻي او منځ کڻي پېښور پليټوي)، بيا هم د پر خند کا کا سوخت په وېره تکره دے. پر خند کا کا دا مني، چې که دولا ملا چرته خپله ځله د عبدالرحمان ملا نه نيولې وه، نو ځيرک خان به کلي نه ورک شوم نه و او زه وایم، چې که د ځيرک خان کور هغه له خپل سيوري کڻي ځامه ورکړم و، نو ځيرک خان به ورک شوم نه و او د هغه وختونه به داسې په شاتار نور شوي نه وو.

(بيا هم زه او پر خند کا کا دواړه تېر کوو. که ځيرک خان کلي کڻي و، نو هغه ته خپل شتون چري هم په لاس ورتله نه شو او خپله پېژندگلو چري هم په لاس ورتلې نه شوه او نيازيني زرکي به د بې څوکه ځيرک خان ځاندره کڻي سا ورکړې وه..... لوي خداي پخپلو چارو بڼه پوهيږي).

وختونه خو د مېرaban هم نور شول. د بنار د ټولو نه د لوي سبته.

سید پوسجیرشا مانی کنبی د خہ مہلمنو دُرناوی کنبی شیپی
 وینیپی ساتلو د پارہ بلنہ راغله. مہرابان او د هغه سره اوسېدونکو
 بدکانو دغسې خاے کنبی د نندارې تودولو خوب هم لیدلے نه
 ؤ. دغسې مانیو کنبی شیپی وینسلو د پارہ د کراچی او لاهور
 حورې بللې کیږي. د مہرابان لخوا کور کنبی په بلنہ اورېدلو
 ټولې خلې بېرته پاتې شوې. دا ولې؟

ټولو نه ورومبې د مدهوبالا سترگو کنبی وېرې چپه ووهله. د
 چاپېره ولاړو بدکانو د مخونو په لوستلو مہرابان ووي،
 ”کومه بلا چې زما په درشل زما گلونه شوکوي، زه د هغې بلا
 انگن ته حم او هلته ئې ماتوم. دا غږ خور شوے دے او خواشینی
 په دې چې د سبتھ غوږونو کنبی ئې خان خاے کرے دے. هغه
 حکه لوي وړاندیز کرے دے. ما خپل وار تېر کرے دے. ما چې
 روشني د پارہ هغه وخت بل خوک وژلي شول، نو اوس خو خپل
 سر نه هم تېره یم. خان وژلو ته خپلمه کول هم د بل وژلو نه ډېر
 ستغ وي.“

په مہرابان د دغه کور د استوگنو باور ؤ. بله ورځ مازیگر سمیتا
 د زرکې وېښتہ رُمنخول او مہرابان کور ته دننه شو. د سترگورپ
 کنبی مدهوبالا هم د هغه خوا له راغله. زرکه خپل خاے نه داسې
 پاخېدلہ او خپله لوپتہ ئې په سر داسې خوره کره، لکه د قدوس
 خان په راتگ چې هغې یو خل بنکلې د خپلې لوپتې په سمولو
 لیدلې وه (اوس مونږ خیرک خان ته نیم سرے وئېلے شو او کہ
 پوره بنخه؟).

”ما هغه سره هره خبره غوڅه کړه. انگن باندې به څوک پښه نه رږدي..... مېدان به څوک د نندارې سر ته رسېدلو پورې نه ټولوي..... هغوي به مونږ هلته وړي، خو مونږ به خپله سورلي. کښې بېرته راځو..... که چا د قچرۍ کولو زړه وکړو، مونږ به هم په هغه وخت هلته نه پاڅېږو.“

زرکه پوهه نه وه، چې دغه خبرې مېرaban چا سره غوڅې کړې او سپينې کړې وې او ولې؟ هغه پوهه نه وه، چې په دومره لوي وړاندیز راتلو هم بدکان ولې وېرېندک وو؟

هغه شپه راغله، چې که د هر چا زړونه هر څو مېرaban ډاډه کړي وو، خو بيا هم په ډکو ځورېدو وو. ماسخوتن سورلي د مېرaban دوي کوڅه کښې ولاړه وه. مېرaban او سميتا مخکښې وو. زرکه د هني، آرا او کوشليا سره ورپسې وه. مدهوبالا مېرaban د تگ نه پاتې کړه. په کوڅه کښې ټولې سترگې په دغه سورلي ښځې وې. ډېره موده وروستو مدهوبالا په مصله ودرېدله. د نمونځ ډېر ټکي هغې نه هېر شوي وو، خو د ولاړې او ناستې پاستې چل اوس هم ورتلو. د رکعتونو شمېر هم نه ورتلو، خو بيا هم ودرېدله. هغې څه وئېل نه. په مصله چې څه وخت ناسته وه، لپه ئې ځوره کړې وه او سترگې ئې په اوبنکو گويا شوې وې. ”الله دې د بدو سترگو او بدې ورځ نه وژغوري“

(هله! د پرځند کا کا دعا خو په کلونو وروستو د مدهوبالا په ژبه هم راغله. زرکه پياوړې ده).

هلته سازونه غږېدل. آرا او کوشليا د دغه سازونو وېنا سره

خُوْخْبَدَلِيْ . يوه سندرہ ؤشوه ، دوپمہ سندرہ ؤشوه او نندارِيْ اوس
 هم خةٔ په بله اړولي نۀ وو . په وړومبي خُل بهر نخا د پاره سميتا
 په کوټه دننه زرکې ته خومره بڼونې کړې وې ، چې دوه سندرې
 پکښې سر ته رسېدلې وې . د کوټې نه د سميتا په راوتلو دغه
 سازونه غلي کړے شول او بيا ليدونکو نه سا ؤختله . زرکه انگن
 کښې ؤدرېدلہ . رڼا د هغې د مخ وړاندې تته بڼکاره شوه . د هغې
 په سپين اغوستن د زير رنگ گلونه لکه د پسرلي د زيري خلند
 وو . زرکه د مېرaban پښو ته ټيټه شوه او دې کښې ساز هنگ کړو .
 ننداره کوونکي د هغې سترگو ، مخ او ځاندرې ته ويلي شي او
 که د هغې په نخا خپل سرونه د هغې پښو کښې کيږدي ؟ سندرہ
 نيمې نه اوږېدلې وه ، چې يو مېلمه ځان نه لاس واخستلو . هغه
 ښخ پاڅېدلو او د سترگو رپ کښې ئې زرکه خپله غېږ کښې
 ؤنيوله ، په زمکه ئې راوږځوله او داسې ئې ترې خپل لاسونه او
 پښې چاپېره کړې ، لکه چې يو وړي ځناور ته پېغله هوسۍ په
 لاس ورشي . سېټه خپله خبره سر ته ورسوله . د هغه سړي ورغلل
 او هغه مېلمه ئې د زرکې نه ؤشو کولو . مېرaban خةٔ هم ؤ نه ؤئېل .
 هم هغه وخت ننداره راؤنځښتلې شوه او دوي خپل کور ته پخپله
 سورلي کښې روان شول . په ټوله لاره د زرکې سلگيو نه پرته ټول
 غلي وو .

په کور چې دوي دننه شول ، نو مدهوبالا اوس هم په مصله ناسته
 وه . مېرaban ورته لږ پښه نيولے شو . د هغې خوږې لپې او سړو
 سترگو ته ئې ؤکتل او ښخ خپلې کوټې ته دننه شو . خومره کلونو

کنبی پہ ورومبی خُل مدهوبالا اؤ سمیتا د مہرابان دغه مخ
 وُلیدلو. هغه چرتہ ہم کور تہ پہ رانتوتلو نبغ خیلې کوتې تہ تلے نہ
 ؤ. مہرابان د کوتې ور خان پسی پورې کرو اؤ رنا ئی تپہ کرہ.

(شپہ نن ډہرہ بورنوونکې شوې وه. زرکه د مدهوبالا اؤ سمیتا
 منح کنبی پرتہ وه. آرا، هني اؤ کوشلیا یؤ کت کنبی ناستې وې.
 خو خله دوي وُخارل، چې مہرابان به خیلې کوتې نہ ووتلو، د کور
 انگن کنبی به ودربدلو اؤ بیا به خیلې کوتې تہ لارلو). دا خُل چې
 مہرابان خیلې کوتې نہ ووتلو، نو نبغ د کور ور له لارو، د ور
 ژرندہ ئی لا بېرتہ کرې نہ وه، چې د سحر بانگ وُشو. نیم بانگ
 پورې هغه ہم پہ دغه خاے ولاړ ؤ اؤ بیا بېرتہ خیلې کوتې تہ
 ستون شو. نورې دُرې وارہ ہم اوس اودہ شوې وې، خو سمیتا اؤ
 مدهوبالا شپہ د زرکې سلگیو تہ ژړلو کنبی اؤ د مہرابان خارنہ
 کنبی پہ وینسہ تېرہ کرہ.

دُرې ورخې مہرابان د کور درشل نہ پښہ بهر ایښې نہ وه اؤ نہ ئی
 کور کنبی چا سرہ خبرې کرې وې. پہ خلورمه ورخ ما بنام هغه
 کور نہ ووتلو. دغه دُرې ورخو کنبی کټ چا هغه پوښتلے ہم ؤ، خو
 هغه خټه خواب ورکړے نہ ؤ. پہ دغه ورخ کور نہ وتلو کنبی هغه
 مدهوبالاته ووي،

”کہ ما ناوخته کرو، نو ور تہ ژرندہ ووه!“.

شپہ مدهوبالاد ور خارنہ کنبی تېرہ کرہ، خو ژرندہ ئی ؤ نہ وهله.
 سحر سمیتا ورخپانہ راوړلہ، مدهوبالا له ئی ورکړہ اؤ پخپلہ
 نبغہ کوتې تہ ننوتلہ. ورخپانہ کنبی د بنار د یؤ نوموړي سړي

پتوؤ، چي هغه چا لويه لاره کښې وژلې ؤ او د هغه د ځاندرې څه برخې ئې په چاره غوڅې کړې هغه سره خوا کښې ايښې وې. په انځور ليدلو او خبر لوستلو مدهوبالا ورځپاڼه يو اړخ ته کېښودله. په هغې غونې ځير ځير شول. هغه سميتا پسې ورتلله، چې دې کښې ور بېرته شو او مېرaban کور ته راغلو. "سميتا!"

سميتا د ور کړپ پسې خپل نوم اوربدلو سره د کوټې نه ابلې پښې راووتله او مېرaban ئې وليدلو. مېرaban راغلو، سميتا او مدهوبالا ئې خپله سينه پسې جوختې کړې او و ئې وئېل، "ځان وژلو ته خپلمه کول هم د بل وژلو نه ډېر سټغ وي (بيا هغه هم په ژړا شو او مدهوبالا او سميتا هم) د زرکې سلگۍ دا خو ورځې زما غوړونو نه نۀ وتلې (مېرaban دواړه خپلې سينې نه اخوا کړې، خپلې اوبښکې ئې وچې کړې) ما بېگا د هغه په چغو کښې د زرکې سلگۍ بښخې کړې."

دغه مړې د سپټه نۀ ؤ. دغه مړې د هغه چا ؤ، چې د زرکې اومې خلې ته ئې ځان ټينگ کړې نۀ ؤ. د سپټه په بلنه باندي ټول بدران گاکير شوي وو او بيا مدهوبالا خو ډېره وېرېدلې ځکه وه، چې سپټه د ښار هغه نوموړو سړو کښې شمېر ؤ، چې روپۍ هم ورسره وې، زور هم او روپۍ او زور د دغه وېرې موند نۀ ؤ. د وېرې موند دا ؤ، چې سپټه د يو ډېر تور زړه څښتن ؤ. خو ځله هغه مدهوبالا پسې لاس پښې وهلي وو او خبره دې له راغله، چې يوه ورځ ئې د مدهوبالا د تښتولو هڅه هم کړې وه. بيا چې کله

راني ڇو بدڪانو خپله مېرaban ڪرہ، نو مدهوبالا هم د دة د
 سيوري لاندي د سبتھ کومي نه ووتله. د سبتھ نور هم څلور
 ورويه دي. دوه مشران او دوه هغه نه ڪشران. تاسو د ڪراچي په
 نومې ځاے ڪنډې د هغوي پوښتنه وکړئ، نو اولس به درته
 ووائې، چې هغوي څومره پياوړي، نامتو او د سريتوب څښتن
 دي. د وينې تړون ئې سترگو ڪنډې دے، نور خو به د دغه ورويو
 زړه چرې هم سبتھ له ور نه شي. د هغه مشر ورور دې خداے
 وځښي، هغه به پرې چوکه اينودله، خو چې ڪله نه د ڪراچي
 سياست ڪنډې د ژبې په بنسټ واکمنو د اوسېدونکو وېش پېل
 کړو او بيا يوې ځانگړې ژبې سره ئې خپل ټول کومک وټرلو، نو
 سبتھ د مشر ورور لاس نه هم ووتلو. د ويوونکو د غاړې دې وي،
 خو گڼې ځلې وائي، چې خپل مشر ورور دة پخپله وژلے و.

نهمه شېبه

ما هغه وخت عبدالغفار خان پېژندلو. هغه زما د کلي د يو خان خوږ و. پلار ئې زما ياد نه شي. د درې خانانو پلار و. هغه درې واړه پېژنم. اولس به ورته باچا خان وئېلو. زه خبر نه وم، چې هغه ته باچا خان ولې وائي؟ (خپل نوم ورته ولې نه وائي). خه موده اگاهو زمونږ د کلي منير بابا چې د جلال اباد نه راستون شو، نو په جومات کښې ئې خبره کوله، چې "دا خو مياشتې سوکړه وه، خود باچا خان بابا جنازه چې پورته شوه، نو سوکړه ماته شوه".

منير بابا خو پخپله بابا د م، هغه باچا خان ته بابا وائي؟

منیربابا ما ته او زما د ترونو خامنو ته او زما پلار ته او زما د پلار ورونو ته ډېر گران ؤ. يو سبب خو ئې دا ؤ، چې هغه د كلي پخوانو مشرانو كښې ؤ. اوس خو زما د نيکه سره نور ټول مړه دي. منیربابا، كوستان استاذ، تازه نور بابا، پایودين بابا، شكور استاذ، سابق صېب او سپدولي بابا ژوندي دي. بيا دې نورو كښې زه پایودين بابا خپل نيکه گڼم، ځكه چې د هغه خوي صلاح الدين كاكا زما د پلار د ځلميتوب ملگره دے او دغه ملگرتيا اوس هم بنه كلکه ده (او تر هغې به كلکه وي، تر څو چې زما د پلار ځامن يا د صلاح الدين كاكا ځامن پږځمن شوي نه وي) او شكور استاذ راته ځكه ډېر گران دے، چې پټۍ سپپارې نه واخله د والناس پورې ئې راته قران په وئېلو هم زده كړه دے او ژباړه هم. د منیربابا سره زمونږ د مينې دوهمه موخه دا وه، چې هغه زمونږ د نيکه ډېر نژدې ملگره ؤ. زمونږ نيکه د پوجون بابا (خدا دې وځښي) مرگ نه وروستو زمونږ د كلي د جومات ساتندويه ؤ او كله چې زمونږ نيکه مړ شو، نو د كلي اولس منیربابا ته دغه پټكې په سر كښودلو (بيا وروستو چې منیربابا مړ شو، نو عزيز كاكا د جومات ساتندويه شو. الله دې ژوند د ساتي).

يو منیربابا به باچاخان ته "بابا" نه وئېلو. د ډيورنډ كښې په دواړه اړخونو پښتنو هغه خپل "بابا" منله ؤ. پښتانه چا ته وپړيا د "بابا" او "ماما" نوم نه ورکوي. پولس نه وپړي، نو "پولس ماما" ورته وائي او پيري نه وپړي، نو "پېر ماما" ورته وائي. پاتي

شو، "بابا". دوي هغه چا ته "بابا" وائي، چې دوي ئې ومني. (گورگور بابا پکښې نه شمېرم، هغه هسې بابا شوې دے). د "انجمن اصلاح افغانه" نه د "خدائي خدمتگار" پورې به هغه د خپلې خاورې، خپلې ژبې او خپل اولس خبره کوله. دې منح کښې هغه خپل ځان هېر کړے و. پښتنو په ځوانۍ کښې "باچا خان" کړو او په سپينه ږيره ئې "باچا خان بابا" کړو. کراچۍ کښې د دغه باچا خان په نوم يوې گرځونې له هم نوم ورکړے شو. څه وخت چې واکمنو کراچۍ د ژبې په بنسټ وپشله، او د يوې ژبې ويونکو د بلې ژبې ويونکي وژل، نو هغه وخت باچا خان کراچۍ کښې ووي،

"د هندوستان وېش نه وړاندې تاسو د مسلمان، هندو او سيکه په نامه ځانونه وژل او اوس د پښتون، مهاجر او پنجابي په نومونو يو بل وژئ. تاسو د يو بل د رڼاوې ولې نه کوئ؟"

د يو بل د وينې ارزښت ولې نه پېژنئ؟

د يو بل برخه او حق ولې نه منئ؟

د وينې وړم نه تاسو له ولې کرکه نه درځي؟

ستاسو سترگې ولې مينه ليدل نه غواړي؟

تاسو د وطن په مينه ولې نه يو کيرئ؟

نن د هغه د تلين په وړومبۍ ورځ نړۍ هغه او د هغه په بنونه او بنودنه پسې لاسونه وروړل.

کلي کښې راپورې خپل تمبل له تېل ورکړي او نمر ته ئې ايښے دے. کلي نه درې ډولۍ لارې او يوه ډولۍ ورته هم راغلې نه ده.

سبا نه بله ورځ به ما بنام دا تمبل د ځيرک خان اوومې نه وروستو په ورومبي ځل د قدوس خان کور کښې و غوړېږي. ميرگاتي له (نه ريښتيا) فردوس خان له ئې نيوکه وکړه. دا ځل چې راپورې تمبل غوړوي، نو مابتي به نه وي. مابتي خپله مور او ښکلي نيمه ځله ستانه کړي دي. هغې ورته خپله پرېکړه ووييله، چې د ځيرک خان سره دغه کور نه هغه هم وتلې ده. ښکلي به دغه ورځ خپل اغوستن کښې نه ځايېږي، خو دا خبره لرې ده، چې د بلقيس زړه به د راپورې تمبل سره تړپک ووهي. فردوس خان تلو تلو، نو په شيشره مښېدو. هلکه! شيشره چې پېغله شوه، نو ښاپېرې شوه.

مېرaban مياشت کښې دوه ځله بهر نڅا د پاره زرکه او د هغې سوېلې بوځي. اوس خو دغه کوڅه کښې ټولو نه لوي کور د هغوي دے. زرکه لکه د نواب د لور ژوند کوي او دې ژوند کښې کله کله هغې ته د خپل کلي د کور نرېدلې بلې ورياده شي، کله کله ورته د مابتي مينه ودرېږي او کله کله ورته کميله په غوړ کښې "څنگه ئې دغه؟" ووائي..... خو دا خبرې دومره د اوږدو نه وي. مدهوبالا مجمر راخستې وي او يا ورته سميتا خپله يا د مدهوبالا يا د مېرaban قبصه راخستې وي. اوس خو د هغې لاسونو باندي د نکريزو رنگ نه پيکه کيږي. که سميتا نه وي، نو آرا وي او که هغه نه وي، نو هېلن وي او که هغه نه وي، نو بل چا نکريزې خوشتې کړې وي.

مېرaban مياشت کښې يو ځل خامخا د خپلې مور پوښتنې له ځي. د هغه مور اوس هم هغه خپل نه گڼي، خو ورور ئې د تېرو

خو میاشتو نه کور ته د هغه راتگ خپل سپکاوے نه گڼي. اوس
مېرaban هلته ډکې منگولې ځي.

(اے پليستې نړۍ!)

مور ئې هم ډېره غاړه پسې نه وړي. خو خپله پره نه مني. هغه د
سندھ د يو پېژندلي خپل سره تړون لري. تربور مېرbor به ئې ورور
له پېغور هم ورکوي، خو بيا هې هې پليستې نړۍ! پېغور پېغور
دے خود مېرaban ډکې منگولې.

مونږ نه دا څنگه هېر شوي دي، چې سېته هغه ورځ خپله ماڼۍ
کښې زرکه وليدلې او بيا پسې ورپېښ نه شولو. مېرaban دا گڼل،
چې هغه شپه په زرکه غوټه کېدونکې په ښار کېږي او شولې شو او
د هغه هاغه دغه د هغه نه غوڅ شوم د هغه په ځله کېږي
ورکړې شوم و، نو گڼې دا ډېره وه؟ مېرaban پوهه نه و، چې
سېته هغه مړې په شرق هم نه ويشتلو. نن چې مېرaban کور
کښې نشته، سېته د هغه انگن ته ورغلو. د خپلې کوټې په
درشل ولاړې زرکې چې څنگه وليدلو، نو دننه لاړه او ښکاري په
کوټره شخوند پسې ورننوتلو. دا خو ښه وه، چې سميتا ليدلې و
او دا ښه وه، چې د سېته سره ټوپک گرځوونکي بهر ولاړ وو.
سميتا چې کوټې ته ورننوتله، نو سېته بيا زرکه کټې کښې
ځملولې وه او کيس ئې ترې شلولې و. خداے دې دوي په ښکې
واړوي، خو پرتو غاښ اچوئ کنه!!!

سميتا په خداے د دې چې د سېته لاس نيولي وو، د هغه په پښو
پرېوتله او و ئې وې،

”سبتہ صب! کہ تہ خپلی اوبہ ویستل غوارې، نوہی! ما واخله.
زہ بہ ویش ہم نہ کوم. چي ځنگه دې خوبه وي، خو دې سپېڅلې
تہ څہ مہ وایہ.“

”زمرې وابنہ نہ خوري.“

”تھکے اللہ جو واسطو. ان کے چھہ دے“

زرکه کہ د هغوي په ژبه نه پوهېدله، خو په دې پوهه وه، چې دغه
وږه څارو د هغې پربنسودلو ته چمتو نه دے. دغه وخت
مدھوبلاهم کوتې ته دننه شوه او چې ځنگه ئې سبتہ وُلیدلو، نو
په هغه ځای پنبه نیولې شوه. لاس پنبو نه ئې سا ووتله.

”راځه! راځه! ډارلنگ!“

د سمیتا مدھوبلا ته پام شو او په ځای ودرېدله. هغه نېغه
ورغله، په زرکه ئې خپله لویته خوره کره او یو اړخ ته ودرېدله.
دغه وخت پورې نور اته نهه بدکان هم کوتې ته ورغلي وو.

”تا ما پسې خپلې تهي شلولې وې، ما غاړه ایښې نه وه. اوس دا
ماشومه پرېږده! تہ چې څه وائي، زہ به هغسې کوم. زما د غوښې
یوه یوه تیکه په چارو غوڅه کره. زہ به هېڅ هم نه وایم. هس!
واخله!“

مدھوبلا خپل دواړه لاسونه خواره کړي، سترگې پټې کړي او
دواړه شونډې جوختې کړي. د زرکې سترگې تړېدلي وې.....
هغې لویته ځان ته نیولې وه او هرې سلگۍ سره ئې بې شمېره
اوبنکې بهېدلې. سبتہ د زرکې خوا نه روان شو او خپل بنه لاس
ئې د مدھوبلا څټ ته و غځولو او هغه ئې ځان ته جوخته کره. بل

لاس ئي د هغې كمييس نه لاندې كړو او په كوناټو ئي ورله خوره
سپېره منبل پېل كړل.

”هغه وخت ته خوږه وي.....“

اومه وي.....

نېنځكه وي.

اوس ستغه شوې ئي. زما ستوني نه ستغ شيونه نه تيريږي. ما
خپل ستوني له د پستو نمړيو خوند وركړې دے.

ته به مې ونځنېلې.“

هغه په زوره زوره وځاندي..... د مدهويا لاندې نه خپل لاس وباسي
او بيا زركې ته مخ واړوي.

”ااا!“

د سېته شېطاني سترگې ځان ته په كتلو ليدلو سره د زركې ځلې
نه د وېرې ډك غږ ووتلو او ناڅاپه ودرېدلو. دغه وېره د مېرaban
ليدلو سره پښه نيولې شوې وه.

”دا څه؟“

د مېرaban شونډې ډېر سوخت نه توري شوې.

”سېته صېب! دا دې بڼه و نه كړل (هغه د زركې خوا له لارلو، هغه
ئې پاخوله، لويته ئې ترې چاپېره كړه) وړپورې كړئ!“

”ما سره دومره زور، واک او چل شته، چې تاسو ټولو نه هم دلته
اغوستن وباسم او لوڅ او بربنډ مو د بنار په لارو كوڅو كښي
وگرځوم. ستاسو تپوس به ما نه څوك وکړي؟ (هغه د مېرaban خوا
له راغلو) دا نېنځكه ما ته دلته پرېږدئ او ورك شئ! پښي

سپیکي کړی! "

"ما هم ژوند پرواتوب کښې تېر کړم نۀ دے. ستا غوندې لکې خوتې گرځېدونکو خو دا نړۍ وړانه کړه. ستا زور او واک پخپل ځای، خو اوس ما هم د خپلو مېرآبانانو نه دومره زور، واک او چل اخستي، چې په ښځونک اغوستن اغوستلو به درته ځان بد ښکاري، خو نور به که خبر وي، ښځې ته خور وائی."

(او هو! ښه، نو مېرآبان دا غواړي. سمیتا بهر ووتله. د سېته سړو ته ئې ووتل، چې سېته شپې ته ایسار شو او هغوي لارل (هغوي د سېته په تنده پوهه دي، چې هغه دغسې تودو پالنگونو کښې پستي برستن ته شپې د پاره کله کله ایسارېږي)).

بدکانو د سېته ځله کښې شوړه ورکړه..... د کوتې ور ئې پورې کړو..... هغه ئې کت کښې لاسونو او پښو نه وټرلو، ترخونو نه نوم پورې ئې ترې هم بیاسته تاؤ کړه او په اوچت غږ کښې ئې دا سندره په تېپ سوره کړه،

"آله..... آله موحا مارو اړه!

او موحا جوگي اړه!

ماروړا متېهرا مونجا!

ماروړا سوهنا مونجا!

ماروړا لاهوتي مونجا!"

د مېرآبان په وینا زرکه بلې کوتې ته بوتلې شوه. آرا او ښنا هغې سره لارلې. تېل راوړم شول او مېرآبان د سېته پرتوگ د کت په پیاړمه څوړند کړو. هغه ډېر زورونه وکړل، خو اوس گېر و.

مہرابان پخپل لاس تہل ؤ منبل ؤ د سبتہہ غمانی ؤ لینگی ئی
غورول. هغه پخپلو لاسونو دغه دومره ؤ منبل، چي اوس ئی تلے
سوزولو.

”نېک خو بیخي سر نه اوچتوي“ (د سبتہہ په زورونو پرهر شوؤ
پینو ته کتلو سره مہرابان کوشلیا ته ؤوي) ”راشه کنه! که ستا
لاسونه ئی جیگ کری“.

اوس منبل ډپر شوي وو. سبتہہ هم سترے شوے ؤ. هني ؤ نیمت
اؤ کوشلیا یؤ خوا شوې، سمیتا اؤ کرن اؤ تیکارا بلخوا شوې.
دغه شپږو د هغه پینې کلکې ؤ نیولې اؤ مدهوبالاد هغه پینې
ؤ سپر دلې. سبتہہ بیا ډپر زورونه ؤ کرل اؤ بیا سترے شو.

”دومره زورونه خو ما ژوند کنبې لیدلي نه وو. خه زیاتے خو
درسره نه کؤم، مار دې ایجازه کنبې راولم، چي پردي لونه اؤ
خامن نه چيچي (د سبتہہ په نوم کنبې هغه په دواړه لاسونو یؤ خو
دیکی ؤ وهلې) دا سندره نوره اوچته کری اؤ چي خنگه زه لاسونه
اوچت کړم، د ده پینې دومره زور سره راکاږی، چي سورہ ئی
خیرې شي“.

”جوگي ایا مونا سونجاتا

جوگي ایا مونا سونجاتا

ایرا وین و جائی ویا

الے... الے موجا مارو اړا.....“

د مہرابان غږ سره چي بدکانو زور کرل، نو د سبتہہ دواړه پینې یؤ
بل نه په جق لرې کړې شوې اؤ د هغه د رگونو د غوښدلو شر

واؤر بدلے شو. سبتهه خپل هوش وُبا ببللو.

”د بنار په يوه كوڅه كښې ئې وُغورځوئ. كه د خپل پلار نه زېرېدلې وي، نو د نمر سترگه ختلو نه وړاندې به مړ وي او كه مور ئې گاونډي ته اېږي وئيلي وي، نو بيا خدا مے كړمے ناكام د مے، پخپله به څه كؤم نو“.

دوه ورځې وروستو وُرخپانه كښې د سبتهه د ځان وژنې خبر خپور شومے و. يوه لويه قېصه هم ورسره وه.

”دې قېصې نه خو مونږ هېډو خبر نه وو“
نيمت ووي.

سبتهه بڼه سر مے نه و، خو د سبتهه مور بڼه بڼڅه وه.

نيمت دغه كور كښې اوسېدونكې يوازې بدك د مے، چې دغه هم چيره كړمے شومے و. هغه دغه كور كښې يوازې بدك د مے، چې بهر څوك په لاس ورشي، نو هغه نه مخكښې كيږي. خپل خارښ د پاره په بوكه كيږي، پېسې نه اخلي. خدا مے دې نه كړي، چې مېرaban ترې وُغورېږي، گڼې مړ به ئې كړي.

نيمت به كله كله په ژړا شو. هغه كښې دننه سر مے به نېغ شو او د هغه زړه به ئې په موتي كښې كلك ونيولو. د هغه ځلې نه به پشم روان شو او د هغه سترگې به سړې سكروتي شوې. په ډډه به واؤر بدللو او چې په ځاندره كښې به ئې څه خوځښت هم نه راتلو، نو چغې به ئې كړې. د هغه ډرډ او خوږو باندي د هغه مېرaban پوهه و. مېرaban خپل كور كښې د استوگنې لاره هغه له د هغه د قېصې اوږدولو نه وروستو وركړې وه او هغه وخت ئې ورته

وئیلی وو،

”د خُداے په کارونو کښې گوتې وهل مې خوښ نه وي. د دې زور سړي نه وروستو ووځي.“

نېمت ته به چا وئیلی نه وو، چې چیره کېدلو سره غېږنې نېغېدلو نه وځي، خو زړه خپل تخنېدل او غوښتنې نه پرېږدي. د نېمت ژوند لکه د یو هروختي عذاب تېرېږي او هغه هم کانه دے، چوي.... نرېږي.... ماتېږي، خو څه وائي نه.

دې څلور پنځه کلونو کښې پېدرگل هم شونډې سړې کړې وې. هغه اوس پوهنتون نه وتلے دے او څوارلسم پورې ئې زده کړه کړې ده. اوس هغه د کراچۍ د هرې کارخانې، هر مکتب او هرې ادارې ور وهلے دے، خو هغه له څوک کار نه ورکوي. ورځپاڼه کښې چې کله هم د څه کار او وظیفې د پاره غږ لولي، نو هماغه وخت هلته ورځي. پلار ئې ډېر پوهه کړو، چې بل څه کار کوه، خو ځوے ئې غاړه نه ږدي.

”ولې؟ ما چې دومره زده کړه کړې ده. ما ته به څوک دا ووائي، چې زه لیکل لوستل کولے نه شم. دلته سړي کار کوي، بنځې وظيفې تر سره کوي، ما کښې څه نیمگړتیا ده، چې ما له وظيفه نه راکوي؟ زه به بل څه له گوتې نه وړم، تر څو چې مې خپل دغه مرام ترلاسه کړے نه وي.“

مونږ خو څوره لپه یو، چې الله دې وکړي، چې هر چا ته د هغه حق او برخه ورکړې شي. د نړۍ په مخ چې چرته هم کړکه زېږېدلې ده، د دغې کړکې د ځېلو په کنستلو مونږ د بل برخې او حق ته تور

زړه وینو او بیا هم دغه کرکه د کورمو، خیلونو، سیمو، قامونو او هېوادونو تر منځه د نڅبنتي تاده گرځي.

د تېنتیس جان په مخ او سترگو کښې چا هم د مرگ وېره لیدلې نه وه. هغه ټول ژوند په مرگ پسې ملنډه کښې تېر کړو. لامه توپنچه به ئې هر وخت په ټوټې خوړنده وه. هغه داسې هم نه ؤ، چې هر وخت به ئې گڼې تورې نه وینې څڅېدلې. هغه چرته هم چا ته ستغه سپوره وئېلې نه وه او ښکاره ده، چې هغه چا سره ستغه سپوره نه وه کړې، نو په هغه هم څوک بلوڅېدلې نه دي. لامه توپنچه د هغه د تره وه او تره ته دا ډېر نژدې ؤ، نو هغه ورله یو ډول د والی په توگه دغه توپنچه ورکړې وه.

زما ورسره خدا ۷ شته، دغه توپنچه هم نه خوښېدلې، خو چرې مې ورته وئېلې نه وو. دومره ده، چې یوه بله خبره مې ورته کړې وه. خپل ماتور کښې به د هغه پښه په اکسلاټر ډېره جوخته وه. ما هغه ته یوه ورځ ووي،

”جانیه! ته دومره توند ماتور مه ځغلوه. دا خو تامرې دي، بیا به سمې شي، خو خدا ۷ مه کړه، که ځان یا بل څوک لارو ۷ در نه.“
”ایاتولا“

د مرگي وېره مې په سر باندې سوره ولې کړم؟

د رنگ نه ډکه دا نړۍ ځان ته سپېره ولې کړم؟

(په زوره زوره ئې وځاندل) مرگ په نېټه د ۷.

”خو وگور ۷ ته د چیرو نېنځکه ده، چې بیا به ئې وگنډې او نه د تامرې ماتور د ۷، چې بیا به تامرې نېغې او کوشېر کړې.“

د هغه مخ نه خندا ورکه شوه. ما ورومبي ځل د هغه سترگو کنبې
وېره وليدله. رو غوندې ئې ووي،

”اياتولا! زه د باجوړ خان هومره زړه ور خو نه يم او نه د خپل تره
هومره باتور يم. کله کله د شپې چې خلم، نو غوړ کنبې را ته
څوک ووائي، ”بوؤؤ“ او زه وېورنېږم. يار! دغه بو ما ته د مرگ
بنکاري. زه راپاڅم او په زور زور وځاندم. دغه په زور زور خندا
کنبې د بو غوړ ورک شي، خو هغه بيا هم وي، زه ئې غوړ نه اؤرم. (د
هغه غوړ نور هم تپت شي) زه ئې غوړ نه اؤرم، خو هغه بيا هم وي.
هغه بيا هم وي. (بيا ئې غوړ خپل ځاى له راشي) کله کله دې
ورندار ما وپوښتي، ”دا په تاڅه وښي؟“، زه ورته ووييم، ”بو د مې،
و مې ځغلوه“. هغه زما په خندا نه پوهېږي او که پوهېږي هم، نو
څه وائي نه. اياتولا! دا بنځه هم څه بلا وي. پوهه به پرې نه شي.
گوره! ستا هغه ستا څومره پاملرنه کوي. ستا غوندې پيرياني
سره به څوک وخت تېر کړي؟ او هغه هم کاپيران!“

هغه بيا په ډېره زوره زوره وځاندي. زه پوهه شوم، چې هغه ته بيا
غوړ کنبې چا بو ووي. ما ورته تگ کنبې ووي،
”پيريان دروغ دي (ما د هغه لاس خپل منگول کنبې لږ جوخت
وښو، ځله مې د هغه غوړ ته نژدې کړه او چې کله ترې روانېدم،
(نو مرگ ريښتيا د مې“.

هاغه ورځ هغه ما ته څه و نه وئېل، خو ډېر وخت پورې ما دا
گڼل، لکه چې هغه ما ته گوري او زړه کنبې وائي،
”جانیه! وځانده جانیه! بو د مې“.

”د ژمي تور ما بنام کښې لږه خوره وه. ناخاپه يو چړينگ شو، بيا يو لوي غرخ شو او بيا...“ ډېرې ځلې دي، ډېرې خبرې دي. ما پخپله دغه د ډغرې ځامه ليدلې نه دے. وختي رياض وې، چې ماتور ئې بيخي چپریت شوم. ځوم ئې ژوبل دے او مېرمن ئې هم. پخپله ئې سر خوړلې دے.

”گوليه! که ماتور ئې په ونه نه و وراچولې، نو اوس به ئې بنځه او ځوم هم مړه وو.“

ما چې د پېروشا خبره واؤرېده، نو هغه ته مې وويي،
 ”گوليه! تېنتيس ځان وژلو سره د خپلې بنځې پېغلتوب او د خپل ځوي راتلونکې ژوند هم وژلي دي.“

خبره ما پېروشا ته د گولي په نوم واؤروله. هغه دواړه پرې ځان پوهوي. تېنتيس خان ته به اوس بؤ غږ نه کوي.

”روژه راغله ډانگ په لاس

لوي وهي واره ترې خلاص“

زرکې ته د روژې په راتگ خپل کلي کښې د وړو هغه چغې وريادې شوې وې، ځان سره ناسته دغه خيالونو کښې ورکه وه. مابتی، مړخپنې او شانواؤ د هغوي نورو همخولو نجونو به په يو غږ کښې چغه کړه،

”روژه راغله ډانگ په لاس

لوي وهي واره ترې خلاص“

او دغه لارو کښې به تودوښه شوه. قدوس خان به کور د پاره ډېر څه راؤړل. په روژو کښې به ما بنام پانوس خان د نمونځ په نوم

ووتلو او بيا په پوله به ئې د خپلو ملگرو سره سيگرېټ څښکل. بنسکلي به ورنډار ته د سيگرېټو گيله کوله، ځکه خو چې به پانوس کور ته تللو، نو هغې نه اگاهو به ئې ځله سمه شوړه باندې ووينځله. د ورنډار خپل سپين ږيرے هم روژه کښې باتۍ ته تيله وهي، خو اوس مشره مور نشته، چې څمخ.....“

هلته په کوټه کښې مدهوبالا سره خوا کښې مجمر پروت دے. مجمر کښې پراته سکاره مړه شوي دي. ټول سپيلني لوگي شوي دي. مدهوبالا خو د مابنام نه سميتا ته وئيلي وو،
 “که لږ سپيلني يا نمبر چا راوړل“.

“سبا به راوړم مدهو! اوس خوشته کنه؟“

“دغه خو پانې دي نو. بېگا له مدهوش راځي، ځکه مې وئېل. د هغه ډېر خوښ وي“.

سم د مابنام نه مدهوبالا خان پسې د کوټې ور پورې کړے و. هغې د خپل مخ نه واخله، خپلو پنډو پورې ټول وېښته تورلي وو. د مدهوش د خوښې زېره ساړي ئې اغوستې وه، يو گل ئې خپلو ځيو کښې ايښے و او هم د دغه گل رنگ ئې خپلو شونډو له ورکړے و. دا ځل مدهوش هم ډېر وخت هغې نه لرې و او دا ځل ډېره موده تېرېدلې باندې په ورومبي ځل هغې خان باندې پيکه شوي پېغلتوب له بيا رنگونه ورکړي وو..... د مخ کوټونه ئې پت کړي وو..... خپلې سپينې څڼې خو به هغې هسې هم تورولې، خپل تېر جوين ئې بيا مېلمه کړے و.

مدهوش سره سميتا، هېلن او زرکه هم د مدهوبالا کوټې ته

ورغلې. دغه اوس لوي کور ؤ. اوس د هر چا خپله کوټه وه، خپل کټ ؤ. دومره موده کښې هغه وختونه تلي وو، چې يوه کوټه کښې څلور کټونه او زياتره په يو کټ کښې دوه ښځونک. اوس ژوند کښې پراختيا راغلې وه. مېرaban چې مړ شوه د مې، نو د دغه کور پاملرنه سميتا ته په غاړه شوې ده. "سبا به راوړو مدهو! اوس خو شته کنه". کله چې سميتا مدهوبالا ته دا وئيلي وو، نو هغې ته خپل مېرaban ډېر ياد شوه ؤ. مېرaban تل هغه لکه د خپلې لور ساتلې وه او هم لور به ئې ورته وئېل. دا نوم مدهوبالا ئې هغې له نړۍ د پاره ورکړه ؤ. د مېرaban پخپله ځله به تل هغې د پاره "لورې" ؤ.

د هغه ورځ نن څلور کلونه ؤ شول. مېرaban ډېر ناروغه ؤ. خپله سورلۍ کښې هغوي د روغتون نه کور ته تلل او په لاره د جمعې نمونځ نه اگاهو امام صېب د جومات مخې ته څو سپين روبو سره ولاړ ؤ.

"لورې! چې کور ته لاړ شو، نو نمونځ به کووم".

بيا مېرaban هېڅ ؤ نه وئېل. سميتا او مدهوبالا خو ورته هم څه وئيلي نه وو.

کور کښې بمبې ته په کټکي ناست مېرaban خپلې پښې ووينځلې، مدهوبالا لاس نه ونيولو، د زرکې کوټې ته لاړو او زرکې زرزر دوه مصلې په زمکه خورې کړې.

"زه هم اودس کښې يم"، مدهوبالا ؤوې.

"خوبله مصله نشته"، زرکې زر ځواب ورکړو.

”دوه مصلې درېو له ډېرې دي“، مېرaban غوڅه كړه.
 هغه ورځ په نمونځ كښې مېرaban ډېر ژړلي وو. د زرکې خودومره
 څه نه وو، خو مدهوبالا ډېر ژړل. سمیتا هم دواړه لاسونه خپل
 شيوا ته غبرگ کړي وو، د هغې اوبنکې هم نه ودرېدلې.
 ”يوه ورځ زه نمونځ د پاره جومات ته ننوتم. يو سړی زما خوا نه
 اخوا شو، زه بل ته نژدې شوم. هغه هم زما نه اخوا شو، زه بل ته
 نژدې شوم. دې كښې يو سړي مولانا ته گيلله وکړه. مولانا زه
 ورتلم،

”څه تنگولو له راغلي ئې؟ زر تر زره وځه!“

زه جومات نه راووتلم. بله ورځ مې يو بل مولانا نه تپوس وکړو،
 چې زه به جومات كښې څنگه ودرېرم؟ هغه ډېر بښه ؤ، هغه را ته
 ووي،

”جومات كښې به سړي ودرېري، بيا تاسو.“

ما ورته ووي، ”زه خو هلك يم؟“

هغه موسکې شو، ”ته د هلك غوندې ئې.“

بيا زما کور كښې هم زما وروڼو، زما خوراؤ مور زه پېغور گنلم.
 زما پلار مړ ؤ. زه خپل زړه له دا دلایسه وركؤم، چې زما مور زما د
 وروڼو لاس ته ناسته وه، ځكه ئې زما د وروڼو د زړه خبره پخپله
 ځله كوله، گنې بيا چې كله (هغه د زرکې تندي بنكولولو د پاره
 لږه غلې شوه) دا غورمخې زمونږ کور ته راغله، نو زما وروڼو هم
 زما مور سره زما مخ کېدلو ته غاړه کېښودله.“

هغه شپه هغه د مصلې نه اوچت نه شو او ډېر وخت ئې ژړل. د

هغه ژړا کښې زرکه هم اوده شوې وه. زرکه چې د سحر نمونخ ته پاڅېدله، نو مېرaban سره مدهوبالا او سمیتا سرې سترگې ناستې وې. دغه کور کښې ټول سرونه بې سيوري شوي وو. اوس د مېرaban په وېنا د دغه کور مشرتابه د سمیتا سره وه.

هېلن غږ وکړو، خو مدهوبالا ور بېرته نه کړو. بیا ئې غږ وکړو، خو دا ځل هم کوټه کښې دننه کشکړپ و نه شو. چې کله د سمیتا په دې غږ چې "مدهو! مېلمه دې راغلو"، هم چپيا وه، نو سمیتا گاځيره شوه او د کوټې تمبه ئې بېرته کړه. څه ويني، چې مدهوبالا کټ کښې پرته ده. د هغې خوا کښې مجمر پروت دے او دغه مجمر کښې ټول سپيلني سوزېدلي دي او ټول سکاره ايرې شوي دي. خو شېبو کښې د کور ټولې اوسېدونکې دغه کوټه کښې وې او د ټولو سلگۍ ماتې وې. يو مدهوش نه ژړل. مدهوش غلے ناست و او خپله غېږ کښې ئې د مدهوبالا سر ايښے و. زرکه خود هر چا نه ډېره ژړېدله. خو شېبو کښې د مدهوش د سترگو نه يوې رڼې اوبنکې د هغه د ځېځمې نه پښه په انتگي کېښودله او د دغه اوبنکې پلؤ نيولې نورې گڼې اوبنکې روانې شوې. هغه ځله و سپردله،

”بېلتون د مرگ استازے

د بېلتون رنگ تور دے

د مرگ ونگه توره ده

بېلتون د يار سترگو نه

د ژوند رڼا واخسته

بيلتون د يار شونډو نه
په زور موسکا واخسته
بيلتون د ياره سره
زما نه ساه واخسته
بيلتون د يار انځور نه
د بنکلا رنگ وټروپه
بيلتون د يار د غږ نه
سندريز شرنګ وټروپه
بيلتون تالا کر مه زه
بيلتون تالا کر مه زه
د نيازبين ژوند خدايه!
د سپيره مرګ خدايه!
زما نيازبين جانان
زما نيازبين جانان
زما نيازبين جانان (يوه نيمه سلګۍ)
زما نيازبين جانان (يو څو سلګۍ)
زما نيازبين جانان (اوس غږه کښې مدهوبالا ونيسي او
په چغو ژاړي او ورسره نورې ډېرې سترګې په ژړا دي)
زما گل خاورې نه کرې!
زما گل خاورې نه کرې!

د مدهوبالا جنازه مولانا شېر بهادر کېماري ولوستله. د بناغلي
مولانا نه چاپېره اوسېدونکي ملیان ډډه کوي. بناغلي مذهبي

مشران په مذهبي غونډو کې په دې وړاندیز کې کوي، چې بناغلي مولانا شېربھادر کېماري ته به بلنه نه ورکوي. د بناغلي مولانا نژدې اوسېدونکي هغه سره ډېره مينه کوي او د هغه هره خبره په سر سترگو مني. د نورو بناغلو مليانو منونکي د هغه او د هغه منونکو سره ځکه نه نژدې کېږي، چې هغوي ته وېبلې شوي دي، چې په دې وخت کې مولانا شېربھادر کېماري د خداي لخوا يو آزمېښت او يوه فتنه ده. هر څوک دغه بناغلي مليان د بناغلي مولانا داسې څه خبره په گوته کولې نه شي، خو دومره وخت اولس سره کوم ځای وي، چې ځان پوهه کړي. هغوي خو د کنډک گډوري دي، چې په کومه لاره ئې بوځي، چې په کومه چرې ئې حلالوي او چې په کوم نوم ئې صدقه کوي. د مدهوبالاجنازه کېسې د شمېر څو بنځونک او بدکان وو او شېر اته د بناغلي مولانا مقتديان.

د جنوبي ايشيا په اسمان بيا تورې وريځې وگوانېږي. دا ځل اېتمې چاودنو د هند لخوا پېل وکړو او چاپېره دا گنگوسي انگازه شوې، چې هند به اوس په پاکستان بريد کوي. د پاکستان لخوا خپله اېتمې وسله ډاگيز کولو کېسې ځنډ او دغه ځنډ د دغه گنگوسو اور له نور هم پوکي ورکړل. خبره دې له راغله، چې پاکستان هم اېتمې ځوابي چاودنې وکړې او نړۍ د نورو دوو داسې هېوادونو پېژندنه وکړه، کوم چې هر وخت يو بل سره د تورې په څوکه خبرې کوي او اوس په زمکه ژوندي د لويې درکې سره مخ شول. د چاغې په غرونو کېسې شوې د دغې

پاکستاني اېټمي ازمېنې د یادونې نڅېبه د پېښور رېډیو سټېشن د ودانۍ په یو ګوټ کېنې شېرشاه سوري پل ته خېلمه روغه کړې شوه. زه خودا د پاکستان د شین ګنبد دننه د پښتون په وینو سور وجود او شتون پسې ملنډه ګڼم. پاکستان هر توغندي او هرې وسلې له د پښتنو اتلانو نوم ورکوي، خو بنسوونځي، پوهنتون او روغتون باندې ئې د نورو قامونو د مړو نومونه ایښودلي کېږي. پښتون بچي ته د عربو تاریخ زوتولې کېږي او د پنجابیانو لیکلې شوې جغرافیه ورته بنودلې کېږي. مذهب د هغه د قامي پېژندګلو وړانولو د پاره پکارولې کېږي او د مذهب په نوم هغه د نړیوالې نڅښتې د پاره د خشاک په توګه استولې کېږي. اولس دومره وږمې کړم شوم د، چې هغه د خپلې برخې غوښتلو د پاره وخت نه مومي. که څوک راپاڅي، نو هغه پسې ئې وږمې تږمې کاکم غږ وکړي،

“ما له به ما کام چه لاؤلې؟”

“جه دودی ګوالم”

“جما یکنی کېږي”

“جما پایۍ یکې چوې”

اوس پلار ئې خپله برخه و غواړي، که خپل لوڅ او ابلې او وږي کاکي له خه تابیا وکړي؟

ټولو نه لوي ستونزې دغه لاره کېنې پښتون پخپله د. هغه د پاکستان په نوم سیاست کوونکي خپل ګڼي او د خپلې خاورې په نوم سیاست کوونکي پږدي. د پاکستان په خاوره سیاست

کونکي ورته د ده د خاورې مشرانو باندې دومره تور منبلي دي، چې هغوي سپينيرې او خړې شوې اوبه رينيرې، خداي زده چې د دې اولس او دې خاورې به تر هغې څه وننگه روغه شوې وي؟ پښتانه ځانونو ته پښتانه وائي، خو پښتو نه کوي. خپل ورور ته تر بور وائي. د ورور په کور جيگ شوي بېرغ نه لوي بېرغ په بل رنگ کښې خپل دېوال باندې جيگوي، خپل وېش کوي او ځکه په مړه خاوره اوس هم وږي دي.

اوس دغه کور کښې نوي گڼ مخونه اوسيرې، چې د هغوي مکېز ته پېغلې هم پسخيرې. دلته اوس زرکه پاتې ده، هېلن پاتې ده او سميتا. هغې د مېرaban لهجه خپله کړې، "چې کومه بلا زما په درشل ما ماتوي، زه د هغې بلا انگن ته ځم او د هغې په انگن کښې ئې ماتوم".

بېگا زرکه اوده شوې نه ده. ټوله شپه هغه ويښه وه. شپه چې نيمې نه واوړېدله، نو زرکه هېلن پسې ورغله. نور کله خو چې د زرکې زړه بې ځايه وي، نو هغه د سميتا خوا له ځي، خو نن سميتا بهر نڅا د پاره تلې ده. هېلن راغله او هغه او زرکه ډېر وخت پورې غلې ناستې وې. بيا څه وخت د زرکې سترگې پټې شوې. هېلن اوس هم ويښه وه. هغې د زرکې نه سترگې نه ويستلې.

"دا څه وښي، چې څوک هم زرکې له لاس يو سي، نو هغه غواړي، چې په زرکه پسې مې ټول ځان و منبلو؟".
دا خبره يوازې د هېلن زړه کښې تېره شوې نه وه. دا خبره د دغه

کور د نورو بنځونکو په گنگوسو کښې هم هېلن اوږېدلې وه. هغې څه وخت پورې ځان زرکې نه لرې وساتلو او بیا ئې رو غوندې خپل لاس په هغې واچولو. هغې زړه و نه کرې شو. بیا ئې خپل لاس هغې نه لرې کړو. هېلن ډېوسکې ده. هغه د زرکې نه کشره ده، خو د خپلې پرڅېدلې ځاندرې له مخه هغې نه ډېره مشره ښکاري. اوس خو د زرکې مخ کښې هم کوټونه راغلي دي. بیا هم د هېلن په مخ د نورو نوو او زرو بنځونکو نه زیات پېغلتوب دے او د زرکې نه لرې. اوس هغه په ډډه اوږېده او زرکې ته ئې شا کړه. هغې ځان لږ زرکې ته نزدې کړو او بیا ئې څو شپې وروستو د زرکې لاس په خپله خېته کېښودلو. هغه اوډه شوې ځان نه خبر نه شوه. زرکه پاڅېدلې وه.

هم په دغه ورځ مازیگر نمونځ نه وروستو زرکه د مصلې نه و نه خوځېدله. هغه غلې وه. داسې ښکارېدل، لکه چې د جاگر راتلو نه اگاهو سیلی سا را کښلې وي. زرکه چې کله هم دومره غلې شوې ده، نو څه نا څه پېښ شوي دي. سمیتا غرمه وینښه شوې ده او د هېلن په وېنا د زرکې کوټه کښې د زرکې د مصلې نه پاڅېدلو ته ایساره ده. د ماښام نمونځ هم و شو او زرکه بیا هم په مصله ده. سمیتا نور زغم و نه کرې شو. هغه غلې پاڅېدله او د زرکې خوا کښې کېښناستله. هغې د زرکې په اوږه لاس کېښودلو،

“څه دي؟”

هېڅ ځواب ور نه کرې شو. هغه بیا هم غلې ده.

”ما ته خو ووايه!“

دا خل زركې خُله وِسپر دله،

”ما له پېنزېب راوړئ!“

د سترگو رپ كښې آشا پېنزېبونه راوړل. په مصله زركې خپلو

پښو ته پېنزېب وټول او غږ ئې كړو،

”كه چرې ستا پُرې د زړه سُود شي

زما د زړه نړۍ دې رڼكه شي مئېنه!

خدايه زمونږ كلي ته خېر كړې!

چې د جاكړ د پښو بڼكالو مې واوړېدنه!“

زركه پاڅېدله، ټولې يو اړخ ته شوې او كوټه كښې د هغې د

پېنزېبو شرنكهار شو.

دين تك

تك دين دين تك

تك تك دين تك دين

دين دين تك دين دين تك

تك دين

دين تك

بې د خه سندرې او ساز نه په كوټه كښې زركه وڅڅېدله او دومره

وڅڅېدله، چې خوله خوله شوه. هغې ته كتونكې سترگې بقې

پاتې شوې وې. ډېرو خود زركې د بڼكلا اوړېدلي وو او بيا ئې د

ژوند په دغه پوړۍ هم وليدل، چې هغه اوس هم بڼكلي وه، خود

هغې د نڅائې اوړېدلي وو، نن ئې وليدل.

د هغې لاسونه پښې ودرېدل او د پېنزیبو شړنگه‌هار هم د هغې د لاسونو پښو ودرېدلو نه خو ساگانې وروستو غلې شو. داسې بڼکارېدل، لکه چې په هغې سر وچورلېده. هغه په زمکه راپرېوتله. پېنزیبونو سره د هغې پښې په وینو شوې وې او د هغې سترگو نه اوبڼکې بهېدلې او هغې اسمان ته سترگې اړولې وې. سمیتا سره ټولې راغلي او هغه ئې کټ ته کړه.

“دا روغتون ته وړو؟”

هېلن ته روغتون ور یاد شو. د مدهوبالانه وروستو د زرکې سره ټولو نه زیات وخت هېلن تېروي. هر څو که د خپل مېرaban د زرکې په حقله بڼونه اوس هم د سمیتا یاده ده او سمیتا هسې هم زړه کښې د زرکې د پاره ډېره مینه او درناوې لري.

“نه! زما زرکه به اوس بڼه شي.”

دې وئېلو سره سمیتا په ژړا خپلې کوټې ته لاړه. نورې اوس هم د زرکې کوټه کښې ناستې وې. زرکه باندي خولې بهېدې او د هغې د پټو شوو سترگو نه هم اوبڼکې روانې وې. بله ورځ سحر نمر څړیکه ووهله او تلوزیون باندي په سوېلي سیمو مانسهره او بټیگرام د زلزلې قیامتونه ښودلي کېدل.

لسمه شپه

ژوند د بې شمېره موسمونو نوم دے. څنگه چې یو غم د بل غم
خوږده ده، دغسې یو موسم په بل موسم شخوند وهي. ټولو نه
ډېر زړه هغه وخت ودرېږي، کله چې ځواني خپلو ځنو کنبې
سپین ډکي په ډېرېدو وړیني. هر سپین ډکے د مړینې یو خاموشه
استاځه وي.

په کومه ورځ چې د مدهوبالا جنازه کېدله، په هغه ورځ زړکې خپل زړه کښې ډېر لوي بدلون ليدلې ؤ. زه خو دا نه منم، چې گڼې هغه به هم په دغه ورځ کلي کښې د کميلې واده نه غوږېدلې وه. کلي سره خو د هغه هېڅ ډول تماس او اړيکه نه وو. زه دا وئېله شم، چې زړکې دا ليدلې وو، چې د مېرaban او مدهوبالا په مړينو خداي ته د هغوي بخښنې د پاره دومره لپې هم نه وې، څومره سترگې چې به د نڅا په شپه د هغوي نندارې ته شوگيرې وې (ځکه ئې په دغه شپه زړه نور ؤ). په دغه شپه کميله په پالنگ کښې ناوې شوې وه. د هغې په تندي ټيکه څوړنده وه، د هغې غاړه کښې امېل ځنگېدلو، پوزې نه ئې تتکې ټالونه وهل او دواړه لېچو کښې سره بنگرې بې سا پراته وو. د دغه بنگرو د شرنگ وېرې د کميلې لاسونو نه خوځښت اخستې ؤ. د هغې لاسونه او پښې په نکريزو سره وو. د واده اغوستن کښې د هغې مخ نور هم ښکلې شوې ؤ. د پېغلتوب خپله ښکلا وي او د ښکلا خپل حد وي. د واده اغوستن کښې د پېغلتوب ښکلا خپل حد ته ورسې. يوه پېغله هم د خپل واده د شپې نه ټول ژوند کښې زياته ښکلې کېدلې نه شي (هغه که د موندرو غوندي ولې نه وي). جامنور د خپلې ناوې خوا له ورغلو او هغې سره کښېناستلو. د هغه زړه درزېدلو او مونږ په دې هغه ته گرم ځکه وئېله نه شو، چې پالنگ کښې هغه ته مخامخ سپورمې ناسته وه. دغه شپه تېره شوه. د کميلې زړه خو هغه سپرېدلې نه شو، چې کميله د حلې جامنور غېږه کښې ده، که د هغې د کوچنيوالي د نيازين

خیرک خان غېږه کښې. په دغه شپه خیرک خان د سمیتا غېږه او د مدهوبالا او کمیلې یادونو کښې تېره کړې وه. دا به منو، چې خیرک خان او زرکه خومره سپېڅلي وو، د غومره کميله هم وه. اوس خو کميله د خیرک یادونو نه شوکېدلې ده. د خپلو وړو روزنې هغه د ډېر څه نه لرې کړې ده او د وخت تېرېدلو سره هغې د خیرک مینه په جامنور کښې موندلې ده. د جامنور په مخ کښې اوس هغې ته کله کله د خیرک خان د مخ کښې ښکاره شي. دغه مخ په اوبو کښې د سیوري غونډې وي او دغه سیوري ته هغه د خپلو وړو د مینې کانه و غورځوي او په څپو کښې د کوچنیوالي خیرک خان ورک شي. کمیلې سره د خیرک یادونه اوس د ښکلې په غمژنو سترگو مخ کېږي. ښکلې ډېره ژاړي. تر څه حده هغې دا منلې دي، چې د خیرک خان کور پرېښودلو کښې د هغې کرکه هم ککړه وه. په کومه ورځ چې ورنډار مړه شوه او مابتی د هغې مخ لیدلو د پاره اډیرې ته لاړه، نو ډېرو ځلو ډېر څه ووی، خو دغه خبرې سیلې شوې. دغه ټولو خبرو نه ښکلې ته د هغې د زړه پېغور دروند ؤ.

فردوس خان داسې خوتکېدلې تېې نیولې ؤ، کومه تبه چې یوه شپه په خیرک خان تېره شوې وه. هغه وخت ښکلې خیرک خان نه په دې خبره خپله غاړه خوشې کړې وه، "اوس د دې ملابادر د ناستې ځای چې وپېژنو، نو تپوس به ئې وکړو"، نن د خپل میرگاتې سر ته ناسته وه. خو شېبو کښې خو ځله د پانوس خان د ګرځنده تڼۍ ووزولې شوې او هغه د پاره رنځپوه راوستلې شو.

پرځندکا کا دې خدا ۾ وُبخښي، څوک چې به تېې وُنيولو، نو هغه به وُټل،

”تاريخ څپوټکي باندې ترمکيا وُکړئ او په تندي ئې ورله کېږدئ! دا رنځپوه ستن تومبي، بله لاره نه ورځي.“

رنځپوه فردوس ته ستن ووهله او هغې ورځ نه هغه په دواړو پښو شل شو ۾ د ۾. کوټډن شوې ښځه ترې پاتې شوه. د هغه جينۍ د واده په ورځ ده د ځان وژنې هڅه هم کړې وه. د وړوکوالي شيشره چې لويه شوه، نو سترگې به ورته برُښېدلې. هغه په ريښتيا زېب النساء وه.

فردوس اوس ژوند په دې تېروي، چې چرته خو د ځيرک سره مخ شي او د هغه په پښو پُږوځي. هغه نه به د باران هغه شپه چرته هېره نه شي، په کومه شپه چې هغه د ځيرک لمن خټ ته خېژولې وه او بيا ځيرک ټوله شپه په درشل وينه تېره کړې وه. نن هغه خپلې نه ميتيازي بهيرې او هغه پُږې نه پوهيرې. تر څو به ښکلې ژوندۍ وي او دغه به وينځي. بله ورځ به د شاجوش ښځه د خپل مشر لېور دغه اغوستن وينځلو ته غاړه کېږدي؟

پېدرگل ته يوه کمپنۍ کښې کار په لاس ورغلو. هغه د سحر نه مازيگر پورې هلته بوخت وي او د مازيگر نه ماسخوتن پورې د بجازي اتۍ کښې وي. ښځې په دغه اتۍ ورماتې وي. هغه گڼي، چې که ځان له اتۍ پُرانيزي، نو ډېره گټه به وُکړي. هغه د پاره دغه ښه روزگار د ۾، خو لږه سا واخلي! پُږېدئ چې هغه خو د خپلو وُزگارو ورځو بدل واخلي. د مشر ورور ئې اوس واره گرځي.

خور ئې هم واده شوې ده. کشر وراره ئې خړپوڅې کوي. هغه واده نه دے کرے. مور ئې خو ځايه د پېغلو د مېندو ځلې بوي کرې، "خوري! تگ لږ داسې دغه کوي، خو نور سم دم دے. ما ئې يو ځل (هغه لږه غلې شي او سترگې ښکته کرې) ښختگ ليدلے و. (بيا تونده شي) مور ئې يم. چې زه پوهه شوې نه يم، نو نور به پرې څوک پوهيږي".

څه زور وړي! ستا په دغه سوگندونو څوک لور ورکوي څه؟ هس! دا ده، چې که چرته په يو کور کښې دې په بل نوم د څم دورې غوندې و موندله.

ښمت ژوندے جارن ورک شومے دے. اېږز د هغه وينه کښې ځان ځامے کرے دے او خپله دننه ښمت هغه پر کړو. هغه خپل خارښ د مرگ په وېره وژلے دے او ځان ئې د نړۍ سترگو نه پت کرے دے. د کور استوگن کله کله د هغه نوم اخلي، خو هغه پرانستلې مرغۍ وه، هغه کله هم د چا قدغن يا بندېز منلے نه و. زرکې ته به د بانگ اوږدلو سره کله کله ښمت ياد بدلو. هغې ته د جمعې هغه ورځ ياد بدلے، کله چې ښمت د هغې سر رېمنځولو او د بانگ اوږدلو سره هغې زر لويته په سر کړله. ښمت موسکے شو او هغې ته ئې و وئېل،

"بانگ خو ښځو او سړو د پاره وي، ته سر ولې پتوي؟"

د ښمت دغه گيلې نه ډک تپوس ته زرکې وئيلي وو،

"څومره ډېرې لسيزې تېرې شوې، د جومات په درشل مې پښه ايښې نه ده".

نېمت هم په هغه ورځ زرکې ته د سرو اغوستن واغوستلو، خادر ئې پرې ډوب په سر کړو او جومات ته ئې بوتلله. امام صېب ورومې رکعت نژدې کړې ؤ، چې دوي هم ورسره ودرېدل. که نمونځ کښې چا خاړې وه، نو زرکه په رکوع او سجیده کښې ښکاره ښځه وه. اوس هغه وخت نه ؤ، چې د هغې نمونځ کښې ځنې ځنې ځامې ښځونک څرک لیدلې شولو. نمونځ نه په راستنېدلو هغې په لاره نېمت ته د خپل کلي جومات کښې د جمعې نمونځ سره تړلې گڼې قبصې وکړې. هغې نېمت ته ووي، چې څنگه به د کلي کوچنیو هلکانو په جومات کښې ورانې کول او د هغې تره او د کلي نورو مشرانو به پرې پښې درېولې. هغې نېمت ته ووي، چې هغه وخت به جومات کښې ټوکې هغې ته لويه گناه ښکارېدلې او بيا دغه گناه کوونکو سره صف کښې د هغې ودرېدل متره شول. ډېر اوږد وخت نه وروستو جومات کښې نمونځ کول زرکې د پاره د نېمت ټولو څخه لويه ورکړه وه او چې کله به هم هغې ته نېمت ياد شولو، نو په دغه ترڅ کښې به ئې ورته دعا کوله.

دولاملا په ډرون بريد کښې ووژلې شو. هغه سره يو عرب هم ؤ. د يو څپر لاندې شپږ مړي وموندلې شول. شينتهغانو د ټولې نړۍ په تلویزونو د خپل برياليتوب زور وکړو، خو دغه کور سره خوا کښې د خپلو دوو لویو، يو ځلمي ځوي او د خپلې نرور غېږ کښې تي ته پروت نومي سره شهيد شوي موستان بابا باندې په هره ژبه گيتۍ پرته ده. چا هم دا و نه وئبل، چې د هغه څه تور ؤ.

خپلو هېوادونو کښې د ځناورو د ژوند خوندي کوونکو هم د ډولا
ملا شاته پټ کړي شوي شپږ مړي و نه شمېرل. هغه خو په سوله،
مینه او امن مټن پښتانه وو. دغه خو د امن په نوم وینه تویونکو
ته وگړي نه بنکاري. دغه ساگانو د پاره خو د سپینې ماڼۍ د
ویاند په ځله دغه خبره وي،

**"We appologise for innocent inadvertent casulities and
deaths"**

او مونږ چې د ویاند سترگو ته گورو، نو د هغه د ژبې وېنا د پاره
د هغه سترگو کښې هېڅ پېلام نه وي.

"دا خو د ټولني د پوهې نیمگرتیا ده. اوس چې دوي تشې بنځي
او سړي پېژني، نو مونږ څه وکړو؟" هېلن ووي.

"سړو خو هسې هم د هر څه نه پښې تو کړې دي، اوس بنځو ته هم
سلو کښې درې دېرش څوکی ورکړې شوې، صدر صېب او د
وزیرانو دې لښکر ته مونږ نه بنکارو؟"

"سیاستمداران خو د یو بل ترلو پړانستلو نه نه وژگاریري، مونږ
ته به څه پام وکړي؟ مونږ ته خو پېژند کښې یو د "بنځونک"
لیکلو باندې څوک غوږ نه گروي".

"او که مونږ له بل څه کار راکړه شي، نو".

"زه خو کله کله وېم، چې دېوال نه د اېشور انځور راکوز کړم،
سمه پرې وگرځم او بیا ئې پوته پوته وشلوم او بیا ئې وښېزم او
بیا ئې هغه ایري".

(کوشلیا به نور هم ډېر څه ویلي وو، خو کت کښې پټ مخ پرتي
زرکې ترې خبره واخستله)

”داسې مه وايه! د خدا ې هر نوم او هر انځور بڼكلې، پياوړې، نازولې او سپېڅلې دې. مونږ ته هم گوره! مونږ هم ځانونه بې وسه گڼلي دي. بې وسه دووسان كيږي او په خپله دووسې خو بې وسه زورور ځان ته پر كوله نه شي (هغه لږه غلې شي. اوس كت كښې هغه ناسته ده) دا زمونږ نيمگړتيا ده، چې زمونږ مېرaban يو كور سره ځان تړلې وي. مونږ به دې بڼار كښې څومره يو او دې ټول ملك كښې به څومره يو او دې ټوله نړۍ كښې به څومره يو؟ مونږ له د خپلې برخې او پېژندگلو ژبه او توان خدا ې راكړي دي، خو مونږ خپله برخه نورو ته بڅښلې ده. مونږ كښې هر يو نېنځك دې. زه چې مونږ وايم (هغه وويني، چې ټولې سترگې هغې ته په يو اېر دي او ټول غوږونه هغې ته څك دي. د زر كې خبرې كله كله وي) نو سړي هم يادوم، بڼځې هم يادوم او مونږ هم يادوم. هر سړي او هره بڼځه كښې دننه يو نېنځك پټ دې، څنگه چې په هر زور او ځوان كښې او هره بوډۍ او پېغله كښې دننه يو ماشوم پټ وي. دغه ماشوم ځېل كول غواړي، قېصه اوږېدل غواړي، خندل غواړي، ژړل غواړي، نېنځكه غواړي، كلابوڅخه غواړي. دغسې سړې وي او كه بڼځه، هغه يا هغې كښې دننه يو نېنځك پټ وي. دغه نېنځك د وېرې نه زيربېرې. خدا ې دې وڅښي او خدا ې دې ټول مړي وڅښي، مېرaban ستاسو ياد شي؟ (هغه يو ځل چاپېره د ټولو سترگو نه ځواب و غواړي. د مېرaban پېژندونكې سترگې په اوبنكو وځليږي او د مېرaban د مړينې نه وروستو دغه كور ته راتلونكې سترگې نه نه

وګړي او نه بڼه) هغه خپل دتنه نېنځک مړ کړې و، نو مېرaban شوې و. هغه څه نوم و؟ (هغه لکه چې څه يادوي) هس! روشني. که راني خپله دتنه وېره وژلې نه وه، نو روشني سره به څه کېدل؟ (هغه بيا خو شېبو له غلې شي) زه خو وېم، چې دغه مور به هغه وژلې وه. بيا دغه بل سرې چې (دا ځل هغه لږه وېره غلې شوه او ژرغونې هم شوه). ما دا وئېل، چې هر هغه سرې او هر هغه بڼه او هر هغه بڼځونک کېنې دتنه يو نېنځک دې، کوم چې د کړکې د وېرې نه مينه وژني.....

کوم چې د ورانې د وېرې نه روغې پله گام نه اخلي.....

کوم چې د بل زيان کېنې ځان له گټه لټوي.....

کوم چې د دعا په شا خپله ايرزري پټوي.....

کوم چې خپلو بې وسيو له د برخې او نصيب نوم ورکوي او.

هغه خبره په دغه ځاې پرېږدي. څوک هم څه نه وايي. وېر وخت پورې دغه کوټه کېنې د ساگانو بڼکالو اوږدې کيږي، نور څه نه. چپيا چې نوره هم اوږده شي، نو سميتا د زرکې خواله راشي، هغه ځملي او هغې سره خوا کېنې کېنې. کوټه کېنې اوس هم څوک ځله نه پرانيزي. زرکه اسمان ته گوري او پخپله وېنا وروستۍ رده کېږدي،

”لارې کوڅې او منډۍ پرېږده، جوماتونو کېنې د بمونو چوډنه او ځانمرگي بریدونه، يو قبر کېنې د شلگونو د ځاندر و برخې بڼځې شي. د ځاورې گېډه نه مړيږي او د ادم او حوا نوعي باندې د زمکې تناب راوغښتلې شو. خپل ځان وگړي ته دومره گران او

نزدې شو، چې د نورو د ژوند او سا ارزښت ئې سترگو کښې نه
غږېږي. ترهه گر او پوځي دواړو سره ټوپکونه دي، د دواړو د
ټوپکونو مړدکي په ټودو سينو کښې ځانونه يخوي. د دواړو په
مړدکو اولس ژوبل کيږي او اولس وژل کيږي. وړ او پر پکښې
نشته. د مرگونو د خان اشرد مے، نېنځکان پکښې مړي.

خدا مے ته پر مه وايئ!

خپل دننه نېنځک ولټوي!

د هغه مخ ووينئ!

د هغه زړه وگورئ!

د هغه پېژندگلو ورکړئ!

د هغه ځا مے ورکړئ!

د هغه برخه ورکړئ!

که وژنئ، نو هغه بو و وژنئ، چې ستاسو زړونو نه ئې د ژوند مينه
تړولې ده.....

که مړه کوي، نو هغه وېره مړه کړئ، چې ستاسو د هيلې نه ئې
هڅه شوکولې ده.....

که پښې ږدئ، نو په هغه انا ئې کېږدئ، چې تاسو کښې ئې
گرکې له ځا مے ورکړ مے د مے.....

(ټوله کوټه غلې ده. زرکه اوس هم بره گوري او د هغې سترگو نه
راڼه، سپين او سپېڅلي څاڅکي توييږي. ټول بنځونک يوه شپه
زرکې ته او بيا يو بل ته سترگې وځغلوئ)
وېره زما درشل له راغله. ما نه د ژوند مينه تړول غواړي.....

زما د هیلې نه هڅه شو کول غواړي.....
 ما په انا د کړکې وینزه کوي، خو زه نه وپرېرم، ځکه چې زه مینه
 د کړکې نه بریالی گنم.....
 زه هیله د اندېښنې نه زوروره گنم.....
 زه به مرم، خو ویارېرم به. زما جنازه کښې به ډېر اولس وي. زما
 خپل به زما مړي ته ژاړي. زما مور او زما پلار به هغه ډولۍ ته
 لاره کښې هرکلي د پاره ولاړ وي، کومه ډولۍ کښې چې به
 نیازینې پرېنتې زما سا وړي او حورې او غلمان به جنجیان وي.
 زه خدا ۛ ته یو رنگ کښې هم سپکې نه وېم.....
 زه نه وپرېرم.....

زه نه وپرېرم.....

د دې وېنا په وخت ټول ښځونک هم په سلگیو وي او د هغوي
 سمیتا هم. د زرکې سترگو نه اوبنکې بهیرې، خو هغه ژاړي نه.
 داسې وېرینې، لکه د مېرaban سا چې یو ځل بیا سمیتا کښې
 و غونځیرې،

”خدا ۛ هر چا د پاره خوږ، مینې نه ډک، نیازین، نازولې او
 پالونکې د ۛ.....

هغه وېرې له شتون ورکړې نه د ۛ.....

نه زرکې! ته به نه وپرېرې!

څوک به هم نه وپرېرې!

چې کومه بلا زما په درشل زما گلونو ته گواښیرې، زه د هغې بلا
 انګن کښې هغه ماتوم.“

دې ورځو کېنې پاکستان هرې خوا نه گېر ؤ. په يوه پوله ئې افغانستان سره شاتار ؤ. د دغه نړيوالو نځبنسته کېنې دۀ قبائيلي سيمه نمرودي لمبو ته ؤسپارله. بلې خوا نه هند سره هره خبره د تورې په سر شوه. بلوچستان کېنې د خپلواکۍ او ځانگړې پېژندگلو خوځښت وده ؤموندله. په سويلي سيمو کېنې پخوا نه کرونده شوې سپرغۍ د يوې چاؤدنې سره رادوڅارې شوې او ټول وطن باندي لکه د لمبو پورې شوې. څۀ سپرغۍ د اسلام اباد په شنۀ قبا لکه د پېغور د تورکي پرېوتلې او تاريخ به دغه تورکي په ډېرو وينځلو هم نمانځي نه کړې شي. په پوله د وړانکارو خوځښت نړيوالو ځواکونو ته په نمرپرېوتيزو قبائيلي سيمو د ډرون الوتکو د بريدونو لاره سمه کړې او وړانکارو ته ئې په پوله دننه چاؤدنو او ځانمرگو بريدونو کولو کېنې د وينې تويولو جواز ورکړې. دا وخت نړۍ کېنې ټولو نه تود تنور پاکستان دے، چې هر څوک پکېنې خپله پېره پورې کوي. په يو پاکستان کېنې درې واکمنۍ دي. يوه د گېلاني، يوه د کياني او يوه د چودھري. هر يو پېژني، چې بل به کوم ځاے نه رانيسم. دېرش دوه دېرش کلونه اگاهو د عبدالغفار خان غر پښتون قام د پاره بانگ ؤ، خو پښتنو پيرنگي خپلو ته خپل غوږونه اړولي وو. نن پښتنه خاؤره د ډېورنډ د کرښې دواړه اړخونو نه دغه پښتنو له پېغور ورکوي او هغوي ځان سپينولو د پاره هېڅ ځواب نه لري. دلته خبرې ټولې شپېلي کېنې دي او د باتۍ په بوي هر چا ځان غلے کړے دے. اوبۀ چې هغه دوېشت ديريشت کلونه اگاهو خړې کړې شوې دي،

نو اوسه پورې خړې دي. د قبائيلي سيمو راتلونکې يوازې او يوازې پښتونخوا سره گډون کښې خوندي دے. اوس د قبائيلي سيمو اولس هم دغه خبره خپل زړه نه اورېدلې ده. د قبائيلي سيمو نه په سېنت کښې ناست هغه ډېر مشران اوس هم د قبائيلو بېل شتون او بېلې پېژندگلو د پاره غږ کوي او دا حکه چې د قبائيلو ژوند بڼه کېدل به د هغوي د ملکۍ او خانۍ د پاره خنډ شي. هغوي د قبائيل په نوم سېنت کښې کښيني، خو د قبائيلو د پاره د يوې خبرې کولو توان او واک هم نه لري.

د خداي کړه دي، چې کلي کښې نکورې څه خړې اوبه رڼې کړې. مابتۍ د يوې اورېدې مودې نه په کت پرته ده. خو ځله د نکورې زړه کښې تېر شول، چې هغه مابتۍ ته د خپل زړه غوټه راوسپړي. د چم گاونډ کومې بنځې چې هم د مابتۍ پوښتنې له راغلې دي، هغې بنځو ليدلي دي، چې د ځيرک پحقله د مابتۍ اندېښنې او خواشينې اوس د هغې دننه لکه د وژونکي رنځ ځپله ژوره کړې ده. دغه ورځ بنکلې هم د مابتۍ پوښتنې له راغلې وه. د نکورې زړه کښې پرته خبره د هغې په ژبه نه راتلله، خو مابتۍ د هغې سترگو کښې دغه خبرې ليدلې.

”نکورې! زړه دې پرې مه خوره! ژبه وځوځوه!“

مابتۍ دې سره لږه موسکۍ هم شوه، چې نکوره وېنا د پاره زړه وره کړي. هغې په سرپيچک سر تړلې دے او د ناستې توان نه لري. د هغې سترگې چاپېره تورې شوې دي او شونډې ئې چوډلې دي. عزت خان چې بنوونځي نه راشي، نو بيا کور کښې د زياتې

ناستې نه څنډه کوي. هغه مابتی په دې رنځ پرته لیدلې نه شي. هغه نه رنځپوهه ته غاړه ږدي او نه د بنار روغتون ته ځي. عزت خان پخپله هم د هغې په رنځ پوهه دے، خو د دغه رنځ دارو د هغه لاس کښې نه دي. دغه کور کښې داسې نیمگړتیا نشته، چې څوک به پرې گوته کیږدي. ششش

”خیرک خان (د نکورې خلې نه په وړومبي ځل دغه نوم اؤربدلو سره په بې سا مابتی کښې خوځښت راغلو او د هغې مړاوې رنځورې سترگې ژوندی شوې) کراچی کښې دے (نکوره نور هم څه وئېل غواړي، خو لږه غلې شوه. هغه مابتی ته نه گوري او مابتی اوس د هغې نه سترگې نه وټاسي) بابا د پرځندکا کا په وېنا او د خیرک په خوښه هغه بوتلے و“.

اوس نکوره غلې شوه. هغې وگڼل، لکه چې د هغې د سر نه یو دړوند پېته هغې پخپله کوز کړو (دغه پېته کوزولو د پاره د مابتی د تپوس په وخت موسکا اوږه ورکړې وه). مابتی کت کښې نېغه ناسته وه. د نکورې او د هغې سترگو نه اوبنکې خڅېدلې. بنکلې په کت کښې نېغې ناستې مابتی ته اډانه شوې ده. څوک څه هم نه وائي. د ژوند نهویشته کلونه مابتی د دغه وړک زیري لاره څارلو کښې تېر کړي وو. د هغې په څڼو کښې د عزت خان د ږیرې نه گڼ سپین وېښته دي. عزت خان چرې هم هغې نه دا گیله نه ده کړې، چې هغه خپل کور او وړو له ډېر وخت نه ورکوي. هغه د هغې په خوي پوهه شومے و. خو ځله عزت خان په هغې کښې د هغه دوکبیانې مابتی لټون ته زړه ښه کړو، کومه

دو کبیانہ چہ بہ ہغہ پہ درینجقونو د خیلہ خور خوا لہ پہ تلو
ہلتہ لیدلہ. ہغہ د عزت خان ریرہ لہ لہ تہ کبڈلی وہ او ہغہ د
بنوونخی د سور گل تورہ تویی. پہ سر کرہ او د ملبشی اغوستن
اغوستی وو. عزت خان د سترگو گوٹونو کنبی خیلہ دو کبیانہ
خارلہ. یو حل خو قمر و ہغہ تہ اوبہ نیولی وې او ہغہ دغلته
ناست نہ. ہغہ خو دغہ وخت د بکیانہ لاندی کت کنبی پروت و
او د ہغہ دو کبیانہ ہغہ تہ پہ سینہ پرتہ وہ او خیل اومہ اننگی ئی
د ہغہ مری پسې منبل. ہم دغہ ورخ نہ خو قمر و خیلہ مور تہ
وئیلی وو،

”زما غبرہ کہ اللہ د کہ کرہ ہم نہ دہ، خو مابتی. باندی زما د
خیلہ لور مینہ ماتیری. پہ سا خہ باور، خو ما وې، چہ کہ
مابتی. د بل کور پہ خاے زمونہ د عزت شی؟“
دغہ غوبنتنہ خاموری ابی. رینستونی کرہ او د عزت خان د وادہ
نہ وروستو ہغی و منل، چہ ہغی د مابتی. خاندراہ او مخ کنبی
خیلہ قمر و بیا و لیدلہ.

نکورہ تلی وہ او بنکلی د پرت وخت پوری مابتی. تہ اہانہ وہ. عزت
خان خیل مشر خوے ہم راؤ غوبنتلو او پانوس ہم راغلو. نکوری
ہغوی تہ د خیرک خان درک برخبرہ کرو.

”د نیمشور خان پلار زمونہ پخوانی کور کنبی دے. ہغہ د خیرک
خان خاے پیٹنی، خو خیرک خان نہ پیٹنی.“

لکہ نیمشور خان ہم نکوری دغہ خبرہ کنبی خان سرہ ملگرے
کرے و. ہغہ لکہ د خیل سخر پہ درہمہ میاشت کلی تہ راخی.

خو ځله هغه نکوره کراچۍ ته د بوتللو خبره څرگنده کړه، خو نکورې غاړه ایښې ننه وه.

”سبا ولې؟ نمر لاپه سر ولاړ دے. چې څومره زر ورسۍ، دومره زر به زما ځیرک خان راولی.“

میرلوس د مور خبره غورځولې ننه شي. هغه پلار ته وکتل او هم په هغه وخت هغه د پانوس خان سره غوټه تړلې د رڼاگانو پخواني ښار ته روان شو، کوم چې اوس د بلاگانو ښار دے.

مړغیژنه مابتۍ ژوندۍ شوه. هغې د خپل کور نه دوړې وځنډلې. هغه غواړي، چې د ځیرک خان هرکله د خپل کور انګن کښې وکړي.

”هغه کښې خو به اوس ډېر بدلون راغلی وي (مابتۍ په ځلقېدلو سترگو کمیلې ته ووي او بیا ښکلې ته مخ واړوي) هغه به ما وپېژني؟“

د ځیرک د راتلو زيرې سره مابتۍ ښکلې هم بخښلې ده. مابتۍ ګرځنده کښې تار اچولې د پخلیځاے د برگې نه څوړند کړے دے. دغه ځاے نه په خبرو کولو هغه د ویونکي په غږ پوهیږي. زیاتره برېښنا ننه وي، هغې اوس د پخلیځاے نه درېسوچے غځولې دے، چې ګرځنده په برېښنا موړ وي.

د سیاست لوبغاړي د نوې لوبې تودولو د پاره د سیلۍ څپو ته ناست وو او اوس ئې بیا د پاکستان لاره نیولې ده. د تلوزیون په هر اړخ د اولس لوي شمېر خپلو لارښودانو ته هرکلي وټېلو د پاره ښودلي کیږي. د بمونو چوډنې او ځانمرګي بریدونه ډېر شوي

دي. راتلونکو ټاکنو د پاره هر چا ځان له لويه څوکۍ خوښه کړې ده او په دغه څوکۍ ئې ځان نه چاپېره په وړو وړو څوکيو نېنځکان کښېنولي دي. لوي نېنځک به د لوي بادار نېنځک شي، چې بادار شي او واړه نېنځکان به ئې بادارگوتې شي. او اولس.....هاهاها.

د پاکستان سياست چقوره او خوئينده لازه ده. د دغه لارې لامبوزن او لوبغاړي دغه چقورو او خوئيندو باندې د تللو چل او توان لري. د افغانستان په ځاړه د امريکا او شوروي اتحاد نخبته کښې چې د پښتونخوا په ځاړه څومره د ورانۍ، فساد او وژنو بزغله کرلې شوه، او د کومې نخبتي غېر شوه، هغه نخبته د غرونو د څمخونو نه لارو او بازارونو ته راووتله.

د مرگ څېره که هر څومره کرکړنه او بوږنونکې ده، خو ژوندي د ژوند پرېښودلو ته غاړه نه ږدي. د ښار زور غله شوه نه و. اوس تامين هم راغلي دي. چرته چې واده ښادي وي، هلته اوس د بدکانو سره سره تامين هم وي. ځنې ځايونو کښې خو تامينانو د بدکانو نمړۍ وټرولې. دغه ځلمي وېښته د فلميانو غوندي وټراشي، خټوکي ځوړند کړي، واړه تنگ اغوستن واغوندي، شونډې وځروي او پرديو ښاديانو کښې نخيرې.

نمر د نور کله نه ډېر روښانه او ځلنده دے. د ښار هرې لار، هرې گرځونې او هر گوت پېر د شهيد د مزار ډول خپل کړے دے. بېرغونه او توغونه د سيلۍ سره رپيرې. د راتلونکې شېبې نه بې پامه اولس د خپلې برخې نمړيو يو ځامه کولو د پاره هلوځلو

کښې بوخت دے.

چغمټ د خپل پلار ټوپک اوږې ته ځوړند کړے دے. د موسکۍ د وژنې نه وروستو د چغمټ پلار څلوېښت کلونه دغه وگرځولو او بيا يوه ورځ پخپله هم د خداے د کور په درشل وويشتلے شو. چغمټ د خپل پلار وينه د هغه چا په لاسونو هم ويني، چا چې د دة د پلار د وينا تر مخه د دة مور وژلې ده او د خپلو ماماگانو په لاسونو ئې هم ويني، چا چې د چغمټ پلار د دوي د خور وژونکے گڼلو. بيا هم چغمټ لا پرېکړه کړې نه ده، چې د خپل پلار د وينې د پاره د کوم رنگ وينه توي کړي.

“ځيرک خان دلته اوسېږي؟”

د ور په ډبولو د بېرته کېدلو نه وروستو د سماره په ليدلو نېمشورخان پوښتنې نه اگاهولې غلے شوے و.

“دلته خو به دغه نوم څوک نه اوسېږي.”

“څوک دي؟ دننه ئې راوله!”

هېلن په سماره غږ وکړو او سماره د هغې په خبره مېلمانه دننه بوتلل. انگن کښې ناستې هېلن درې واړو ته وکتل،

“څوک غواړې او څه دي؟”

“دا (نېمشورخان پانوس ته گوته ونيوله) د ځيرک خان تره دے او دا (ميرلوس ته گوته ونيسي)، ځيرک خان د دة ماما دے.”

“دلته څوک ځيرک خان نه اوسېږي.”

“زما سخر وئېل، چې دلته د هغه نوم (هغه خبره کښې سا وځوري) زرکه دے.”

هېلن د خپل ځای نه نېغه پاڅي. هغه دوي ته وگوري او سترگې ئې په اوبنکو وځلېږي. هغه دومره پېژني، چې هر وخت به زرکې مابتی- يادوله. هغې ته ټولو خپلو کښې مابتی- او کميله ياد وو او چې کله به ورکه شوه، نو هم د هغوي خبرې به ئې کولې. نېمشور، پانوس او ميرلوس ټيټې سترگې ولاړ وو. پانوس خو داسې گڼل، لکه چې هغه په زمکه ولاړ نه وي، ټوله زمکه د هغه په سر پرته وي.

”زرکه بهر وتلې ده. مېرaban کله کله هغه ځان سره وېاسي، گڼې پخپله خو هغه د دې څلورو دېوالونو څخه وتل نه غواړي.“

”هغوي به کله راستنېږي؟“ (ميرلوس باندې پوهه نه شوم، چې هغه دغلته نه زر وتل غواړي او که د خپل ټولو نه زيات ياد شوي ماما ليدلو ته لېواله دے)

”چې کله د مېرaban زړه و منل.“

”مونږ که ورپسې وځو، نو څنگه به ئې وپېژنو؟“

”زه به درسره لاړه شم“

(دې نه نوره غوره خبره څه کېدلې شوه، خو بيا هم دغه منلو کښې دوي څو شېبې واخستلې)

”دا خو به نوره غوره شي.“

هېلن مخکښې شوه او نېمشور، پانوس او ميرلوس هغې پسې شول. په لاره هغوي څو گامونه د هېلن نه وروستو تلل او هېلن به د زرکې په اړه هغوي سره خبرو کولو ته پښه نيولې کېدله....

”زرکه اوس پورې د مابتی- او کميلې نومونه اخلي.“

دا حل هغې ولیدل، چې کور کښې د هغې بدرگه کېدلو ته دوي ولې غاړه ایښودلو کښې ځنډ وهله و. اوس چا هم څه نه وئېل. هېلن هم هغوي سره د گامونو بېلتون او غلې بدرگه وساتله. هغه پوهه شوه، چې د خویونو دغه توپیر چې د یوې لاروی سره دومره دے، نو د خپل کور زرکې سره تړون کښې به څومره زغم و؟

د ښار زوږ غلے نه و. دې زوږ کښې د سورلیو کړینگا او غرا، په گرځنده د خبرو کوونکو غږونه، د اخستونکو او خرڅوونکو وېنا، سندري او نور سم ډېر گڼ غږونه.

ناڅاپه یو لوي گځ شو او دغه گځ نور ټول زوږونه ځان کښې ونغښتل. تک تور لوغړن لوگي خواره شول او دغه لوگي پخپل سر اخستې لمبې اوچتې شوي. د گځ د غږ ناستې سره اوس دغه زوږ د وېرې، ترهې او څړیکې رنگ واخستلو. خبرې اوس چغې شوې وې. چاپېره غوښې خورې وې. دې غوښو کښې د وگړي او د څاروي غوښه پېژندل گران شوي وو.

څو شېبو کښې د پولسانو او د امبولنسونو د راتلو غږونه واورېدلي شول. ژوبلو او مړو ته اوږې ورکړې شوې. کله چې د ماسپڅین په بانگ نمونځونو د پاره بلنه ورکړې کېدله، دغه وخت پورې هغه لارې بیا وینځلې کېدلې. د مړو پېژندگلو د پاره اولس یوه گڼه گوڼه راخستې وه. دغلته ننداره کوونکي هم گڼ شمېر کښې وو. اوس هېلن سره نېمشور، پانوس او میرلوس اوږه په اوږه گرځېدل. د زرکې او مېرaban لټون منځ ته توپیر ورے و. "دا مېرaban دے او دا" (د هېلن مری او ژبه ونځښتل).

د مېرaban مخ پېژندلې کېدلو او د زرکې مخ ټول سوزېدلې ؤ. زرکه د هغې د ښخونک اغوستن په رنگ پېژندلې شوې وه. پانوس به کلي ته ځيرک خان وړي، خو هغه زړه کښې کړي رېبې، چې ايا هغه لکه د پرځند کاکا په ښمشور خان خپل زړه ډاډه کولې شي؟

هېلن اوس د دغه کور د مشرتابې پېټه په سر اخستې ژوند کوي. هغې د رنگ او څهرې نه پيرنگۍ ښکاري. خپل مور پلار ورته نه ياد شي او نه پېژني. دومره ورته ياد دي، چې هغه راتښتولې شوې وه، نو هلک ؤ. چې لويگانې شوه، نو جينۍ د هغې ناسته پاسته کښې به ښودنه کېدله او نوره جينۍ کولو کښې پرې ډېر کړاو تېر شوه. د پېدرگل ښځه شنډه ده، خو هغه پرې بن نه راوړي. هغه د ملا څاښتونو، شنه چيرړۍ کښې په سپين تار تړلو تعويزونو، زيارتونو کښې ځانگوگانو ځورندولو، د باباگانو په نومونو منښتې ورکولو، د حکيمانو پوښيو او د ډانکترو ښونو او دوايانو ته ناست دے. په هغه چې پخپله څه کول دي، څومره خوځېدل دي، هغه کوي، نور کارونه د خداے.

د ژوند سندرې او ساندي نه غلې کيږي.....

يو غږ بل غږ ځوري.....

زېرے د سلگۍ ښکالو ته په خله لاس ږدي.....

پانې اوړي او قلم نه ودرېږي.....

نمرپرېواته د پېغلي په نکريزو سور شوه لاس ښکاري. مابتۍ خپل پروڼه ځان پسې راکاږي، ميرلوس لاس نه نيولې کور ته

ځي. اديرې نه لرې تلو باندې هغه ودريري او خپله ملا باندې لاس ايښه د ځيرک خان قبر ته وگوري (ميرلوس ورسره ودريري، خو مخ را و نه گرځوي).

هغه په قبر د بلې کرې شوې ديوې تته تته رڼا ويني. د خاورو لاندې مابتنۍ ته نه ښکاري، چې د هغې ځيرک خان پروت دے او که د نورو گڼو ځاندرو راټولې شوې، ژوبل ژوبل نوستلې برخې.

د ځيرک خان جنازه کښې ډېر اولس و.....

د هغه خپلو او پردو ډېر ژړلي وو.....

خو د هغه مور او پلار هغه ډولۍ ته لاره کښې هرکلي د پاره اوس هم ولاړ دي، کومه ډولۍ کښې چې به نيازبيني پرېښتې د هغه سا وړي او حوري او غلمان به جنجيان وي.

کورادبره کنبی پخلی کولو د پاره کوته/کوتهگی	پخلیخاے
کورادبره کنبی ناستی د پاره چوپال/خپر	منا
د لرگی پنخه داسی تختی چې هغه یو خیق نه لرې پلنې وي او یوې گوتې نه لرې نری وي. دغه تختو کنبی دوه ولاړې تختې اوږدې وي. یوه وړه تختی. ټولو نه بنکته اوږدو تختیو سره کلکه کړې شوې وي او یوه وړه تخته د پورته اړخ نه یو نیم/دوه لوپستې بنکته کلکه کړې شوې وي. د اوږدو تختیو بره اړخ نه مېخونو د پاره سوري شوي وي او پنځمه وړه تخته دغه سوري کنبی د ضرورت تر مخه بنکته بره کولې شي. دا د پرتوغاښ بنلو د پاره پکارولې کیږي	کاربه
د نخا (گدا) فعل	نخول
پلوشه/کرن	وړانگه
تادي/زرزر	توندي
په وران اړخ داسې اوډه کېدل چې سا اخستلو کنبی ستونزې وي (کله کله خوب کنبی څوک خان ويني، چې منډه وهي او منډه وهلې نه شي، نو وائي، چې خپسه پرې ناسته ده). دلته د ناراستی. د پاره پکارولې شوه دے	خپسه کنبیناستل
وارخطا کېدل	اوکرېږي خايه شول
غلطي	تېر
تصوير	انځور
هغه څلورگوتيز څپوتیکه چې کوچيني پکنبی د سيزنی سره تړلې شي	ورنې
(دا شينسې دے، خود کوچنيو په ژبه ليکلې شوه دے)	شنسنې
داسې یو د لوبو کولو توکې چې غونډ منډ لوبني کنبی دوه درې گيتی/ کاني بند شوي وي او په خوځولو د "شن شن" غږ کوي	
میرگاتي یو ډول د وړو جینکو لوبه ده، چې څلورو گیتکو/کانو او یو ټوپ وھونکي پنډوس سره کیږي. د دې لوبې خپلې پوړی. وي، چې هغې کنبی ایکی، دوکي، ایشارت وي.	میرگاتې

دو کبیانه	نوي/پهغلو تپي اسپه
بمبته کول	د چا سپکاوے کول
توکے	ناگندلے اغوستن/ناگندلې جامې/رښت
لاسیلے	دستانې
چار یگی	گانی کنبی د گورې پور په شگلنهدو راغونډولو د پاره
گاؤنې	پکارولے شي
پاراموخی	گانی کنبی په کړي کنبی پروت پور لړلو د پاره پکارولے شي
کورمه	دا د الوجو یو نوعے دے
کښت	د یو سړي ښخه او واره
خیرک	پتھے
موتراپنه	پوهه لرونکے (دلته د کردار نوم دے)
بیاسته	خوارینگری ښخه / بی خونده ښخه
بلورنه	پړے / رسی
موړه	د یو څیز بدل کنبی بل څیز په بدل اخستل
پپلام	اوچت ځاے
سپارښتنه	نخښه / علامت
پربکړه	څه کار چا ته سپارل (خو چې زور پرې راوړے شوے وي)
سره بیزه	فصله
چتے پتے د ناني گنگتسی	دا هم د یوې سړې بیزي/چېلی قېصه ده، چې کوچنیو ته کیږي
	د کوچنیوالي د وختونو یوه قېصه، چې کورونو کنبی کوچنیو ته کیږي
ملازه	د چا ناز وړل
سپکل	سائیکل
وگرے	انسان / فرد
مهرمن	ښخه / کورودانه / تورسړي
تړون	رشته / ربط / خپلوي
تولنه	معاشره
زور	شور / گڼ غوږونه / اوچت غږ
دری	څلور سپره / پنځه کیلو

په چا سود کول   پېرزو
 داسې ملاسته چې څوک نېغ پراته وي   سټنوسټر
 دائي / په اجرت خدمت کوونکې بنځه   نابگنه
 نسل   کھول
 بوخت / مشغول   اړم
 کپړې / رښت   چيرپۍ
 اوبه ډب شوي   اوبه يو ژور ځاي کښې راغونډ بدل
 ځاښتي مال   د نمر ختلو نه وروستو وخت / اشراق
 امبولنس   اېمبولېنس / روغتون ته د ناروغو د وړلو ځانگړې لارې.
 کلي ورکول   واړه خپلو کښې دوښې وائي او چې يوله نه ورځي، نو هغه بل نه
 د دوښې ځواب اخستلو د پاره کلي و غواړي او هغه ورته بيا
 وائي، چې پلانکی کلي څوره! پلانکی کلي واخله!
 د نمر سترگه داغل   پخوا وهم باندي اډانه دا يوه عقیده وه، چې که بارانونه به نه
 ودرېدل، نو د اور يو لرگي به واخسته شو او انگن کښې د اوبو
 وړوکي غونډې ډنډ کښې به چې څنگه د نمر سترگه ښکاره
 کېدله، دغه لرگي کېښودې شو، دې ته به د نمر سترگه داغل
 وئېله کېدل او دا باور به ورسره تړلې شوې ؤ، چې ژرې به
 ودرېږي
 پښخه څيرې کول   لکه څنگه چې به پښخه پاخترېدل د مېلمه د راتگ پېلام ؤ،
 دغسې به چې کله ژرې اوږده شوه، نو ناوک ته به ملگرو وئېل،
 چې خپله پښخه وشلوي/څيرې کړي او دې سره به ئې هم د نمر
 سترگه داغلو باور تړلې ؤ (کله کله به ئې کار هم وکړو)
 درې درې! د وړيخ...   دا دلته د قېصې د خوند د پاره ليکلي شوي دي. دا ډول هېڅ
 باور پکار نه دے. مونږ باران وړېدل او ودرېدل د ماحولياتي
 او موسمي اثراتو نتيجه گڼو
 امیدوار / Candidate   کانديد
 د لرگي څلور داسې ډکي به واخستلې شول، چې دوه اړخونه به
 ئې هوار وو او دوه اړخونه به ئې مورږه. دا څلور واړه به په يولاس
 کېښې ؤ نيولې شول او بيخي داسې کړښې به راکښلې شوې وې.

څنگه چې د زمري لويې د پاره په خاوره راکنډلي کيږي، دا څلور ډکي به د دغه کرنبو منځ کښې وځورځولي شول. که څلور واړه هوار مخونه به بره راغلل، نو دې ته به ئې څلور لوېشتې وئېل، که څلور واړه مورې به بره شوې، نو دې ته به ئې نهه نينگانې وئېل، که دوه به پاختر شوې او دوه سمې، نو دې ته به ئې دوه گوتې وئېل او که درې به پاختر شوې او يوه سمه، نو دې ته به ئې خپق وئېلو. (پاختر = موره بنکته راتلل). لوېشت، دوه گوتې او خپق ښکاره دي، خو نينگانې به داسې و، چې مسواکه گوته او متيه گوته به ئې وځغول (څنگه چې لوېشت د پاره قچه گوته او مسواکه گوته غځيږي) او هغې سره به ئې د څلورگوتيز لاره وهله. څوک چې به زر ورسېدلو، هغه به بريالې شو. دې کښې دوه دوه ملگري وي. ادې ته کړانچه هم وئيلي شي

ميرگاتي د جينکو لويه ده. څلور واړه کاني او يو ټوپ وهونکې پنډوس پکښې پکارولې کيږي. د دې هم خپل پړاوونه وي (ايکي، دوکي، ايشارت....) يولاس په زمکه داسې اينودلې کيږي، چې د متيې گوتې سر او د شاغوتې گوتې (منځ) په زمکه پروت وي او مسواکه گوته په شاغوتې گوته اچولې شوې وي. په بل لاس پنډوس بره ويشتلې کيږي او د هغه ټوپ سره د لويې تر مخه کاني د بل لاس گوتو نه روغه شوې کوټه کښې نښتلي کيږي. که پنډوس دوېم ټوپ ووهي، نو د لويغاړې دغه پېر وټوسي

پتپتوني کښې يو دواړه سترگو ته څنگل نيولې د دېوال چنې ته يا وني ته مخ کړي او نور ترې بېلو بېلو ځايونو کښې پټ شي. پتېدونکي چې کله وگڼي، چې اوس دېوال يا وني ته شا کړې هغوي موندلې نه شي، نو "اېې غږ وکړي. دا ورپسې ورشي. که څوک د وخته خان دغه ځاي ته ورسوي، نو هغه بريالې شي او چې کوم گېر شي، نو هغه ته "چوپ شوم" وائي او بيا هغه غل شي، دېوال يا وني ته شا کړي....

چپاتی. چپاتی داسې وي، چې د لاس دوه گوتې (مسواکه او شاغوتی)،
غبرگې کرې شي او لېچه پرې ووهلې شي. دغه چپاتی په شمېر
ورکولې شي

کوتره کوتره داسې وي، چې خولی/تویې واخستلې شي. هغه لږه
اوچته وویشتلې شي او د دغه خولی لاس ته راتللو پورې د غل
سر له خپېره ورکړې شي

ډینگان د غل تلي کښې به کوتوال د خپل لاس څنگل کېښودله، پنځه
واړه گوتې به ئې یو ځای کرې، او د دغه گوتو په نېغو شوو
سرونو به ئې د غل د څنگل او مت منځ کښې ټک ورکړو.

شلغاتي واړه دوه ډلې شي. هره یوه ډله د خپل مشر سره وځي او په
دېوالونو او بلیو باندې وړې وړې کرښې د بلې ډلې نه پټې
راکارې. دغه وړو وړو کرښو ته شلغاتي/شلغلانې ویلې کېږي.
یوه ډله خپلو ملگرو سره غوږ شوه او بلې ډلې له به ئې د
شلغاتو د شمېر بلنه ورکړه. داسې به دواړو ډلو پېر په پېر د یو
بل شلغاتي وشمېرل او ډېر شلغاتي راکښونکې ډله به بریالۍ
شوه

کوډگی دا خو به وړې وړې خاؤرینې کوډگی. خاؤرو یا ختو نه روغې
شوي. واړه هلکان به سړي شول او وړې جلکۍ به ښځې شوې
او دوي به دغه د کور د خپل مور پلار د ژوند پېښې کولې. دا
په یو ډول د راتلونکي ژوند د کوډمې روزنې د پاره عملي
ښوونځای ؤ.

د گودا گودی واده دا لوبه به وړو جینکو کوله. ښځکه به کلابوخي ته ودېدله او
دا هم د راتلونکي ژوند د پاره زده کړه وه.

لالښنده سترې او خواشین

د ایمانو باغ وائي چې څو اییمیان وو. یو اییمي پکښې ووي، چې دې
مخامخ ډاگه کښې د شلتانو باغ کرو. یو اییمي ووي، چې
هسي نه بیا ترې د گلي کاکا څو شلتان شوکوي. بل ووي،
چې گلي پکښې مونږ سره گود کړې دے، چې څو به ئې
شلتان شوکوي. درېم راؤدانگل او ئې وي، زاره دې پکښې

<p>زموڼې شنه شي او شلتالان دې د گلي خوځې شوکوي. راځئ چې ؤ ئې ډېوو. دوي ورغلل او د گلي خوځې ئې ووهه.</p>	<p>اړنگ دورنگ</p>
<p>دا هم يوه لويه وه، چې پير، باچا، وزير او غل به پکښې مېرلي کېدل. د (اکويکوسرسيندکو) غونډې د دې هم يو منتر/وبنا وه، چې هغه به داسې وه اړنگ - دورنگ - سپارا - اټنگ - انار - بگور - پير - وزير - باچا </p>	
<p>بدک بنځونک / هېچرا</p>	
<p>مېرaban گرو (د يو څپر لاندې اوسېدونکي بدکان خان له يو مېرaban وټاکي. مېرaban د دغه بنځونکو پاملرنه او ساتنه پخپل سر واخلي. بنځونک د خپل مېرaban سره د خپل مور پلار نه زياته مينه کوي) د دې مينې يو مخ داسې بنکاري، چې خپل مور پلار دغه بنځونکو نه څنډه وکړي، خو مېرaban ئې خپل کړي.</p>	
<p>چوک وضاحت</p>	<p>گرځونه سپيناو</p>
<p>قيمت / قدر</p>	<p>ارزښت</p>
<p>د وېرېدونکي زړه څښتن</p>	<p>ايرزې</p>
<p>سؤ کښې: څه گټې ته ډېره ساه راښکل</p>	<p>سؤ او سور کښې</p>
<p>سور کښې: په څه گټه د زړه سود کېدل</p>	
<p>بدن</p>	<p>ځاندره</p>
<p>مېرگي چې انگرېزي کښې ورته Epilepsy وئېلې شي، يو داسې رنځ دے، چې په دې کښې د رنځور ککړۍ کښې يو رگ وځښلې او دغه رگ ځښتلي سره د هغه اعصابي نظام په ځامه ودرېږي. دغه رنځور خپل خان او خپل زور باندي نه پوهېږي. د دغه رنځ نه اوس د ژغورنې لارې راوتلې دي</p>	<p>مېرگي</p>
<p>نشه کښې خپل توان او توازن بېلونکې</p>	<p>تون شو</p>
<p>نځښه / پېلام</p>	<p>څرک</p>
<p>وېرېدلي</p>	<p>ترېدلي</p>
<p>شناختي کارډ / Identity Card</p>	<p>پېژند</p>
<p>زړه ته ډېر نژدې / اکلوټا</p>	<p>ناوياته</p>

سپوهنه نفسیات
 جیخ جام د اوبو خښکلو لوښی / خینگرے
 د لاس تلے
 لپړي! دوه دې خړي دا هم یوه لویه ده. دا لویه راتلونکي کښې هم په خسني پرېکړې ته یوه وده ورکوي. دې لویه کښې دوه ډلې وي. د یوې ډلې نه یو ملگرے د خپل سر شا ته دواړه لاسونه پټ کړي او د ښي لاس د گوتو نه یوه نخښه روغه کړي او هم په دغه وخت د ده ته مخامخ ولاړ د دوهمې ډلې یو ملگرے هم خپلې شا ته نیولې لاس نه یوه نخښه روغه کړي. د منځگړي په غږ (لپړي): دواړه ډلو غږي چمتو شي او دوه دې خړي: سره خپلې نخښې راوړلې، د دواړه ډلو دغه ملگري خپل لاسونه ښکاره کړي. د تکړه پېلام لرونکي ډله بریالی شي (نخښې داسې وي: د لاس مټه گوته نېغه نیولې او نورې گوتې راغونډ ساتل د ټوپک، نورې څلور گوتې راغونډول او مسواکه گوته نېغ نیول د غشي او نورې درې گوتې راغونډ ساتل او مسواکه او شاغوتی. گوته نېغ نیول د قېنچې. پېلام وي) غشي نه قېنچې او قېنچې نه ټوپک تکړه وي او ټوپک نه غشې تکړه وي

خپوټکے د رښت څلور گوتیزه ټوټه / دسترخوان
 چرچقې پر قې / خوشالي خرگندول
 بروڼه هغه وره چې تنور کښې ډوډی پخولو وخت کښې په پېره دورولې شي

گما-پا-دا دا بهیرمي راگ دے. چې لوگري ساز د پاره غږولے شوے دے
 لے د ساز اهنگ ته وائي
 تاپ د دوکړې اهنگ
 پاررېژ خزان
 کلے ورکول دا به دونه وئېلو کښې وئېلي کېدل، چې کله به یو دونه باندي نئ پوهېدلو، نو بل به ترې خواب اخستلو د پاره ووي، چې پلانکے کله واخله/خوره
 ویرندک ډېر وېرېدونکے

موند	جرړه / خپله
تورزړه	بدنیت
پرځمن	چې کلک نه وي / خپلو روایتونو او کلتور نه په شا تلونکې
مهاجر	خپل زېږون سیمه پرېښودل او بلې سیمې کښې مېشته کېدونکې (دلته دا اصطلاح د هند هغه مهاجرو د پاره پکارولې شوې ده، کوم چې هند نه راغلي وو او کراچۍ کښې مېشته شوي دي. زموږ په اند دغه اوس مهاجر نه پاکستانی دي. په کراچۍ کښې د دوي زیاتره تریخواله د پښتنو سره وي او د دې په شا هغه پلیمت سیاست دے، کوم چې پاکستان کښې د پښتون قام ټیټ ساتلو د پاره خپل کرے شوے دے. لکه کراچۍ کښې چې په لکونو پښتانه اوسیدي او هغوي ته د کراچۍ د پېژند نه ورکولې کیږي. باید ټول قامونه یو بل ته درناوے وړي. له بده مرغه مهاجر بللے کېدونکي هم د دغه پلیمت سیاست کوونکو ملاتړ کوي.
چیره کېدل	د هغه ښځونک د پاره کوم چې خپل د سړي زور اوبه کول غواړي، و هغې د پاره په زړو وختونو کښې دغه لاره خپله کېدله (لکه څنگه چې قبصه کښې مېرaban پوسجیرشا چیره کړي). دې نه پرته د سړي د ښځونک کولو نورې لازي هم شته. د بېلگې په توگه په سوتلی. باندې غېڼ/خوټه دومره کلک تړل چې پټې ورله چیرې کړي. دغسې ځانگړې پوښۍ هم دي، چې هغه په سړي وځورلې شي، نو د هغه بیا نه لکیرې او نه د وړو د زېږولو توان لري.
بوکه کېدل	د دواړو لاسونو څنگلونه او د پښو کونډۍ. په زمکه ایښودلو ته وائي. جنسي توگه باندې د یو غاړه ایښودونکي ټیټېدلو ته هم وائي.
پوهنتون	یونیورسټی. (د زده کړې ټولو نه لوي ځاے)
هېواد	وطن / خاؤره
اکسلاټر	اېکسلرېټر (accelerator)
ایاتولا	حیات الله (د لیکوال نوم دے. د پښتو ژبې وښود (لهجه)،

کنڀي ليکله شوه)

زيره ساري زير رنگ ساږهي (اغوستن چي هندواني بنځي ئي اغوندي او
دغه سيمو کنڀي پاتي شوي مسلمانې تورسري ئي هم د کلتور
په برخه کېدلو اغوندي)

کشکړپ بنکالو/د خوځښت غوړيز پېلام
شيوه په هندو مذهب کېنې دا نوم "اردھنارېشوارا" (اردنارېشوارا)،
وئېله کيږي. د دۀ د ځاندرې بنې اړخ د سري او کين اړخ د بنځو
غوندي وي. "ويد" کېنې د وگړي درې خويونه وړاندې شوي
دي او په "پرونونو" کېنې د موسيقۍ او نڅا درې اړخونو کېنې
يو "اپسرا" (بنځه)، يو "گندروا" (سرې) او يو "کېنار"
(منځگړې) دے. دغسې په "کاماسترا" کېنې هم په دې لړ
کېنې خبرې شوي دي او دې کېنې "پوم پړکنري" (سري)،
"سټري پړکنري" (بنځې) او "تيريتيا پړکنري" (منځگړي/
بنځونک) د پاره پکاروله شوه دے

مشرتابه مشري (د کور/جوړښت/ټولني واکونه لاس کېنې اخستل)،
بريد حمله کول

ډيوسکۍ پېړه/ مونږ زياتره هغه چا د پاره ډيوسکۍ/ ډيوسکۍ نوم
پکاروو، چې هغه پېر او پوست وي او بيا په ځانگړې توگه چې
غمبوري ئي غټ وي

خوردده خورده خو ځانگړې خبره هغه وخت شي، کله چې څه مالگه يا
بل څه د زيارت يا داسې بل مخوړيز ځاي نه واخستلې شي/د
خورلو توکي

کنډم کنډم/نيمه خوا
په گېډۍ لؤ د غنمو رېبلو کېنې داسې وُشي، چې که کروندگر يا بل يو
وگړې په پردي کښت کېنې لؤ کوي، نو هغه د پاره شمېر
ؤټاکلې شي. په شمېر د زياتې گېډۍ بوس او دانې د لؤ
کوونکي وي

پچموزه ټوقه/ملنډه/چا ته سپک کتل
شونډه شنه کېدل د ځلميتوب په بؤړۍ پښه ايبښودل/ برېت ټوکېدل

پنگه	خزانہ / توبنہ
اغوستن	لباس / جامی / گندلے رینت
عدوالرحمان	دا نوم دې قېصه کښې د دولاملأ لخوا مولانا عبدالرحمان د پارہ پکارولے شوے دے. "عدو" دینمن ته وائي. یو ملأ پورې تړلې نه ده، هر څوک چې د چا نه کرکه کوي، نو هغه ئې د سپکاوي هڅه کوي، خو داسې سپکاوي نه ځنډه باید ؤشي، کوم چې د یو وگړي زړه توروي
تماس	اړیکه / رابطه
روزنه	پالنه / پرورش
گرځنده	موبائېل فون
(د گرځنده) تڼۍ	د گرځنده (موبائېل) بڼې
بجازي	نا گندلې ټوکي خرڅوونکے
توغ	درې گوتيز بهرغ
رنځپوه	طبيب / ډاکټر / روغتيا پال
شتون	وجود (لړل) / پېژندگلو
تويير	فرق
سينگلے	جيخ / جام / د اوبو څښکلو لوبڼے
ډولځاے	چاپ / د زلف تراش ځاے

د کردارونو نومونه (وئېنډود)

QAMRO	قمرو
KHKOLEY	بنکلی
NAAMOOS KHAN	ناموس خان
MEERGAATEY	میرگاتے
MAABATAI	مابتی
QADOOS KHAN	قدوس خان
PAANOOS KHAN	پانوس خان
FIRDOS KHAN	فردوس خان
BALQEES	بلقیس
GOLAI	گلی
NAMEYR GUL	نمبرگل
KHOOBAANA	خوبانه
JALOOS KHAN	جالوس خان
CHAGHMAT	چغمت
PEGHLA	پېغله
MARR SAPANA	مړخپنه
MASHKAI	مشکی
MATAWAR	متور
ZAAMOORA ABAI	خاموره ابی
KAMEELA	کمیله
RAAPOGAI	راپوږی
MOONDAR	موندړ
SAMDOORA	خمدوره
ZEERAK KHAN	خیرک خان
KAakwaAN	کاکوان
MOOSKAI	موسکی

KHARROO	خړو
PORDALEY	پوردلے
ZEERKO	خیرکو
PARZAND KAKA	پرځند کاکا
METAREY	مپترے
ABDURRAHMAAN	عبدالرحمان
MOONPAJARA	مونپجره
SEDGULEY	سېدگلے
RAAMAANEY	رامانے
EZAT KHAN	عزت خان
SEDAAMEER KAKA	سېدامیر کاکا
GULEESHAAN	گلېشان
MEERZAADGAI	میرزادگی
DOOLA MOOLA	دولاملا
JAMAALAY	جمالے
GHARBAASH KAKA	غرباش کاکا
SHEROON	شېرون
BANDAAREY	بنڊارے
GULBAACHAA KAKA	گلباچاکا
ABDUSSUBHAAN	عبدالسیحان
MEERAAJAN	میراجان
SHEESHARRA	شیشرہ
NEEMAKAI	نیمکی
NAKOORA	نکورہ
MADOOBAALA	مدھوبالا
MEENAA KUMAARI	مینہ کماري
SAMEENA PEERZAADA	ثمینہ پیرزادہ
SAMEETA PAATEL	سمیتا پاتیل

MERABAAN	مہرابان
MADOSH	مدھوش
METAR KHAN	مہتر خان
BAHRAAM	بہرام
ZARKA	زرکہ
SAMEETA	سمیتا
TAAJO	تاجو
GULPARDAAZ KHAN	گل پرداز خان
GUL PARI	گل پری
MEERLOS	میرلوس
SHEMEEN	شمین
ROSHNI	روشنی
RAANI	رانی
SAROOD KHAN	سرود خان
POSJEERSHAA	پوسجہر شا
HONEY	ہنی
AARA	آرا
KOSHELYA	کوشیلیا
MANEER BABA	منیر بابا
POJOON BABA	پوجون بابا
KOSTAAN OSTAAZ	کوستان استاذ
TAAZANOR BABA	تازہ نور بابا
PAAYODEEN BABA	پایودین بابا
SHAKOOR OSTAAZ	شکور استاذ
SAABIQ SEB	سابق صہب
SEBWALI BABA	سہدولی بابا
SLAAHODEEN KAKA	صلاح الدین کاکا
AZIZ KAKA	عزیز کاکا

HELAN	هېلن
NENAA	نېنا
NEMAT	نېمت
TEKAARAA	تېکارا
PEDAR GUL	پېدرگل
TENTEES JAAN	تېنتیس جان
AYATOLLA	ایاتولا
BAAJAWARR KHAN	باجور خان
GOLEY	گولے
PEROSHA	پېروشا
JAAMNOOR	جامنور
ZEBUNNISAA	زېب النساء
NEMSHOR KHAN	نېمشور خان
SAMAARA	سمااره

اردھنارېشوارا

حیات روغانے

Roohan must be shut up with his
"Waahiyaat" considered writings at once,
because he has committed to born a lot
before his time and now bringing some
nonsense things from future to our times.
The best solution I see for a compromised
prosperity is to freeze all his creations and
then melt it at appropriate time".

Ali Baba

هره بنخه او هر سري کبني دننه يو بنخک
پت دی. دغه بنخک د وپري نه زپري
زما درشل له وپره راغله. ما نه د ژوند مينه
تروړل غواري..... زما هيلې نه هڅه شوکول
غواري..... ما په انا د کرکې وينزه کوي. خو
زه نه وپروم.

زه مينه د کرکې نه بريالی گنم.....

زه هيله د اندېښني نه زوروره گنم.....

زه به مرم. خو ويارپروم به. زما جنازه کبني به
ډېر اولس وي. زما خپل به زما په مري ژاري.
زما مور او پلار به هغه ډولې ته لاره کبني
هرکلي د پاره ولاړ وي. کومه ډولې کبني
چې به نياز بينې پرېستې زما ساه وري او
حوري او غلمان به جنجيان وي.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**